مركز إدراك التعليمي

متعة التعلم...

GÖZDEN GEÇİRİLMİŞ 6. BASKI
SIXTH EDITION

İstanbul

Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı

إسطنبول كتاب اللغة التركية للأجانب

B1

AUDIO CD

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİ

	ÜNİTE ADI	KONU	OKUMA
1. ÜNİTE sayfa 7-22	**YENİ BİR HAYAT**	A. Taşınma B. Hava Bedava Su Bedava C. Yeni Bir Şehirde Hayat	A. Nasıl Bir Ev Arıyorsunuz? B. Nereye Gideceğiz? C. İçimdeki Türkiyem
2. ÜNİTE sayfa 23-38	**İŞ DÜNYASI**	A. İş Hayatı B. Başarı Öyküleri C. Meslekler	A. İş Hayatındaki Roller B. Yoğurdun Steve Jobs'u C. Meslek Seçimi
3. ÜNİTE sayfa 39-54	**HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK**	A. Can Boğazdan Gelir B. Uzun ve Sağlıklı Yaşa C. Alternatif Sağlık	A. Sağlığın Anahtarı B. Yüz Yaşında Hâlâ Dinç C. Kristal Tedavileri
4. ÜNİTE sayfa 55-68	**EĞİTİM HAYATI**	A. Öğrenme Tarzları B. Eğitim Haberleri C. Her Yaşta Eğitim	A. Herkes Aynı Şekilde mi Öğrenir? B. Türkçe Farklı Bir Dil C. Vazgeçmek İçin Çok Erken
5. ÜNİTE sayfa 69-84	**HAYALLERİMİZ**	A. İnsan Hayalleriyle Yaşar B. Son Pişmanlık Fayda Etmez C. Eğer	A. Keşke Oynayalım mı? B. Pişmanlıklarınızdan Kurtulun C. Murphy Kanunları
6. ÜNİTE sayfa 85-99	**İNSANLAR KONUŞA KONUŞA**	A. Arkadaşlık B. Aile İlişkileri C. Komşuluk	A. Öğrenci Evi B. Türk Aile Yapısı C. Komşuluk Ölüyor

DİL BİLGİSİ	DİNLEME	YAZMA	KONUŞMA
A. Zarf-Fiiller (-(y)ArAk, -(y)A -(y)A) B. Şimdiki Zamanın Hikâyesi C. Zarf-Fiiller (-(y)ken)	A. Taşınma Telaşı B. Acil Numaralar C. Türkler Hakkında	A. Hayalimizdeki Ev B. İş Bölümü C. Geçmişimiz	A. Pazarlık Yapma B. Ev Problemleri C. İstanbul'daki İlk Günümüz
A. İsim-Fiil Ekleri (-mAK/-mA) B. İsim-Fiil Ekleri (-(y)Iş) C. Emir Kipinde Dolaylı Anlatım	A. Çalışma Koşulları B. Senden Bir Şey Olmaz C. İşten Çok Sıkıldım	A. İş İlanı B. Başarılarımız C. Hayalimizdeki Meslek	A. Çalışma Hayatımız B. Hayatımızdaki Küçük Başarılar C. Meslekler
A. Gereklilik Kipi B. Gereklilik Kullanımları (gerek / lazım / zorunda / mecbur) C. Gereklilik Kipinin Hikâyesi	A. Sağlık İçin Egzersiz B. Dünyanın En Yaşlı İnsanı C. Şifalı Bitkiler	A. Diyetisyende B. Günlük Tutma C. Üzüntülerimiz	A. Sporcu ile Röportaj B. Dünyanın En Yaşlı İnsanı ile Röportaj C. Hastayım
A. Zarf-Fiiller (-mAk için / -mAsI için / -mAk üzere) B. Zarf-Fiiller (-mAktAnsA / -mAsInA rağmen) C. Zarf-Fiiller (-A rağmen / -sA bile)	A. Fin Eğitim Sistemi B. Eğitim Haberleri C. Okumanın Yaşı Yok	A. Zekâ Alanlarımız B. Çocuk Eğitimi C. Mektup Yazma	A. Zekâ Alanını Bulma B. Yabancı Dil Eğitimi C. Üzüntülerimiz
A. Dilek Kipi B. Dilek Kipinin Hikâyesi C. Şart Kipi	A. Keşke B. Şans mı? Şanssızlık mı? C. Batıl İnançlar	A. Hayalleriniz B. Pişmanlıklarımız C. Seçim Vaatleri	A. Varsayalım B. Hayatımızın Dönüm Noktaları C. Ne Zaman Yaparsınız?
A. İşteş Çatılı Fiiller B. Zarf-Fiiller (-IncA, -Ir -mAz) C. Zarf-Fiiller (-DIğIndAn beri -(y)AlI, -DI -(y)AlI)	A. Türkiye'deki Arkadaşlarım B. Aile Yemeği C. Komşularımız	A. En Yakın Arkadaşımız B. Mektup C. Ülkeler Arası Komşuluk	A. Arkadaşlık Yolları B. Aile ve Akrabalık İlişkileri C. Komşuluk İlişkilerimiz

BECERİLER

- Deneyimleri anlatma
- Günlük konuşmaları takip etme

DİL BİLGİSİ

- Zarf-fiiler (-(y)Arak, -(y)A -(y)A)
- Şimdiki zamanın hikâyesi
- Zarf-fiiller (-(y)ken)

KELİMELER

- Taşınma
- Ev
- Ulaşım
- Faturalar

YENİ BİR HAYAT

YENİ BİR HAYAT

A. TAŞINMA

yürüyerek, konuşa konuşa, yapmaya yapmaya, yemeyerek	-Buradan yürüyerek evine gidebilirsin. -Arkadaşımla yolda konuşa konuşa okula geldik. -Spor yapmaya yapmaya kilo aldım. -18.00'dan sonra yemek yemeyerek zayıfladı. -İnsanlar konuşa konuşa anlaşır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Daha önce hiç taşındınız mı? Aşağıdaki nedenlerin taşınmak için bir etkisi oldu mu?

İş Evlilik Aile Eğitim

2 Taşınırken ne tür problemler ile karşılaşabilirsiniz?

3 Aşağıdaki ilanlara bakalım. Hangi ev sizin için uygun? Konuşalım.

SAHİBİNDEN KİRALIK
Fatih'te ulaşım araçlarına 10 dakika. Kira 1.500 TL

KİRALIK DAİRE
Üsküdar'da sahibinden 1.000 TL Pazarlık yok.

ACİL SATILIK
Kadıköy'de acil satılık, sıfır daire. Fiyatta anlaşabiliriz.

EMİNÖNÜ'NE YAKIN
3 oda 1 salon deniz manzaralı ev. Öğrenciye, bekâra verilir. Kira 1.250 TL

İKİ AY PEŞİN ÖDEMELİ
Beylikdüzü'nde 2.500 TL kira ile masrafsız lüks daireler.

ÜNİVERSİTEYE YAKIN
Öğrenciye elektrik, su, doğalgaz dâhil eşyalı kiralık odalar. Fiyat 500 TL

2+1 KİRALIK
Taksim'de aileye kiralık, temiz daire. Kira 750 TL

EV ARKADAŞI
2+1 eşyalı eve, düzenli bir ev arkadaşı arıyorum. Kira 900 TL

4 Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını öğrenelim ve kelimeleri cümlelerdeki boşluklara yerleştirelim.

kira taşınmak nezih merkezî sistem kira sözleşmesi
depozito metrekarelik muhit deniz kombi

1. Maaşımın çoğunu her ay ..... için ayırıyorum.
2. Ailem çok ..... bir semtte oturuyor.
3. Ev sahibi fazla ..... istiyor.
4. Sence ısınmak için ..... mi yoksa ..... mi tercih etmeliyim?
5. Taşınmak için güzel bir ..... arıyorum.
6. Kaç ..... bir ev arıyorsunuz?
7. İş yerimin ..... manzarası var.
8. Yarın ..... için emlakçı ile buluşacağız.
9. Bir an önce ..... için acele ediyoruz.

OKUMA

NASIL BİR EV ARIYORSUNUZ?

Gamze: Merhaba, ben Gamze. Ev ilanlarınızı görüp geldim.
Mehmet Ali: Merhaba Gamze Hanım, "Yeni Bir Hayat" emlak ofisine hoş geldiniz. Ben Mehmet Ali, size nasıl yardımcı olabilirim?
Gamze: İstanbul'da çalışmaya başladım ve acil olarak iş yerime yakın bir ev arıyorum. Günlerdir ev araya araya yoruldum.
Mehmet Ali: Nasıl bir ev arıyorsunuz, kiralık mı, satılık mı?
Gamze: Kiralık.
Mehmet Ali: Hangi semtlerde ev arıyorsunuz?
Gamze: Levent'te çalışıyorum. Bu nedenle bu çevrede oturmak istiyorum.
Mehmet Ali: Peki, kaç odalı bir ev düşünüyorsunuz?
Gamze: Bir oda bir salon ya da iki oda bir salon benim için uygun olabilir.
Mehmet Ali: Gamze Hanım, yalnız mı yoksa ailenizle ya da bir arkadaşınızla mı yaşayacaksınız? Bu soruyu soruyorum çünkü bazı ev sahipleri bekâra ev vermek istemiyorlar.
Gamze: Yalnız yaşayacağım.
Mehmet Ali: Öyleyse sizin için Levent ve çevresinde, yalnız yaşamaya uygun, güvenlikli, 1+1 ya da 2+1, doğalgazlı evlere bakabiliriz. Peki, ev için ne kadar kira düşünüyorsunuz?
Gamze: Hımm, iş yerime ve şehir merkezine yakın bir ev için 1000-1500 TL civarında bir kira ödeyebilirim.
Mehmet Ali: Evet. Şu anda size uygun elimde iki ev var. Önce bilgisayardan bunları size göstereyim. Sonra evlere bakarız. Bu evlerden birinin kirası 1000 lira, diğerinin kirası 1250 lira. 1000 liralık evin metrekaresi daha büyük. 1250 liralık ev ise deniz manzaralı ve metro, tramvay, otobüs gibi ulaşım araçlarına daha yakın. Bu evden yürüyerek ulaşım araçlarına gidebilirsiniz.
Gamze: Evin ulaşım araçlarına yakınlığı benim için çok önemli. Bu yüzden bu evle ilgili konuşalım.
Mehmet Ali: İsterseniz ben size daireyi gezdireyim böylece daha kolay karar verebilirsiniz.
Gamze: Peki, hemen gidelim.

5 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Gamze Hanım nasıl bir ev arıyor?

2. Emlakçı hangi evleri öneriyor? Evler arasındaki farklar neler?

3. Gamze Hanım hangi evi görmek istiyor? Neden?

4. Sizce Gamze Hanım evi beğenecek mi?

YA SİZ?

1. Nasıl bir evde oturuyorsunuz?
2. Yeni bir eve taşınırken nelere dikkat ediyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

Bu zarf-fiil, durum zarf fiilidir ve fiilin nasıl yapıldığını anlatır.

الصيغة الحالية وهي تربط بين جملتين فعليتين ، الفعل الاول يعبر عن الحالة التي عليها الفعل وهي تعرفنا بكيفية القيام بالفعل.

fiil + (y)ArAk

NOT: Olmak ve gitmek kelimelerinden sonra "(y)ArAk" zarf-fiili geldiğinde, bu kelimeler başka bir anlam ifade eder.

عندما نستعمل فعل (olmak) ويعني بصفة كذا او مثل كذا .
او فعل (gitmek) ويعني بالتدريج او مع مرور الوقت يعطينا معنى مختلف.

Örnek:
Babam mühendis olarak çalışıyor.
Hasta giderek iyileşiyor.

مثال: ابي يعمل كمهندس.
المريض يتشافى مع مع مرور الوقت.

Örnek: مثال : تطورون لغتكم التركية مشاهدين للافلام التركية.

Annesinin yanına koşarak gitti.
Her sabah okula yürüyerek gidiyorum.
Müzik dinleyerek ders çalışıyorum.
Türkçeyi, Türk dizilerini seyrederek öğrendim.
Ekmek yemeyerek kilo verdim.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Annem, yemeği ve temizliği şarkı söyle..... yapıyor.
2. Doğum günüme gel..... beni çok üzdün.
3. Beni bu şirkete müdür ol..... gönderdiler.
4. Boş zamanlarımı kitap oku..... değerlendiriyorum.
5. Ülkemiz git..... zenginleşiyor.

Bu zarf-fiil, fiilin nasıl yapıldığını anlatır. Bu zarf fiilde yapılan işin tekrarı söz konusudur. "-ArAk" zarf fiiliyle bu zarf fiilin cümleye kattığı anlam, birbirine çok yakındır. Bu nedenle çoğu zaman birbirlerinin yerine kullanılabilirler.

الصيغة الحالية الاستمرارية وهي تربط بين جملتين فعليتين وتدل على استمرار الحال وتعني في العربية مازال فاعلاً ، حتى..... وهي تعرفنا بكيفية القيام بالفعل ويدل على تكرار الفعل للتاكيد وهذا النوع من القواعد يتشابه مع (- ArAk) ولهذا نستطيع ان نستخدم اي منهما.

fiil + (y)A fiil + (y)A

Örnek: مثال : تكلمت وتكلمت حتى حسنت لغتي التركية.

Bilgisayarın karşısında çalışa çalışa gözlerim ağrıdı.
Konuşa konuşa Türkçemi ilerlettim.
Birbirimizi görmeye görmeye unuttuk.
.Piknikte güle oynaya oynaya eğlendik

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Spor yap..... yap..... sağlıklı bir insan oldum.
2. Göz gör..... gör..... yalan söylüyor.
3. Adem utan..... sıkıl..... patronundan zam istedi.
4. Ayşe doğum gününü anlat..... anlat..... bitiremedi.
5. O adam her zaman düşün..... düşün..... konuşur.

8 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Müzik dinleyerek	a. yemek yaparım.
2. Şarkı söyleyerek	b. ders çalışırım.
3. Patlamış mısır yiyerek	c. okula gideriz.
4. İstemeyerek	ç. film seyrettik.
5. Yürüyerek	d. seni üzdüm.

9 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. ..... bir ayda 3 kilo verdim.
2. ..... sınavdan geçtim.
3. ..... Türkçe öğrendim.
4. ..... eve gittim.
5. ..... yeni bir ev kiraladım.
6. ..... dinlendim.
7. ..... yemek yaptım.
8. ..... rezervasyon yaptırdım.
9. ..... televizyon izledim.
10. ..... internete girdim.

10 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Nasıl güzel gitar çalabiliriz?
   ..... .
2. Nasıl doktor olabiliriz?
   ..... .
3. Nasıl kültürlü olabiliriz?
   ..... .
4. Nasıl yabancı bir ülkeye gidebiliriz?
   ..... .
5. Nasıl yemek yapabiliriz?
   ..... .
6. Nasıl Taksim'e gidebiliriz?
   ..... .
7. Nasıl sağlığımızı koruyabiliriz?
   ..... .
8. Boş zamanlarımızı nasıl geçirebiliriz?
   ..... .
9. Nasıl yabancı bir dil öğrenebiliriz?
   ..... .
10. Nasıl yeni kelimeler ezberleyebiliriz?
    ..... .

DİNLEME

TAŞINMA TELAŞI

11 Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını sözlükten bulalım.

atmak	tutmak	çöp	çekmece	dolap	yığmak
toplamak	doldurmak	boşaltmak	kurtulmak	eşya	

12 1 Metni dinleyelim. Aşağıdaki tavsiyeleri sıraya koyalım.

1. Eşyalarınızı toplayın ve rahatça taşının. ( )
2. Gereksiz eşyalarınızı odadan çıkarın. ( )
3. Kendinize iki saat zaman ayırın. ( )
4. Eşyalarınızı üçe ayırın. ( )
5. Bütün eşyalarınızı bir alana yığın. ( )

13 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Her odayı toplamak için kendinize bir saat süre verin. ( )
2. Dolaplardaki eşyaların hepsini atın. ( )
3. Evinizdeki bütün gereksiz eşyaları atarak onlardan kurtulun. ( )
4. Yeni evinize benzer eşyalardan almayın. ( )
5. Eski ve yeni eşyaları beraber kullanın. ( )

YAZMA

14 Hayalinizdeki ev nasıl? Aşağıdaki konulardan yararlanarak bir metin yazalım.

- Konum ve büyüklük (yer, metrekare)
- İç /dış özellikler (ısıtma, döşeme, güvenlik, bahçe vb.)
- Ulaşım (metroya, otobüse yakınlık)
- Ev tipi (daire, müstakil ev, teras vb.)
- Merkeze yakınlık (çarşı, alışveriş merkezi, hastane vb.)
- Evin yaşı ve durumu

KONUŞMA

15 Sizin evinizde aşağıdakiler gibi gereksiz eşyalar var mı? Bir liste yapalım.

CD / bilgisayar oyunları / spor eşyaları / DVD / kıyafetler
kitaplar / mobilya / oyuncaklar / dergiler

14. Gereksiz eşyalarımızı arkadaşlarımıza pazarlık yaparak satmaya çalışalım. Kim en yüksek fiyata eşyasını satacak? Arkadaşımızla konuşalım.

Örnek:

A: Olga benim bir bisikletim var. Almak ister misin?
B: Belki, 50 lira veririm.

yaşıyordum, kullanmıyordum	-Eskiden ailemle yaşıyordum ama şimdi yalnız yaşıyorum.
ödüyor muydun, bilmiyor muydun	-Önceden işe gitmek için ulaşım aracı kullanmıyordum, yürüyordum.
	-Öğrenciyken faturaları ödüyor muydun?
	-Sen ders çalışmıyor muydun?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki ifadeler hangi faturalara ait olabilir? Tahmin edelim ve işaretleyelim.

	Elektrik Faturası	Su Faturası	Doğalgaz Faturası	Telefon Faturası
Su Bedeli: 20.60 TL				
Gazınız kesilecektir.				
KDV				
Sayın abonemiz, 1 adet ödenmemiş fatura borcunuz bulunmaktadır.				
Elektrik Tüketim Vergisi				
Aylık Tarife Ücreti: 16.46 TL				
Son Ödeme Tarihi: 19.03.2012				
Suyunu boşa harcama.				
Hattınız aramalara kapatılacaktır.				
Kullanmıyorsan söndür.				

OKUMA

NEREYE GİDECEĞİZ?

Demet: Kendini nasıl hissediyorsun Nadia? Yorgun musun?

Nadia: Yorgunum. Ancak bu tatlı bir yorgunluk. Nihayet güzel bir ev bulduk. Ev arkadaşı oluyoruz. Ne güzel değil mi?

Demet: Evet ama çok işimiz var. Önce elektriğe, suya, doğalgaza, telefona ve internete abone olacağız.

Nadia: Haklısın ancak bunların hepsi bir günde olmaz. Bence iş bölümü yapalım.

Demet: Bence de. O zaman ben elektrik ve suya abone olayım. Sen doğalgaz, telefon ve internete abone ol.

Nadia: Olur. Peki, elektrik ve suya nasıl abone olacaksın? Sen hiç yeni bir ev için abonelik işlemleri yaptın mı?

Demet: Evet yaptım. İstanbul'da ise elektrik için TEDAŞ'a, su için İSKİ'ye gideceğim.

Nadia: Nasıl gideceksin? Biliyor musun?

Demet: Evet, önce otobüse sonra tramvaya bineceğim. Peki, sen bu işlemleri nasıl yapacaksın?

Nadia: Ben daha önce bilmiyordum ama arkadaşlarıma sorup öğrendim. Doğalgaz için İGDAŞ'a, telefon ve internet aboneliği için Türk Telekom'a gideceğim.

Demet: Peki, nasıl gideceksin? Biliyor musun?

Nadia: Otobüse bineceğim ama daha önce burada hiç otobüse binmedim.

Demet: Otobüs için "akıllı bilet" yani AKBİL kullanabilirsin. AKBİL vapur, tramvay, metro ve otobüs gibi ulaşım araçlarının yakınındaki satış yerlerinde var ve bütün ulaşım araçları için geçerli.

Nadia: Benim ''AKBİL''im var zaten. O zaman yarın ev için gerekli yerlere gidebilirim.

Demet: Ben de yarın gidebilirim ve sonra da taşınabiliriz. Peki, sonra faturaları nereye ödeyeceğiz? Biliyor musun?

Nadia: Hımm. Bilmiyorum. Ailemin yanında faturaları ben ödemiyordum. Sen daha önce faturaları ödüyor muydun?

Demet: Evet, ödüyordum. İstanbul'da faturalar, fatura ödeme merkezlerine ya da bankalara ödenebiliyor.

Nadia: Ne güzel, sen her şeyi biliyorsun. Yarın buluşuyor muyuz?

Demet: Evet, buluşuyoruz. Yarın görüşmek üzere.

Nadia: Görüşmek üzere.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bir eve taşınmak için önce neler gerekiyor?
2. Sizce Nadia neden her şeyi Demet'e soruyor?
3. Demet ve Nadia daha önce abonelik ve fatura ödeme işlemlerini yapıyorlar mıydı?
4. "AKBİL" nedir ve nerede kullanılır?
5. İstanbul'daki bir kişi faturalarını nereye ödeyebilir?

3 Metne göre hangi işi yapmak için nereye gitmek gerek? Eşleştirelim.

1. Elektrik aboneliği	a. İGDAŞ
2. Su aboneliği	b. Türk Telekom
3. Doğal gaz aboneliği	c. TEDAŞ
4. Telefon aboneliği	ç. İSKİ

YA SİZ?

1. Evinize hangi faturalar geliyor? En yüksek fiyatlı fatura hangisi?

2. Aşağıdaki ulaşım araçlarından en fazla hangisini kullanıyorsunuz? Neden?

DİL BİLGİSİ

Şimdiki Zamanın Hikâyesi

Şimdiki zamanın hikâyesi, geçmişte olan ve bir süre devam eden olayları anlatmak için kullanılır. Ayrıca geçmişte gerçekleşmesi çok yakın olup gerçekleşmeyen olayların anlatımında kullanılır.

الفعل المضارع بطريقة الحكاية ويستخدم للتعبير عن حدث مستمر في الزمن الماضي بالاضافة الا انه يستخدم للتعبير عن حدث كان متوقع ان يحدث ولكن لم يحدث.

مثال : انا كنت اعمل الطعام عندما رن الهاتف.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	okuyordum	okumuyordum	okuyor muydum	okumuyor muydum
Sen	okuyordun	okumuyordun	okuyor muydun	okumuyor muydun
O	okuyordu	okumuyordu	okuyor muydu	okumuyor muydu
Biz	okuyorduk	okumuyorduk	okuyor muyduk	okumuyor muyduk
Siz	okuyordunuz	okumuyordunuz	okuyor muydunuz	okumuyor muydunuz
Onlar	okuyorlardı	okumuyorlardı	okuyorlar mıydı	okumuyorlar mıydı

Örnek:

Eskiden bayramlarda aile ziyaretlerine gidiyorduk. Şimdi tatile gidiyoruz.

Seni hiç hatırlamıyorum. Bu kursa geliyor muydun?

Onunla aynı şirkette çalışmıyor muydun?

Önüne bak! Az kalsın düşüyordun.

Sınıfa girdim, o zaman öğretmen ders anlatıyordu.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Çocukken evimizin bahçesinde oyna…… .
2. Önceden gök gürültüsünden çok kork…… .
3. Küçükken et ye…… ama şimdi eti çok seviyorum.
4. Onu ilk defa görüyorum. Sen daha önce onu tanı……?
5. Öğrenciyken çok kitap oku…… ama şimdi zaman bulamıyorum.
6. Pınarlar buradan taşındı, bil……?
7. Bir zamanlar annemi anla…… . Bugünlerde çok iyi anlıyorum.
8. Siz daha önce Ankara'da otur……?
9. Gördün mü? Araba neredeyse adama çarp…… .
10. Eve girdim, annem mutfakta yemek yap…… .

5 Aşağıdaki boşlukları ''-DI, -(I)yor ve -(I)yordu'' ile dolduralım.

Bugün 65. doğum günümü kutla…… . Yanımda eşim, çocuklarım ve torunlarım var. Gençken bu doğum günümü hiç hayal et…… . "Ben hep genç kalacağım." san…… . Doğum günümü, sadece arkadaşlarımla kutlamak iste…… çünkü ailemden sıkıl…… .

Eskiden pastamın üzerinde yaşım kadar mum ol…… . Mumları sevinçle söndür…… . Mumlardan sonra pastanın yarısını ye…… . Daha sonra hediyelerimi kabul et…… . Arkadaşlarım bana hediye ver…… . Ama artık yaşlan…… . Şimdi yaşım kadar mum pastaya sığ…… bu yüzden pastamda 1 tane mum var. Doğum günlerimde sadece 1 dilim pasta ye…… çünkü hastayım. Artık daha az hediye al…… ama üzül…… . Ailemin değerini bil…… ve doğum günlerimi her zaman onlarla kutlamak iste…… .

Şimdi torunlarımla eğlen…… . Pastanın güzel tadını çocuklarımda bul…… . En güzel doğum günü hediyem eşim. Çok mutluyum.

DİNLEME

ACİL NUMARALAR

6 2 **Demet ve Nadia evde bir oyun oynuyorlar. Onları dinleyelim. Aşağıdaki servisleri telefon numaralarıyla eşleştirelim.**

	110	112	155	156	186	187
Yangın Hattı						
Elektrik Arıza						
Polis İmdat						
Gaz Arıza						
Acil Servis						
Jandarma						

YAZMA

7 Aşağıdaki konularla ilgili bir arkadaşımızla iş bölümü diyaloğu yazalım.

- temizlik
- yemek
- bulaşık
- fatura ödeme
- alışveriş

KONUŞMA

8 Aşağıdaki problemlerin hangisini evinizde yaşadınız?

- Musluk su akıtıyor.
- Pencerenin kolu koptu.
- Bulaşık makinesi bozuldu.
- Gaz sızıntısı var.
- Lavabo tıkandı.
- Su borusu sızdırıyor.
- Kapı sıkıştı.
- Banyoyu su bastı.
- Sigorta attı.
- Evi su bastı.
- Vana patladı.
- Pil bitti.
- Elektrikler kesildi.
- Şofbende arıza var.

9 Sizce bu problemlerden hangisi daha önemli?

10 Hangi problemleri kendi başınıza çözebilirsiniz?

11 Hangi durumlarda yardıma ihtiyaç duyarsınız? Kimi çağırırsınız?

- tesisatçı
- elektrikçi
- mühendis
- arkadaş
- herhangi biri

gelirken, evdeyken, gitmişken, konuşuyorken, çıkacakken, gençken, çocukken	-Okula gelirken arkadaşımı gördüm. -Kahvaltımı evdeyken yaptım. -Kantine gitmişken bana bir çay al. -Müdür Bey konuşuyorken sekreter içeri girdi. -Tam evden çıkacakken telefonum çaldı. -Ayla Hanım gençken çok güzelmiş. -Biz çocukken her gün parkta oynuyorduk.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Türkiye'deki ilk günlerinizde size neler değişik geldi?

2 Aşağıdaki cümlelerden hangisi Türkiye'deki ilk gününüze ait düşünceleri yansıtıyor? Örnekteki gibi nedenleriyle yazalım.

Heyecanlıydım. Çünkü ilk defa yeni bir ülkeye geliyordum.
Korkuyordum. Çünkü ..... .
Mutluydum. Çünkü ..... .
Sinirliydim. Çünkü ..... .
Endişeliydim. Çünkü ..... .
Rahattım. Çünkü ..... .

OKUMA

İÇİMDEKİ TÜRKİYEM

Uçak, İstanbul'a indi. Tarih: 4 Aralık 1990. Delhi'den sonra karşımıza bambaşka bir şehir çıktı.

Temiz sokaklar, muhteşem deniz havası, tarihî binalar ve modern binalar... İstanbul... Burası benim yeni yuvam.

İstanbul'daki ilk günümde, binaların birbirine "yapışık" hâli dikkatimi çekti. Farklı tarzlardaki tarihî ve modern binalar iç içeydi ve renk uyumundan uzaktı. Bunu çok yadırgadım.

Ezan sesini, hayatımda ilk kez Türkiye'de duydum. İçeriğini, anlamını ve fonksiyonunu bilmiyordum ama o ses büyüleyiciydi. Dinlerken çok heyecanlandım.

Türkiye'de pazarı ilk kez Beyoğlu civarında gördüm. Çok büyük, kalabalık ve gürültülüydü. Bu kalabalığı görüp "Buradaki halk çok zengin." diye düşündüm. Çok sonra anladım ki insanlar ucuzluğu için pazardan alışveriş yapmayı tercih ediyorlardı.

İstanbul'daki ilk akşam yemeğinde, "Belki bir kelime anlayabilirim." diye herkesi dikkatle dinliyordum. Nihayet o kelimeyi buldum! "Ben" kelimesini çok sık kullanıyorlardı. Bu kelime, Özbekçe "men" kelimesine benziyordu. Fakat garip bir durum vardı, herkes "men" yerine "ben" diyordu. Ben de kendi kendime "Hiçbiri 'men' diyemiyor." diye düşündüm. İşte Türkçe ve Türkiye serüvenim "ben" kelimesiyle başladı.

Günlük Türkçeyi yavaş yavaş öğreniyordum. Renk ve sayı isimleri bir dilin en temel kelimeleriydi. Başka bir dilde, ilginç sebze adlarını tanıyordum. Yer elması ve pırasanın tadını hiç sevmedim. "Yemek" adının ve "yemek" fiilinin anlamlarını öğrendim. Böylece "yemek yemek" gibi garip bir ifadeyle tanıştım. Bunları öğreniyordum ama uzun zaman hiç konuşamadım, sustum. Sonraları ise konuşmak için çok uğraştım.

Bugün, bu satırları Türkçe ile ve sevgiyle yazabiliyorum. Türkiye'yi çok seviyorum ve artık 4 Aralık benim bayramımdır.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Yazarın İstanbul'da ilk olarak neler dikkatini çekiyor?
2. Yazar neden "Buradaki halk çok zengin." diye düşünüyor?
3. Yazar Türkiye'de hangi sebze yemeklerini sevmiyor?
4. Yazar Türkçe ile ilgili neler düşünüyor?
5. Sizce, "Artık 4 Aralık benim bayramımdır." cümlesiyle yazar ne anlatmak istiyor?

YA SİZ?

Türkçede ilk hangi kelimeleri öğrendiniz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

Bu zarf-fiil, sonuna geldiği kelimeye durum ve zaman anlamı katar. Cümlenin anlamına göre geçmiş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman veya geniş zamanla kullanılır.

صيغة الاداة وهي تدل على الحال والزمان وتربط بين جملتين وتعني بالعربية بينما او عندما.

fiil + zaman eki + (y)ken

isim + DA + (y)ken

sıfat + (y)ken

Örnek:

مثال : لا استمع للموسيقى عندما ادرس.

Yemek yaparken telefon çaldı.

Otobüse yetişmek için koşarken düştüm.

Hazır elin değmişken benim tabağımı da mutfağa götürür müsün?

Babam çocukken çok yaramazmış.

Düşecekken ablam kolumdan tuttu.

Tam evden çıkacakken karşı komşum misafirliğe geldi.

Tatlı tatlı sohbet ediyorken birdenbire tartışmaya başladılar.

Hastayken bana en çok Bahar yardım etti.

İstanbul'dayken her hafta balığa gidiyorduk.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Ders çalış……. müzik dinlemekten hoşlanmıyorum.
2. Film izle…….. bir şeyler atıştırmak hoşuma gidiyor.
3. Eskiden işe git…….. otobüse biniyordum, artık işe metroyla gidiyorum.
4. Türkiye…….. çok güzel yemekler yedim, hepsinin tadı damağımda.
5. Alışveriş yap…….. pazarlık ediyor musun?
6. Geçen gün salata yap…….. parmağımı kestim.
7. Ben evde yok…….. postacı gelmiş.
8. Hasta…….. yemek yiyemiyor musun?
9. Annem çocuk…….. çok yaramazmış.
10. Tophane'den geç…….. İÜ Dil Merkezine uğrayıp beni de alır mısın?
11. Tam evden çık…….. telefon çaldı.
12. Markete git…….. bana da bir gazete alır mısın?
13. İstanbul…….. her hafta sonu Taksim'e gidiyordum.
14. Televizyon izle…….. elektrikler kesildi.
15. Dışarıya çık…….. alışveriş de yaptım.

5 Aşağıdaki cümleleri "-(y)ken" zarf-fiil ekini kullanarak yeniden yazalım.

1. Babam gazete okuyarak kahvaltı etmeyi seviyor.

   …… .

2. Çocuklar oyun oynuyorlardı, birden kavga etmeye başladılar.

   …… .

3. Dün yolda yürüyordum, yerde bir cüzdan buldum ve bu cüzdanı polise teslim ettim.

   …… .

4. Cep telefonuyla konuşarak araba kullanmak tehlikelidir.

   …… .

5. İstanbul'da öğrenciydim. Her gün Türkçe kursuna gidiyordum.

   …… .

6. Çocukluğumda resim yapmayı çok seviyordum.

   …… .

7. Kendi ülkemde Türkçe öğrenmeye başladım.

   …… .

8. Televizyon izliyordum, uyumuşum.

   …… .

9. Anneannemin gençliğinde çok hayranı varmış.

   …… .

10. Tatilde her sabah erken kalkıp koşuyordum.

    …… .

DİNLEME

TÜRKLER HAKKINDA

6 3 **Metni dinleyelim. Aşağıdaki tavsiyeler Türklerin ise ‘‘T’’ yabancıların ise ‘‘Y’’ yazalım.**

1. Türk evlerinde, içeriye girerken kapıda ayakkabı çıkarmak gerekir. ( )
2. Türk erkekleri selamlaşırken birbirini öper. Sakın şaşırmayın. ( )
3. Kokoreç, hamsi veya döner gibi yerel tatları mutlaka deneyin. ( )
4. Politik konular hakkında konuşurken dikkatli olun, hatta konuşmayın. ( )
5. Trafiğe hazırlıklı olun. Araba kullanırken saatlerce trafikte kalabilirsiniz. ( )
6. Türkler için özel hayatla ilgili soru sormak normaldir. ( )
7. Türkler futbol konusunda çok fanatiklerdir. Futbolu çok severler. ( )
8. Size bir hediye verirlerse, paketi açın ve “Çok beğendim.” deyin. ( )
9. Alışveriş merkezine ve bankaya girerken güvenlik kontrolleri çok fazla. Buna hazırlıklı olun. ( )
10. Türkler çok misafirperverdir. Size her zaman yardımcı olmak isterler. ( )

YAZMA

7 On yıl önce hayatımız nasıldı? Neler yapıyorduk? Şimdiki hayatımızla karşılaştırarak yazalım.

KONUŞMA

8 Siz İstanbul’daki ilk gününüzü nasıl geçirdiniz? Yazalım.

9 İstanbul’daki ilk günlerinizde ilginç bir olay yaşadınız mı? Anlatalım. Bu olayla ilgili bir piyes hazırlayalım, arkadaşlarımızla canlandıralım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

DİLLERDEKİ İLGİNÇ KELİME BENZERLİKLERİ

Türkçe ve Rusçada, telaffuzu aynı veya çok benzer fakat anlamları farklı birçok kelime var. Kendi notlarımdan bazı örnekleri sizinle paylaşmak istedim:

Rusça	**Türkçe**	**Rusça**	**Türkçe**
hata	ev	ham	terbiyesiz
kravat	yatak	kulak	yumruk
halat	sabahlık	saray	ahır
kanat	halat	kaban	yaban domuzu
koza	keçi	para	çift
mama	anne	vali	git buradan

Bunların yanında anlamları ve sesleri tamamen aynı olan kelimeler de var: Duş, şapka, çay, kapüşon, broşür, gaz, araba (Eski Rusçada "arba" olarak kullanılıyordu.), kuluçka ("kluşka", aynı zamanda tavuk demek), sandık (Rusça "sunduk").

Türkçede, sizin dilinizdeki kelimelerle aynı veya çok benzer şekilde söylenen kelimeler var mı?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bir kâğıda aşağıdaki gibi bir tablo çizelim. Bir arkadaşımız, aklından alfabeyi saysın ve biz bir süre sonra ona "Dur" diyelim. O bize hangi harfte kaldığını söylesin ve hepimiz o harf ile başlayan isim, şehir, ülke, hayvan, bitki ve eşya isimleri yazalım. Puan bölümüne birbirinden farklı her kelime için 10 puan, aynı kelimeler için 5 puan yazalım. Oyun sonunda en çok puanı toplayan arkadaşımız kazansın.

İSİM	ŞEHİR	ÜLKE	HAYVAN	BİTKİ	EŞYA	PUAN

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki fiilleri kullanarak boşlukları "-(y)ArAk" ve "-(y)A -(y)A" ile dolduralım.

yenmek etmek görmek vermek konuşmak bakmak özür dilemek etmek dinlemek almak silmek

1. Öğretmen eski konuyu tekrar ..... derse başladı.
2. Yemek kitabına ..... lezzetli yemekler yapıyorum.
3. Güzel günleri hayal ..... uyudu.
4. Arkadaşlarını ..... unuttu.
5. Arkadaşlarına borç ..... parasız kaldı.
6. Müzik ..... spor yaptı.
7. Adam bir hata yaptı ve ..... oradan ayrıldı.
8. ..... Türkçeyi unuttu.
9. Toz ..... ve camları ..... yeni evini pırıl pırıl yaptı.
10. Fenerbahçe, karşı takımı ..... şampiyon oldu.

2. Aşağıdaki cümleleri "-(y)ken" zarf-fiilini kullanarak yeniden yazalım.

1. Burcu'nun saçı kahverengiydi ve o zamanlar Burcu daha güzeldi.

   ..... .
2. Ahmet zayıftı ve daha sağlıklıydı, kilo aldıktan sonra pek çok sağlık problemi yaşadı.

   ..... .
3. Ben duştaydım, o zaman telefon çaldı.

   ..... .
4. Ben tatildeydim, o zaman eve hırsız girmiş.

   ..... .
5. Torunlarımla birlikteyim ve gözüm hiçbir şey görmüyor.

   ..... .

3. Aşağıdaki boşlukları ''-DI ve -(I)yordu'' ile tamamlayalım.

Dün gece uyu..... . Bir su sesi ile uyan..... . Yataktan kalkıp sesi takip et..... . Ses banyodan gel..... Banyonun kapısını aç..... . "Ne var?" diye adımımı at....., ayağım sırılsıklam oldu. Eyvah, banyoyu su basmış! Şofbenin vanası patlamış, vanadan su fışkır..... . Tuvalet kâğıtları, deterjanlar, kirli çamaşırlar, bütün eşyalar ıslaktı. Hemen dışarı çık..... . Evin vanasını kapatıp evdeki bütün suyu kes..... . Bütün gece banyodaki suyu boşalt..... ve banyoyu temizle..... . Sabah işe gidemedim. Hemen bir tesisatçı ara..... ve tesisatçı vanayı tamir etti. İyi ki o akşam evdeydim.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Günlük konuşmaları takip edebilirim.	1	2	3	4	5
2. Deneyimlerim hakkında bilgi verebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER	الأسماء
abone	االشتراك
acil	عاجل
adım	خطوة
araç	وسيلة
arıza	عُطل
bedel	عوض
bilek	رسغ
borç	دَيْن - قرض
boru	أنبوب
büyüklük	ضخامة
büyüleyici	ساحر
civar	جوار
davranış	معاملة
deneyim	تجربة
depozito	عربون
doğalgaz	غاز طبيعي
döşeme	مفروشات
durum	وضع
eğitim	تعليم
emlak	املاك
endişeli	قلِق
etki	تأثير
evlilik	زواج
fatura	فاتورة
fiyat	سعر
fonksiyon	وظيفة
garip	غريب
günlük	يومي
güvenlik	أمان
halat	حبل سميك
ham	خام
ısıtma	تدفئة
ıslak	مبلل
içerik	محتوى
ihtiyaç	احتياج
ilan	اعلان
imdat	نجدة - إغاثة
iş bölümü	توزيع العمل
işlem	عمل
jandarma	شرطة عسكرية
kaban	معطف قصير
kanat	جناح
kiralık	ايجار
kombi	جهاز للتدفئة والتسخين
konum	موقف
koza	شرنقة
lavabo	حوض
lüks	لوكس
manzara	منظر
masrafsız	قليل النفقة
mevki	موقع
muhit	محيط (بيئة)
müstakil	مستقل
nezih	نزيه
ödeme	دفع
ömür	عمر
özellik	ميزة
pazarlık	مساومة
pil	بطارية
sahip	صاحب
satır	سطر
satış	بيع
sızıntı	تسرب (سائل - غاز)
sigorta	تأمين
sözleşme	عقد
şofben	سخان
tarife	تسعيرة
taşınma	انتقال
temel	اساس
tesisatçı	سمكري
tuhaf	غير مألوف
tüketim	استهلاك
ulaşım	مواصلات
uygun	مناسب
uyum	انسجام
vali	والي
vana	حنفية التحكم
vergi	ضريبة
yakınlık	مقربة
yapışık	متلاصق
yuva	عش
zam	علاوة (مرتب)

FİİLLER	الأفعال
acele etmek	استعجل
akıtmak	اسال
atıştırmak	تناول طعام قليل
ayırmak	فرق بينهم
basmak	داس على
benzemek	تشبه بـ
boşaltmak	أفرغ
bozulmak	تعطل
değerlendirmek	وزن الأمور
dikkat çekmek	لفت نظره
doldurmak	ملأ
eğmek	حنى
fışkırmak	انبثق (الماء - الدم)
harcamak	صرف (مال)
ısınmak	دفئ (حرارة)
ilerletmek	جلعه يتقدم - أوصل
karşılaşmak	تقابل - تواجه (مع)
kopmak	إنقطع (من)
kurtulmak	تخلص - نجا (من)
önermek	اقترح
patlamak	انفجر
sığmak	اتسع (لـ)
sıkışmak	إنضغط - وقع في مأزق
sızdırmak	تقطر - تسرب
söndürmek	أطفأ
takip etmek	تابع
tartışmak	جادل - ناقش
telaşlanmak	اضطرب
tercih etmek	رجّح
teslim etmek	سلّم
tıkanmak	استدّ - اختنق
uğraşmak	بذل جهد
yadırgamak	استغرب (شخص)
yansıtmak	عَكَسَ (صورة - صوت)
yardımcı olmak	ساعد
yığmak	كدّس (غير منظم)
zenginleşmek	إغتنى

KALIP İFADELER	التعبيرات
başının etini yemek	ألح عليه كثيراً
kalbini fethetmek	أحتل قلبه

BECERİLER

- Gazeteler ve dergilerdeki metinleri anlama
- Fikir alışverişinde bulunma

DİL BİLGİSİ

- İsim-fiil ekleri (-mAK, -mA, -(y)Iş)
- Emir kipinde dolaylı anlatım

KELİMELER

- İş hayatı
- Başarı
- Meslekler

İŞ DÜNYASI

çalışma, öğrenmekten, gelmemi, okumak, yemek, konuşmasını	-İş yerimdeki çalışma şartlarından oldukça memnunum. -Her gün yeni bir şeyler öğrenmekten çok hoşlanırım. -Benim gelmemi istiyor musunuz? -Kitap okumak güzel bir alışkanlıktır. -Yemek sipariş edelim mi? -Toplantıda hepimiz müdürün konuşmasını dinledik.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Hangi meslekleri biliyorsunuz? Aşağıdaki boşluklara yazalım. Arkadaşımızla karşılaştıralım. Hangimiz daha çok meslek biliyor?

....

....

....

2 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

zahmetli	dolgun ücretli	asgari ücret	düşük ücretli	geçici
tam zamanlı	yarı zamanlı	stresli	ikramiye	cazip

1. ..... bir iş sadece belirli bir süre bir yerde çalışmaktır.
2. ..... bir iş sağlığınızı bozabilir.
3. ..... bir işte çok para kazanmazsınız.
4. ..... bir iş sizi heyecanlandırır, ilginizi çeker.
5. Patronun ..... vermesi işçileri çok motive eder.
6. ..... bir işte çalışmak size çok para kazandırır.
7. ..... bir işte günün sabah, öğle, akşam gibi sadece bir bölümünde çalışırsınız.
8. ..... bir işte tatil günleriniz sadece bir veya iki gündür.
9. ..... devlet belirler.
10. ..... bir iş her zaman çok zaman ve enerji gerektirir.

3 Meslekleri kendimize göre yukarıdaki kelimeler ile tanımlayalım.

Örnek: Bence garsonluk tam ya da yarı zamanlı, düşük ücretli bir iştir. İkramiye almazsın ama bahşiş alabilirsin. Belki biraz cazip ama stresli bir meslektir.

OKUMA

4 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

öğretmek / görevlerini / mesai saatlerinin / karşılaşmamız / maaşından

İŞ HAYATINDAKİ ROLLER

Herkes iyi bir işte, iyi bir maaşla çalışmak ister. İş yerinin yakın olmasını, ... uygun olmasını ve nazik patronlarının olmasını herkes ister. Ama bunları isterken "Benim bu işyerine nasıl bir faydam olacak?" sorusunu aklımızdan bile geçirmeyiz. Sadece maaşımızı zamanında ödemelerini, izin günlerimizin sayısını ve ofisteki rahatımızı düşünürüz.

Beş yıllık özel sektördeki çalışmalarım bana şunu öğretti: "Hiçbir iş korkunç değildir." Eğer kendinize ve becerinize güveniyorsanız her zaman, her yerde başarılı olabilirsiniz. İş yerimde birçok farklı kişilik ile karşılaştım ve mesai arkadaşlarımı sürekli inceledim. Şimdi kısaca bu kişilik özelliklerinden bahsetmek istiyorum.

Etkisiz eleman: Sadece ..... yapar, başka hiçbir işe karışmaz. Aslında bir ofis için çok uygun biridir, zararı yoktur fakat çok yararı da yoktur.

İngiliz anahtarı: Kendi işlerini yapar, diğer işlere de yardım eder. İngiliz anahtarı gibidir. O olmayınca her şey eksik olur.

Memnuniyetsiz: İş yerinden, patronundan, ..., çok çalışmaktan sürekli şikâyet eder. Ama işi bırakmaya cesaret edemez. Yıllarca orada çalışır. Mutsuzdur, etrafını da mutsuz eder.

Kurnaz: Kendi işlerini başkasına yaptırır, sonra da "Ben yaptım." der.

Korkak: Bir işten sadece o sorumludur. Her zaman yerini kaybetmekten korkar. İşinin püf noktalarını kimse ile paylaşmaz. Herhangi bir sebeple iş yerinden uzaklaşınca insanların onu aramasını ister. İşini kimseye ..... istemez çünkü koltuğunu başkasına vermek istemez.

İdeal: Mesai saatleri onun için önemli değildir. Her işten anlar, başarılıdır. İnsanlar onun her işinden memnundur.

İş hayatında sürekli bu kişilik özellikleri ile ..... mümkün. Bu tanımlar bazı insanları memnun, bazı insanları rahatsız edebilir. Fakat asıl önemlisi bizim performansımızdır.

5 Aşağıdaki cümleleri kim söyleyebilir? Metne göre yazalım.

1. Off! Yine mi iş! Sıkıldım artık! (.....)
2. Bütün işi ben yaptım. Herkes yemekteyken bile çalıştım. (.....)
3. Bu işin bitmesi için sabah kadar çalışacağım. (.....)
4. Ben sadece kendi işimi yaparım. Başkasının işini yapmam. (.....)
5. Benim işim bitti. Sana da yardım edeyim mi? (.....)
6. Bu işi başkasının yapmasına izin veremem. Yoksa işimi kaybederim. (.....)

YA SİZ?

Siz kendinizi nasıl bir çalışan olarak tanımlarsınız ya da hangisi olmak istersiniz?

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Ekleri (-mAk, -mA)

fiil + mAk **fiil + mA**

Adlaştırma, bir fiilin cümle içerisinde ad görevinde kullanılması demektir. Türkçede adlaştırma, fiile -mAk, -mA ve -(y)Iş eklerinin getirilmesi ile yapılır. Bu ekler bütün fiil kök ve gövdelerine gelebilir. Bu eki alan fiiller cümlede isim gibi kullanılarak bir işin, hareketin adı olur. Bu eklerden sonra ad durum ekleri gelebilir.

اسم الفعل ويستخدم (-mAk,-mA,-(y)Iş) لتغيير الفعل الى اسم وهو الشكل الاصلي للفعل في اللغة التركية
وهو ياخذ كل حالات الاسم ونستطيع ان نضيف كل اللواحق بعد الاسم من حروف جر وظروف وملكية .....
ونستخدم عند وجود (-DAn,-DA) اللاحقة (-mAk) ونستخدم عند وجود (-(y)A,-(y)I) ، الملكية)
اللاحقة (-mA)

Örnek:

Tatil yapmak, dinlenmek her insanın ihtiyacıdır.
Evime yeni bir çalışma masası aldım.
Sigara içmek sağlığa zararlıdır.
Onu görmek beni çok mutlu etti.
Müzik dinlemekten çok hoşlanırım.
Biz her gün spor yapmaya başladık.
Sen çamaşır makinesini kullanmayı biliyor musun?
Hava bulutlu görünüyor. Niçin pikniğe gitmekte ısrar ediyorsun.

مثال : حوض السباحة.

مللت من عمل الطعام كل يوم.

NOT: -mAK eki kalıcı isimler yapar.

تستعمل اللاحقة (-mAk) لتحويل الاسم الى اسم ثابت

Örnek:
Sabah marketten taze ekmek aldım.
Mangalı yakmak için çakmak var mı?
Çok yağlı yemekleri sevmiyorum.

fiil + mA + iyelik eki

Yan ve ana cümlenin öznesinin farklı olduğu veya yan cümlenin öznesinin belirtilmesinin gerekli olduğu durumlarda yan cümleye iyelik ekleri getirilir.

في حالة وجود اكثر من فاعل في الجملة المشتركة نستخدم (-mA) والملكية.

Örnek:

Doğum günüme onun gelmesini istemiyorum.
Komşular yüksek sesle müzik dinlememizden rahatsız oluyor.
Senin odanı toplamamana çok kızıyorum.
Derslere düzenli gelmeniz sizin için çok yararlı.
Sizin işten ayrılmanız bizi çok üzdü.

مثال : انا اريد حضورك.

6 Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Evde yalnız kal..... alıştım.
2. İnsanlar durakta otobüsün gel..... bekliyorlar.
3. Eşimin ehliyeti var ama araba kullan..... korkuyor.
4. Onunla konuş..... denedim ama beni dinlemedi.
5. Sen o iş teklifini kabul et..... düşünüyor musun?
6. Oku..... derslerinde gazetelerdeki haberleri inceliyoruz.
7. Siz neden İstanbul'dan ayrıl..... ısrar ediyorsunuz? Bütün arkadaşlarınız burada.
8. Hobilerim; kitap oku....., müzik dinle..... ve sinemaya git..... .
9. Yarınki toplantıya katıl..... karar verdim.
10. Onların beni ziyaret et..... çok sevindim.

7 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Daha iyi Türkçe konuşmak için güzel *konuşmaya / konuşma / konuşmak* kursuna gidiyorum.
2. Hâlâ hastasın. İşe *gitmen / gitmekte / gitmene* senin için iyi olmaz.
3. Annem gece dışarı *çıkmama / çıkmakta / çıkmamdan* izin vermiyor.
4. Sana kahve *içmekte / içmeye / içmemize* geldik. Ama sen evde yoktun.
5. Türkçe anlıyorum ama *konuşmaya / konuşmayı / konuşmakta* utanıyorum.
6. Hiç kimse çok fazla *beklemeye / beklemeyi / beklemekten* sevmez.
7. Arkadaşımın sürekli beni *eleştirmesinden / eleştirmekten / eleştirmeye* sıkıldım.
8. Sağlığımız için her gün en az iki litre su *içmekten / içmeye / içmekte* fayda vardır.
9. Senin benimle *ilgilenmesi / ilgilenmeyi / ilgilenmen* beni mutlu ediyor.
10. Ailem üniversiteden sonra benim iyi bir iş sahibi *olmamı / olmayı / olmalarını* istiyor.

DİNLEME

ÇALIŞMA KOŞULLARI

8 4 Metni dinleyelim. Hangi şirket, çalışanlarına aşağıdaki imkânları sunuyor? Eşleştirelim.

	Yahoo / Google / Palmolive / Alt kattaki şirket		Yahoo / Google / Palmolive / Alt kattaki şirket
İşyerine köpek getirme	.....	Kuaför ve dişçi hizmeti	.....
Tatil armağan etme	.....	Film izleme	.....
Çalışma saatlerini azaltma	.....	Ücretsiz öğle yemeği	.....
Ücretsiz servis imkânı	.....	Farklı mutfaklardan yemekler	.....

9 Onlar şirketlerinden memnun mu?

10 Sizce bu imkânlardan hangisi en iyisi? Neden?

YAZMA

TURİST REHBERİ ARANIYOR

Fethiye-Sahil Kulübü Gezi Departmanı'nda görevlendirmek üzere;

- planlama ve organizasyon yeteneğine sahip
- liderlik özelliğine sahip
- üniversite mezunu
- en az iki yabancı dile sahip
- bilgisayar-office programlarını bilen

takım arkadaşı arıyoruz.

11 İlana bakalım. Bu iş için aşağıdakileri de içeren bir e-posta yazalım.

- kendinizi tanıtma (isim, yer vb.)
- e-posta yazma sebebiniz
- eğitim geçmişiniz, deneyimleriniz
- iş hakkında bilgi sorma

KONUŞMA

12 Sizce çalışanlar için en önemli şey nedir? Aşağıdakileri kendimize göre sıralayalım. (1: en önemli, 8: en önemsiz)

- ilginç görevler
- esnek saatler
- uzun tatiller
- yetenekleri gösterebilme
- yüksek maaş
- iş arkadaşlarıyla iyi ilişkiler
- iyi bir patron
- büyük bir firmada çalışma

13 Arkadaşlarımız ile bu konu hakkındaki düşüncelerimizi karşılaştıralım. Tartışalım.

davranış, bakış, gülüş, yaşayış

-Her insanın farklı bir davranış biçimi vardır.
-Onun bakışlarından rahatsız oluyorum.
-Gülüşün çok etkileyici.
-Eski insanların yaşayış tarzı bugünden çok farklıydı.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki başlıkları haberler ile eşleştirelim.

FARKLI BİR BAŞARI ÖYKÜSÜ

ÇÖPTEKİ FIRSAT HAYATINI DEĞİŞTİRDİ

GÜÇ MÜ, BAŞARI MI?

İŞÇİ AİLENİN ÇOCUĞU ÜLKESİNİN EN ZENGİNİ OLDU

HAYALLER "ENGEL" TANIMAZ

……

Fabrika işçisi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Annesinin "Oku, geleceğini kurtar." sözü hayatını değiştirdi. Üniversiteyi bitirdikten 10 yıl sonra ülkesinin en zengin adamı oldu. İşte Çin usulü bir başarı öyküsü...

……

Bilkent Üniversitesi'ndeki kariyerini bıraktı. Çünkü farklı bir iş yapmak istiyordu. Yoksul insanlara yardım etmek için bir dernek kurdu ve sıra dışı bir başarı öyküsüne imza attı. İşte "değişik" bir başarının hikâyesi...

……

Dünyanın en güçlü kadınları arasındaki Güler Sabancı, "güçlü" yerine "başarılı" olmayı tercih ediyor. Güler Sabancı günlük yaşamının ayrıntılarını ve hayat çizgisini anlattı, kariyer öyküsünü bizimle paylaştı...

……

Engelli bir insan olarak doğdu. Ama bu durum hayallerine ulaşmasına engel olmadı. Almanya'ya tedavi için gitti ve orada tezgâhtarlık yaparak üniversite okudu. Zorlukları bir bir aşarak kendi şirketini kurdu. İşte bir ''azmin zaferi'' öyküsü...

……

Türkiye'nin ücra bir köşesinde dünyaya geldi. Çiftçi bir ailenin çocuğuydu ve ailesine yardım ederek büyüdü. Dil öğrenmek için Amerika'ya gitti. Orada sadece dil öğrenmedi, aynı zamanda bir başarı öyküsüne de imza attı. Çöpteki bir kâğıt onun hayatını değiştirdi ve Hamdi Ulukaya, ABD'nin en başarılı 10 iş adamından biri oldu...

OKUMA

YOĞURDUN STEVE JOBS'U

Dergilerin ve gazetelerin ekonomi sayfalarındaki başarı hikâyelerini bilirsiniz. Hamdi Ulukaya (39)'nın da ilginç bir başarı hikâyesi var. Üstelik başarı hikâyesi çok da renkli. O dedesi ve babası ile yaz aylarında yaylaya çıkıp koyun güdüyordu ve o zamanlar hayat hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Lisedeyken Amerika'yı merak etmeye başladı ve bir süre sonra Amerika'ya gitti. Şimdi o Amerika'nın en başarılı 10 iş adamından biri.

*** Babanız çiftçilik yapıyormuş. Ona yardım ederek büyümüşsünüz. Çocukluğunuz nasıldı?**

Ben kalabalık bir ailede, Fırat Nehri'nin kenarında küçük bir kasabada büyüdüm. Hayatım, dedemin yanında geçti. Ben onu örnek aldım. Söz tutmayı, insanlara güvenmeyi ve saygı duymayı ondan öğrendim. Babam çiftçiydi. Ben de yazları ona yardım ediyordum.

*** Amerika'ya gitmeye nasıl karar verdiniz?**

Dil öğrenmek istiyordum ve Long Island'a gittim. İlk gidişimde herkes gibi bocaladım, çok yalnız kaldım. Amerika'ya küçük bir sırt çantasıyla gittim, hiçbir şeyim yok sanıyordum ama ailem bana birçok deneyim ve bilgi vermiş. Başarılı olmak için her şeye sahipmişim.

*** İlk fabrikanızı da babanızın desteğiyle kurmuşsunuz.**

Beni ziyarete geldi. "Burada hiç güzel peynir yok, bizimkileri getirip sat." dedi. Hemen bir-iki konteynır getirdik. Peynirleri sattık ve çok para kazandık. Ardından da bir fabrika kurduk.

*** Tam peynir işi iyi giderken bu defa da Chobani'yi kurup risk almışsınız.**

Yaradılışım böyle. Mutlaka çalışmam lazım. Chobani'yi kurma hikâyem de ilginçtir. Masamı toplarken elime bir kâğıt geldi. Üzerinde "Makineleriyle satılık yoğurt fabrikası" yazıyordu. Attım çöpe. Yarım saat sonra çöpün içinde kâğıdı aramaya başladım.

*** Ne oldu o yarım saat içinde?**

Karşıma bir fırsat çıktı ve bu fırsatı değerlendirdim. Bu yüzden o çöp kutusu hayatımın dönüm noktasıdır.

*** Geçenlerde Forbes dergisi sizin için "Yoğurdun Steve Jobs'u" diye bir başlık attı.**

O enteresan bir başlıktı. Ben ilk toplantımızda arkadaşlarıma "Biz gıda firması olabiliriz ama stratejilerimizi teknoloji firması gibi geliştirmeliyiz. Yenilikçi ürünlerimiz ve şaşırtıcı pazarlama yöntemlerimiz olmalı." dedim. Bu, Apple'ın yöntemiyle aynıydı. Hâlâ da öyle. Yılda iki kez yeni ürünler çıkarırız, ambalajlarımızı yenileriz. Yeni ürünlerimizi son ana kadar açıklamaz ve tüketici ürünümüzü merak eder. Ee, ne demişler: "Her yiğidin ayrı bir yoğurt yiyişi vardır."

2 Aşağıdaki bilgilerin hangisi metinde bulunmaktadır? İşaretleyelim.

1. Hamdi Ulukaya'nın çocukluğu ( )
2. Fabrikasını kurma amacı ( )
3. Amerika'ya gidiş nedeni ( )
4. Apple şirketi ile benzerlikleri ( )
5. Yıllık geliri ( )

3 Aşağıdaki cümleleri metne göre tamamlayalım.

1. Hamdi Ulukaya'nın diğer işadamlarından farkı ..... .
2. Hamdi Ulukaya küçüklüğünde ..... çok etkilendi.
3. Hamdi Ulukaya'nın ailesinin ona ..... başarılı olmasını sağladı.
4. Chobani fabrikasını kurma planı ..... ile başladı.
5. Hamdi Ulukaya ile Steve Jobs arasındaki benzerlik ..... .

YA SİZ?

Sizin ülkenizde de dünyaca ünlü başarılı iş adamları var mı? Tanıtalım.

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Ekleri (-(y)Iş)

Bu ek, fiil kök ve gövdelerine gelerek fiili isimleştirir. Bu ek daha çok fiilin yapılış biçimini, tarzını belirtir.

الفعل مع (-(y)Iş) وهذه اللاحقة تتصل بالمادة الاصلية للمصدر وهي تحول الفعل الى مصدر وتدلنا على مدى تاثير الفعل.

fiil + (y)Iş + (iyelik eki)

Örnek:

Onun bakışlarından hiç hoşlanmıyorum. مثال : نظراته او نظراتها مؤثرة جداً.

Yeni programdaki değişiklikler için herkesin görüşünü almak lazım.

Ankara için gidiş dönüş uçak bileti aldım!

Annem gençliğinde dikiş kursuna gitmiş.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. İş çık..... bir kahve içelim mi?
2. Bu işi yarın sabaha kadar bitirmem mümkün değil. Sizden biraz anla..... bekliyorum.
3. Vapurun kalk..... saatini biliyor musun?
4. Serkan Bey'in giyin..... tarzını çok beğeniyorum.
5. Nazlı bu günlerde bana karşı bir garip. Onun sana karşı davran..... nasıl?
6. İstanbul'da alışveriş merkezlerinin kapan..... saatleri genellikle 22.30'dur.
7. Sınavınızın bit..... saati 12.30'dur. Herkese başarılar.
8. Onun gül..... annesine benziyor.
9. Yürü..... yapmak sağlık için çok faydalıdır.
10. Tatil dön..... anneannemlere uğradık.

DİNLEME

SENDEN BİR ŞEY OLMAZ

5 5 **Metni dinleyelim. Aşağıdaki boşlukları dolduralım.**

1. ..... birçok ünlünün geçmişinde bir "Senden bir şey olmaz." hikâyesi var.
2. "Senden bir şey olmaz." sözü onların ..... sağlamış.
3. Bütün kapılar "Senden şarkıcı olmaz." diye Sezen Aksu'nun .....
4. Walt Disney, "Miki Fare" kahramanını çizip üne kavuşmadan önce beş işten ..... .
5. Ford, hedefine ulaşmak için ..... ve bunu başarmış.

6 **Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.**

1. "Senden bir şey olmaz." sözü birçok insanı ünlü yapmıştır. ( )
2. Sezen Aksu'nun ilk albümünü sadece yakın çevresi almış. ( )
3. Amerikalı editörler Walt Disney'in resim kabiliyetini beğenmişler. ( )
4. Bankacılar Henry Ford'un kredi isteğini reddetmişler. ( )

YAZMA

7 **Hayatınızdaki en önemli başarınız nedir? Aşağıdaki notlardan yararlanarak yazalım.**

- Ne zaman oldu?
- Başarmak için neler yaptınız?
- Sonuçları ne oldu?
- Hayatınızdaki etkisi nasıl?

KONUŞMA

8 **Aşağıdaki konular hakkında arkadaşlarımıza sorular sorup konuşalım.**

- Yarış kazanma
- Bir ödül kazanma
- İşe girme
- Bir sınavı geçme
- Ehliyet alma
- İlk kez para kazanma

Örnek: A: Daha önce hiç yarışmaya katıldın mı?

B: Evet, katıldım. Hatta bir bilgisayar kazandım.

bitirmemi söyledi, olmamı istedi, yapmasını rica ettim	-Müdür işlerimi yarına kadar bitirmemi söyledi. -Babam benim doktor olmamı istiyordu. -Ben ona bu akşam eve erken gelmesini rica ettim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki anketi cevaplayalım. Cevaplarımızı nedenleriyle açıklayalım.

Nasıl bir işte çalışmak istersiniz? Neleri tercih edersiniz?

1. a. büyük bir firmada çalışma	b. küçük bir firmada çalışma	c. kendi işinizde çalışma
2. a. tam zamanlı iş	b. yarı zamanlı	c. esnek saatler
3. a. ofiste çalışma	b. dışarıda çalışma	c. evde çalışma
4. a. yalnız çalışma	b. aynı insanlarla çalışma	c. farklı insanlarla çalışma
5. a. dolgun ücret	b. ilginç bir iş	c. insanlara yardım etme

OKUMA

2 Metni okuyalım. Aşağıdaki paragraflar ile başlıkları eşleştirelim.

a. Meslek seçiminde ailenin etkisi
b. Meslek seçiminde bireysel etkenler
c. Meslek seçiminin önemi
ç. Meslek seçimindeki çeşitli etkenler

MESLEK SEÇİMİ

( ) Meslek seçimi, bireyin yaşamında çok önemlidir. Meslek seçmek aynı zamanda bir yaşam biçimini seçmektir. Bireyin yetenek, ilgi ve isteklerine göre meslek seçmesi onu başarılı ve mutlu yapar. Bir insan kendi özelliklerini düşünmeden rastgele seçim yaptığı zaman başarısız, mutsuz olur.

( ) Araştırmalara göre, birçok insan mesleğinden şikâyet ederken, pek az insan işini severek yapmaktadır. Bazı meslek eğitimlerinin uzun ve masraflı olması, gençlerin özgürce meslek seçmelerini engellemektedir. Rastlantılar, aile yapısı, ekonomik durum, çevre koşulları, bireysel özellikler, puan durumu vb. gibi etkenler de gencin meslek seçimini belirlemektedir.

( ) Bir gencin meslek seçiminde ailesinin çok büyük etkisi vardır. Aileler her zaman çocuklarının doktorluk, avukatlık gibi saygın bir meslek seçmelerini ister. Ailenin ekonomik düzeyi ile kültür düzeyi, gencin meslek seçimini olumlu veya olumsuz yönde etkiler. Genellikle ekonomik ve kültürel düzeyi yüksek ailelerde gençler, yetenek ve ilgilerine göre meslek seçmektedir. Ekonomik ve kültürel düzeyi düşük aileler çocuklarının bol kazançlı moda meslekler seçmelerini isterler. Bazı aileler ise çocuklarının baba mesleğini yapmalarını ister.

( ) Özellikle ergenlik dönemi, meslek seçimini çok etkiler. Ergenlik döneminde özgüven eksikliği, kararsızlık, fizyolojik değişiklikler, macera yaşama isteği gibi özellikler, gençlerin meslek tercihlerini etkiler. Bu dönemde bilim adamı, astronot, pilot, hostes, artist, televizyoncu olma gibi istekler çok yaygındır. Bu nedenle uzmanlar, bu mesleklere "ergenlik meslekleri" adını vermektedirler.

İnsanların büyük çoğunluğu için meslek seçimi bir sorundur. Uzmanlara göre, kişinin işini sevmesi ve işyerinde mutlu olması için kendi niteliklerine göre meslek seçmesi gerekir.

3 Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

1. Bireyin kendi kişiliğine uygun mesleği seçmesi onu ..... yapar.
2. ..... meslek seçimini zorlaştırır.
3. Ekonomik ve kültürel düzeyi düşük aileler çocuklarının ..... çalışmasını ister.
4. Gencin meslek seçiminde ailesinin dışında ..... da etkisi vardır.
5. Uzmanlar meslek seçiminde ..... söyler.

4 Aşağıdaki kelimeleri yakın anlamlıları ile eşleştirelim.

1. birey	a. özellik
2. seçim	b. insan
3. nitelik	c. tercih
4. saygın	ç. kişilik
5. karakter	d. itibarlı

YA SİZ?

1. Sizin bir mesleğiniz var mı?

2. Size göre meslek seçiminde en çok neyin etkisi vardır?

DİL BİLGİSİ

Emir Kipinde Dolaylı Anlatım

Dolaylı anlatım bir kişinin söylediği sözleri başkasına aktarmaktır. Emir kipi ile kurulan cümleler adlaştırma eki (-ma) kullanılarak dolaylı aktarıma çevrilir. Bu ek ile yapılan dolaylı anlatımlarda söyle-, iste-, rica et-, emret- fiilleri kullanılabilir.

الكلام الغير مباشر في فعل الامر وهو يستعمل لنقل الكلام من شخص الى شخص اخر ونستعمل (-mA) والملكية للتعبير عن هذه الجملة ونستطيع ان نستعملها مع كل من (قال،اراد،امر،رجى)

fiil + mA + iyelik eki + belirtme eki

NOT: Bu ek ile yapılan dolaylı anlatımlarda lütfen, sakın, haydi gibi kelimeler kullanılmaz.

لا نستعمل هذا النوع من القواعد مع الكلمات التالية (لطفاً،ابداً،قطعاً،هيا)

Örnek:
Arkadaşım bana "Haydi çabuk ol!" dedi.
Arkadaşım bana çabuk olmamı söyledi.

Örnek:

Annem bana "Odanı topla." dedi.
Annem bana odamı toplamamı söyledi.
Öğretmen öğrencilere "Derse erken gelin." dedi.
Öğretmen öğrencilere derse erken gelmelerini söyledi.
Garson müşterilere "Lütfen içeride sigara içmeyin." dedi.
Garson müşterilerden içeride sigara içmemelerini rica etti.
Patron sekreterine "Ahmet Bey odama gelsin." dedi.
Patron sekreterinden Ahmet Beyin odasına gelmesini istedi.

مثال : قال ابي لي تعال.

قال لي ابي ان آتي.

5 Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatıma çevirelim.

1. Uzmanlar, insanlara “Sağlıklı yaşamak için günde 2 litre su için.” diyor.

   …… .

2. Biz, size “Sakın oraya gitmeyin.” demedik mi?

   …… .

3. Aslı, bana yarın “Benimle alışverişe gel.” dedi.

   …… .

4. Doktor, bana “Bu ilaçları alın.” dedi.

   …… .

5. Müdür, sekreterine “Dosyaları getirin.” dedi.

   …… .

6. Demet, Serdar’a “Beni beklemeyin, gidin.” dedi.

   …… .

7. Hostes, yolculara “Lütfen cep telefonlarınızı kapatın.” dedi.

   …… .

8. Annem, bana “Ali odasını toplasın.” dedi.

   …… .

9. Öğretmen, bize “Derslerinize çok çalışın.” diyor.

   …… .

10. Banka memuru, müşteriye “Lütfen kimliğinizi verin.” dedi.

    …… .

6 Aşağıdaki fiilleri boşluklara uygun biçimde yerleştirelim.

kapat-	al-	git-	iç-	dinlen-	kullan-	aç-	söndür-	yap-	et-	geç-	kıs-	bekle-

1. Komşum, benden çocuğumun çok gürültü …… rica etti.
2. Öğretmen, bizden sınıftan çıkarken ışıkları …… istedi.
3. Ben, sana çıkarken kapıyı …… söylemedim mi?
4. Adam, bize arabamızı evinin önüne park…… söyledi.
5. Annem, bana eve gelirken ekmek …… söyledi.
6. O, bize kendisini saat ikide okulun önünde …… söyledi.
7. Trafik polisi, şoförlere hızlı …… ve kırmızı ışıkta …… söylüyor.
8. Doktor, Arzu Hanım’a oğlunun soğuk su ……, evde …… ve ilaçlarını düzenli …… söyledi.
9. Ben, arkadaşımdan müziğin sesini biraz …… istedim.
10. Öğretmen, öğrencilerine kitaplarını …… söyledi.

DİNLEME

İŞTEN ÇOK SIKILDIM

7 6 **Metni dinleyelim. Doğru seçeneği işaretleyelim.**

1. Özlem işten ayrılmaya / yeni bir işe girmeye karar verdi.
2. Özlem patronundan çok memnun / şikâyetçi.
3. Özlem işini çok sevmiyordu / seviyordu.
4. Patronu Özlem'den bankaya gitmesini / müşterilerle ilgilenmesini istiyor.
5. Özlem bakıcıdan hafta sonu / geç saatlerde çocuğuna bakmasını rica etti.
7. Aynur Özlem'in işten ayrılmamasını / yeni bir iş bulmasını istiyor.

8 Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

1. Özlem patronunun ona yeni bir işçi gibi ..... bıktı.
2. Özlem ..... yapmaktan sıkılmış.
3. Özlem ..... olarak çalışıyor.
4. Patron onlara bütün hafta gece on bire kadar ..... söyledi.

YAZMA

9 Aşağıdaki konulardan yararlanarak meslekler ile ilgili bir kompozisyon yazalım.

- Hayalinizdeki meslek (En çok ne olmayı istiyorsunuz veya istiyordunuz? Bu hayalinizin gerçekleşme imkânı var mı?)
- Ülkenizdeki geleneksel meslekler

KONUŞMA

10 Aşağıdaki kelimeleri kullanalım ve meslekler hakkında konuşalım.

esnek saatler | işçi | dolgun maaş | şirkette çalış- | sekreter | grafiker
takım hâlinde çalış- | satış danışmanı | sorumlulukları ol- | problem çöz- | hizmet vermek
insanlara yardım et- | hayatını tehlikeye at- | editör | görev | rehber | müşterilerle ilgilenmek
modacı | yalnız çalış- | patron | bir şeyler üret- | itfaiyeci | yönet-
psikolog | polis | eğitim danışmanı | yaşam koçu | oyuncu

Örnek:

A: Modacı ne iş yapar?

B: Modacı yeni elbiseler tasarlar.

A: O nasıl çalışır?

B: Genellikle çalışma saatleri esnektir.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

İLGİNÇ MESLEKLER

Denizaltı Aşçısı

Avustralya'da deneyimli bir denizaltı aşçısı yılda 187 bin dolar kazanabilir. Bu rakam neredeyse amiralle aynı. Bu aşçılar normalde bir yılda 58.806 dolar maaş alırlar ama yıl sonundaki ek kazançlar, açık deniz ödemeleri, denizaltı hizmetleri ile iyi bir yıllık gelire ulaşırlar.

Şans Kurabiyesi Yazarı

Çin lokantalarında şans kurabiyelerindeki falları da birileri yazıyor; tıpkı sakızlarda ya da tebrik kartlarındaki mesajlar gibi. Ne kadar yaratıcı olursanız o kadar iyi!

Ramazan Davulcusu

Türkiye'de bu kişiler Ramazan ayında sahur vakti sokak aralarında gezip insanları davul çalarak uyandırırlar. Bu, aylık bir meslektir. Davulcu çoğu zaman erkektir. İlçenin belediyeleri her Ramazan ayında onlara para verir. Davulcular bununla birlikte ayın ortasında ve sonunda evleri gezerek mahalle sakinlerinden tekrar para toplarlar.

1. Sizce bu mesleklerden hangisi en ilginç? Kazanç, rahatlık, çalışma saatleri gibi özelliklerine göre karşılaştıralım.

2. Sizin ülkenizde bunlar gibi ilginç meslekler var mı?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bankacı

Bir genci, banka memuru olarak işe alırlar, ilk gün masasında ne bir kalem ne bir kâğıt ne de bir bilgisayar görür ve çok sinirlenir. Hemen depoya telefon açar:

- Rezalet! Benim eşyalarım nerede? Derhal gönderin, yoksa orayı dağıtırım.

Telefondaki ses, sakin bir tonla cevap verir:

- Siz kiminle konuşuyorsunuz, biliyor musunuz acaba?
- Hayır, kiminle konuşuyormuşum bakalım?
- Ben bu bankanın müdürüyüm!
- Peki siz kiminle konuşuyorsunuz, biliyor musunuz?
- Hayır.
- Oh, çok şükür.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

mesai saatleri dolgun ücretli tecrübe ikramiye yarı zamanlı

1. Derslerim 12.00'a kadar devam ediyor. Bu nedenle …… bir işte çalışmak istiyorum.
2. Patronlarım bu ayki yüksek performansımdan dolayı …… verecekler.
3. Uzun …….. yüzünden her gece işten geç çıkıyorum.
4. Bu iş konusunda uzmanlık sahibiyim. 10 senelik …….. var.
5. Birçok sertifikam, deneyimim ve yabancı dilim var. Bence …… bir işi hak ediyorum.

2. Aşağıdaki cümlelerdeki yanlışları bulalım, düzeltelim.

1. Sigara içme sağlığa zararlıdır.
2. Oturmak odasında televizyon izledik.
3. Bugün sinemaya gitmekten düşünüyorum.
4. Yarın evde oturup ders çalışmayı karar verdim.
5. Her hafta düzenli olarak yürümek yaparım.
6. Her gün aynı şeyleri yapmaya sıkıldım.
7. Herkesin ayrı bir giyinmek tarzı vardır.
8. İzmir'e gitmek için gitme dönme uçak bileti aldım.
9. Oğlumun düzenli ve çalışkan olmayı beni mutlu ediyor.
10. Ailem, benim doktor olmak istiyor.

3. Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatımla yeniden yazalım.

1. Öğretmen, öğrencilere "Burada sigara içmeyin!" dedi.
   …… .
2. Ben, sana "Çıkarken evi kontrol et!" dedim.
   …… .
3. Memur, bana "Lütfen pasaportunuzu verin." dedi.
   …… .
4. Müdür, bize "Akşama kadar raporları bitirin!" diye rica etti.
   …… .
5. Doktor, anneme "İlaçlarınızı almayı unutmayın!" dedi.
   ……

4. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim.

1. iş	a. ücret
2. tam	b. vermek
3. asgari	c. maaş
4. mesai	ç. bulmak
5. esnek	d. seçimi
6. yüksek	e. saati
7. meslek	f. saatler
8. hizmet	g. zamanlı

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Gazete ve dergilerdeki haberleri ana hatlarıyla anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. Arkadaşlarımla bir tartışma yapabilir, karşılıklı fikir alışverişinde bulunabilirim.	1	2	3	4	5
3. Basit tanımlamalar yapabilirim.	1	2	3	4	5
4. Bir ilana yazılı olarak cevap verebilir, ayrıntılı bilgi isteyebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER	الأسماء
amaç	غاية
ambalaj	تغليف
amiral	امير البحر
arzu	رغبة
asgari	حد أدنى
aşırı	مُفرط
ayrıntı	تفصيل
azim	عزم
baskı	طباعة - ضغط
başarı	نجاح
başlık	عنوان - قَبَّعة
beklenti	طموح
benzerlik	لا مثيل له
birey	فرد
cazip	مشوق
çalışan	عامل
danışman	مستشار
davranış	سلوك
değişiklik	اختلاف
denizaltı	غوَّاصة
departman	قسم
destek	دعم
devlet	دولة
dikiş	خياطة
dolgun	ممتليء الجسم
dönüm noktası	نقطة تحول
duruş	وقفة
düşük	منخفض
editör	رئيس تحرير
eksiklik	نقصان
elverişsiz	غير مناسب
engel	عائق
engelli	مُعاق
esnek	لَيِّن
etkileyici	مؤثر
etkin	فعَّال
farklılık	فرق
fırsat	فرصة
firma	شركة
fiziksel	بدني
fizyolojik	فسيولوجي
geçici	مؤقت
geleneksel	تقليدي
gıda	غذاء
girişimci	مستثمر (تجارياً)
görev	مهمة - وظيفة
görünüm	هيئة
görünüş	مظهر خارجي
güç	قوة
hedef	هدف
hizmet	خدمة
huy	طِبْع
ikramiye	أجرة اضافية
itibar	احترام
katkı	مساهمة
kazanç	ربح
kişilik	شخصية
konteyner	مستوعب للشحن
korkunç	مخيف
liderlik	قيادة
maaş	راتب
macera	مغامرة
memnuniyetsiz	غير راضٍ
mesai	ساعة الدوام
organizasyon	منظمة
ortam	وسط
ödül	جائزة
öğe	عنصر
özellik	صفة مميزة
özenli	دقيق
özgü	خاص
parlak	لامع
performans	أداء
planlama	تخطيط
püf noktası	نقطة حساسة
rastgele	اعتباطاً
rastlantı	مصادفة
risk	خطر
satış	بيع
saygın	حسن السمعة
seçim	اختيار
sorumlu	مسؤول عن
şart	شرط
şikâyetçi	مشتكي
tanım	تعريف
tarz	اسلوب
temel	اساس
tempo	إيقاع موسيقى
usul	أصول
ücra	منعزل
verimsiz	غير منتج
yaradılış	سجية
yaşayış	حياة
yenilikçi	مجدد
yetenek	موهبة
yetişkin	بالغ
zafer	انتصار
zahmetli	مُتعب
zorluk	صعوبة

FİİLLER	الأفعال
aksamak	عَرِجَ
artmak	ازداد
aşmak	تجاوز
bahsetmek	تحدث عن
belirlemek	حدَّد
bocalamak	تعثَّر
cesaret etmek	تشجع على
depolamak	خزَّن
dokunmak	لامس
dönüşmek	تحوَّل الى
eleştirmek	انتقد
geliştirmek	طوَّر
gerektirmek	استلزم
görevlendirmek	كلَّف (شخص) بعمل
gütmek	رعى الغنم
güvenmek	وثق (بشخص)
ilgi çekmek	أثار اهتمامه
imza atmak	وقَّع
incelemek	دَرَسَ (مشكلة)
kaçınmak	تجنب
kanıtlamak	قدم دليل
kaptırmak	انهمك في
kırılmak	اِنكسر
kurmak	أنشأ
kurtarmak	انقذ (شخص)
motive etmek	حثَّ
paylaşmak	تشارك
rica etmek	التمس (عذر)
sağlamak	زوَّده
saymak	عدَّ
söz tutmak	اتّعظ
şikayet etmek	اشتكى
tamamlamak	أكمل
tanımlamak	عرَّف
tüketmek	استهلك
ulaşmak	وصل
uzamak	امتدَّ
yaratmak	خَلَقَ
yenilemek	جدَّد
yıpratmak	نَهَكَ
yol açmak	شقَّ طريق
yönetmek	أدار - حَكَمَ (بلد)
yönlendirmek	وجَّهه
yüceltmek	رفع شأنه
yükseltmek	رفع (شيء)
zorlamak	أكره (شخص) على
zorlaştırmak	عسَّره - صعَّبه

ÜNİTE 3

BECERİLER

- Sağlık hakkında konuşma
- Tavsiyelerde bulunma

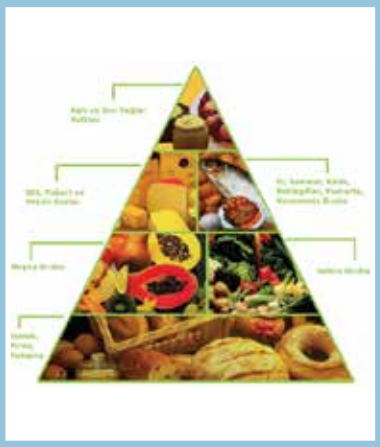
DİL BİLGİSİ

- Gereklilik kipi
- Gereklilik kullanımları (gerek / lazım / zorunda / mecbur)
- Gereklilik kipinin hikâyesi

KELİMELER

- Sağlıklı yaşam
- Besinler
- Egzersiz
- Organlar
- Tıbbi terimler

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK

okumalıyım, bitirmelisiniz,
konuşmamalıyız, anlamalılar

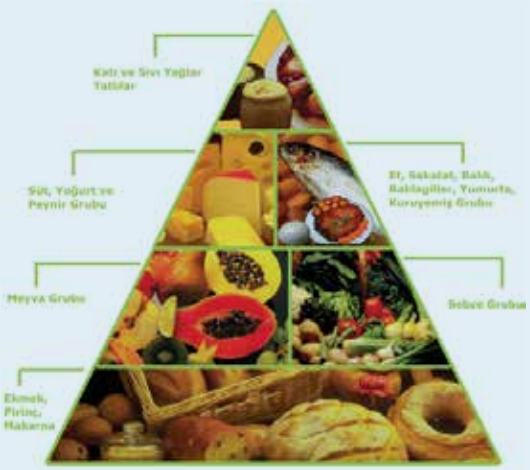
-Derslerim biter bitmez eve dönmeliyim.
-Herkesten önce biz gitmeliyiz.
-Odanı dağınık bırakmamalısın.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 İkili gruplar oluşturarak metinde koyu yazılmış kelimelerin anlamlarını bulalım.

2 Ülkenizde hangi sağlık sorunları yaygın? Sizce neden?

OKUMA

SAĞLIĞIN ANAHTARI

Son yıllarda moleküler tıp dalı büyük bir hızla ilerliyor. Bu sayede bilim insanları her türlü hastalığın nedenini ve **tedavisini** tek bir **hücreyi** inceleyerek belirleyebiliyor.

Bu çalışmalar sonucunda bilim adamları kilo almanın biyokimyasal nedenlerini bulmuşlardır. Vücudumuzdaki beyaz yağ hücreleri şişmanlama nedenlerinden biridir. Bu hücrelerin bazıları **hipertansiyona** ve kansere de sebep oluyor.

Bu bilgilerin ışığında Harvard Tıp Fakültesinden Dr. Walter Willet şunları söylüyor: "**Yağlar** problem değildir. Asıl şekerli içecek, patates, ekmek, makarna, pirinç ve tatlıları az tüketmeliyiz. Bu sayede obezite, **şeker hastalığı,** hipertansiyon, kalp-damar ve felç hastalıkları gibi birçok hastalığı önleyebiliriz."

Peki, bu hastalıklardan korunmak için neler yapmalıyız?

1. Her gün 2-3 litre **sıvı** almalıyız. Gün boyu bol su ve şekersiz bitki çayları içebiliriz.
2. Akşam 20.00'dan sonra hiçbir şey yememeliyiz, bol su içip hareket etmeliyiz.
3. Doğal ve mevsimsel **gıdaları** tüketmeliyiz. Besinler katkı maddeleri içermemelidir.
4. Özellikle sabah kahvaltılarımız bol protein, sağlıklı yağ ve sağlıklı karbonhidratlar içermelidir.
5. Şeker oranı düşük yiyecekler yemeliyiz.
6. Az az ve sık sık yememeliyiz. Günde 2-3 öğün yemek yemek sağlık için yeterlidir.
7. Öğünler arasında en az 4-5 saat geçmelidir.

3 Aşağıdaki cümleler metne göre doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Yeni araştırmalar sayesinde kilo almanın nedenlerini biliyoruz. ( )
2. Şişmanlık kansere neden olamaz. ( )
3. Yağlı ve şekerli besinleri kesinlikle tüketmemeliyiz. ( )
4. Pilav ve sandviçler sağlığımız için yararlıdır. ( )
5. Besinleri zamanında yemeliyiz. Mesela portakalı kışın, kirazı yazın... ( )
6. Az az ve sık sık yemek yemek sağlımız için yararlıdır. ( )
7. Bir öğünden sonra tekrar yemek için üç saatten fazla beklememeliyiz. ( )

YA SİZ?

Metindeki görüşlere katılıyor musunuz? Neden?

DİL BİLGİSİ

Gereklilik Kipi

Gereklik kipi; yapılması gerekli olan bir işi anlatmak için kullanılır.

لاحقة الوجوب او اللزوم ويعني وجوب عمل الفعل وحتميته ويعني في العربية يجب ان

مثال : يجب ان تذهب الى الطبيب.

يجب ان انجح في امتحان الغد.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitmeliyim	gitmemeliyim	gitmeli miyim	gitmemeli miyim
Sen	gitmelisin	gitmemelisin	gitmeli misin	gitmemeli misin
O	gitmeli	gitmemeli	gitmeli mi	gitmemeli mi
Biz	gitmeliyiz	gitmemeliyiz	gitmeli miyiz	gitmemeli miyiz
Siz	gitmelisiniz	gitmemelisiniz	gitmeli misiniz	gitmemeli misiniz
Onlar	gitmeli(ler)	gitmemeli(ler)	gitmeli(ler) mi	gitmemeli(ler) mi

NOT: Gereklilik kipi "ol-" fiiline eklenerek cümleye tahmin anlamı katar.

عند استخدام هذه اللاحقة بعد (ol-) فهذا يدلنا على التخمين.

Örnek:
A: Kedi nerede?
B: Sesi geliyor, üst katta olmalı.
A: Hayatım, gözlüğüm nerede?
B: Banyoda, lavabonun üstünde olmalı.
A: Ahmet henüz gelmedi.
B: Ofiste çalışıyor olmalı.

Örnek:

Tabağındakilerin hepsini bitirmelisin.
Yaşlı insanlar her gün mutlaka vitamin almalılar.
Yemekten önce ellerini yıkamalısın.
Mutlu olmak için ne yapmalıyız?
Bugün bütün işleri bitirmeli miyim?
Mert bugün evde olmalı.

مثال : اين عائشة ؟
ممكن في المدرسة.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Öğrenciler, dersleri başlamadan 10 dakika önce sınıfta ol..... .
2. Doktorla görüşmek için önce randevu al..... .
3. Raporlarımızı yarın sabaha kadar bitir..... .
4. Bu kadar çok şeker ye..... .
5. Okula gelirken metro kullan..... çünkü otobüsler çok kalabalık.
6. İnsanlar birbirlerine saygı ve hoşgörü göster..... .
7. Doğum günümde tüm dostlarım yanımda ol..... .
8. Bugün sizinle gelemem, bir iş görüşmesine git..... .
9. Yarınki toplantıya gel.....?
10. Sağlıklı olmak için abur cubur ye.....?

5 **Aşağıdaki durumlar için tavsiyelerde bulunalım.**

1. Yarın arkadaşım doğum gününü kutlayacak, beni de davet etti.

   ..... .

2. Tatlıları çok seviyorum ama kilo yapıyor.

   ..... .

3. Kolesterolüm yüksekmiş, kalp krizi riskim varmış, doktor söyledi.

   ..... .

4. Yeni bir telefon çıkmış, pek çok özelliği varmış. Ama biraz pahalı.

   ..... .

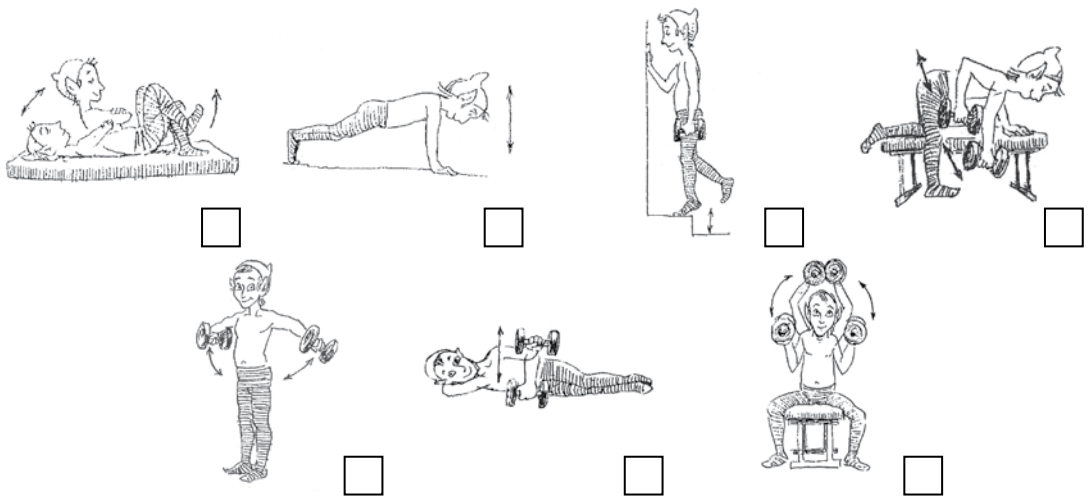
5. Kedim çok yaramaz, evin içinde saklandı, onu bulamıyorum.

   ..... .

DİNLEME

SAĞLIK İÇİN EGZERSİZ

6 **7** **Sağlıklı bir yaşam sürmek için düzenli olarak hafif egzersizler yapmalıyız. Dinleyeceğiniz metinde birkaç egzersizin tarifi var. Metni dinleyelim ve her egzersizi resimleriyle eşleştirelim.**

YAZMA

7 **Siz bir yaşam koçu / diyetisyensiniz. Bir hasta size geliyor ve kendisine yardım etmenizi istiyor. Durumunu inceleyelim ve beslenme, sağlık, sosyal hayat vb. konularda önerilerde bulunalım. Önerilerimizi rapor olarak yazalım.**

Örnek: Hastanızın özellikleri:
Cinsiyet: Erkek
Yaş: 56
Boy: 1.73 m
Kilo: 94
Meslek: Borsacı
Medeni durum: Evli, 2 çocuklu
Sağlık: Kalp krizi geçirdi, yüksek tansiyonu var, stresli.
Favori yemekleri: Kebaplar, baklava, pirinç pilavı
Spor: İzlemeyi seviyor.

KONUŞMA

8 **Siz bir gazetecisiniz, arkadaşınız ise ünlü bir sporcu. Bu ünlü sporcuyla örnekteki gibi röportaj yapalım. Ona sorular soralım. Gençler için tavsiyelerini isteyelim.**

Örnek:

A: Genç sporcular sizin kadar iyi bir sporcu olmak için neler yapmalılar?

B: Disiplinli ve düzenli antrenman yapmalılar.

A: Spor federasyonundan memnun musunuz?

B: Bence bazı kurallar değişmeli...

silmek gerek, okumamız lazım
çıkmaları gerekiyor, gelmene gerek yok

-Otobüs saatinden önce durakta olmamız lazım.
-Bir evi haftada en az iki kez temizlemek gerekir.
-Yarın cumartesi, okula gelmene gerek yok.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Sizce yüz yaşına kadar yaşamak nasıl olurdu? Size göre iyi ve kötü yanları nelerdir?

OKUMA

2 İkili gruplar oluşturarak metinde koyu yazılmış kelimelerin anlamlarını bulalım.

YÜZ YAŞINDA HÂLÂ DİNÇ

Uzun ömürlü olmak… Bu özellik **genetik** mi yoksa yaşam koşullarına göre mi değişiyor? Araştırmacılar uzun yaşam genini buldular. Uzun ömürlü kişilerin tümünde ortak bir gen var. Bu gen herkesin uzun yaşamasını sağlayabilir. Peki, bu gerçekleşecek mi? Bunu zaman gösterecek ama genetik bilimi insan ömrünü 100 yıla çıkarmayı **hedefliyor**.

Bundan 100 yıl kadar önce ABD'de insanın ortalama **yaşam** süresi 47 yıldı. Günümüzde bu rakam ABD'de 80'e, Türkiye'de ise 72'ye ulaştı. Bundan 50 yıl sonra bu rakam 100'e ulaşabilir. Wikipedia'ya göre en uzun ömürlü kişi Jeanne Louise Calment adında bir Fransız kadın: Bu kadın 122 yaşında ölmüş. Onun arkasından 120 yaşında ölen bir Japon ve 111 yaşında ölen bir ABD'li geliyor. Dünya genelinde 450 bin civarında 100 yaşın üstünde insan bulunuyor. Bu kişilerin %85'i ise kadın. Uzun yaşam konusunda ilk sırada ABD yer alıyor. Bunu 30 bin kişiyle Japonya **takip ediyor**.

İnsan **ömrünün** uzamasının en önemli sebeplerinden biri tıptaki **ilerlemeler**. Hatta gelecekte 74 yaşındaki bir kişi 45'inde görünecek. Kadınlar 60'ından sonra anne olabilecek. Peki, uzun yaşamın sırrı için uzmanlar neler söylüyor? İyi ve az beslenme, listenin başında. İnsanlar diyet yaparak yaşlılık hastalıklarını **azaltıyorlar**. Bununla birlikte ileri yaşlarına rağmen vücutları daha **dinç** ve sağlıklı oluyor. Beyin fonksiyonları da bozulmuyor. Sonuç olarak kaliteli bir hayat yaşamak için biraz genetik şansa sahip olmak, biraz da sağlıklı yaşamak gerekiyor.

Uzun yaşam uzmanları ise "Günlük alışkanlıklarımızı ve yaşantımızı değiştirmemiz lazım." diyor ve ekliyor: "Genetik bilimine ihtiyacımız yok. İyi ve az beslenerek uzun ömürlü olabiliriz. Şu bir gerçek ki dünyada uzun ömürlü insanların belli yeme içme alışkanlıkları ve hayat biçimleri var. Bu bize rehber olabilir.

3 Aşağıdaki cümleler metne göre doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Uzun ömürlü olmak genetik bir özelliktir. ( )
2. Uzun ömürlü olmak için uzun ömür genini taşımak şart. ( )
3. İnsan ömrü giderek kısalıyor. ( )
4. Uzun yaşamak konusunda iki görüş var. ( )
5. Hayat tarzımıza dikkat ederek hayat kalitemizi ve süremizi artırabiliriz. ( )
6. ABD'de ortalama ömür Türkiye'dekinden daha uzun. ( )
7. Metne göre erkekler kadınlardan daha uzun yaşıyor. ( )
8. İnsanlar daha uzun yaşıyor çünkü sağlık bilimi çok gelişti. ( )

YA SİZ?

Yüz yaşınıza kadar yaşamak ister misiniz? Neden?

DİL BİLGİSİ

fiil + mAk gerek / lazım / gerek-
fiil + mA + (iyelik) gerek / lazım / gerek + zaman eki

Bu yapı, yapılması gerekli olan bir işi anlatmak için kullanılır.

يستخدم للتعبير عن وجوب عمل الفعل . وفي اللغة التركية نستعمل (-mAlI) او كلمات مثل(lazım, gerek)

Örnek:

Doktor Hanım, hemen aşağıya gelmeniz gerek; acil bir hasta var.

Bu raporları cuma günkü toplantıya yetiştirmemiz gerekiyor.

Saat beşten önce okuldan çıkmaları lazım.

Doktor bey bu ilaçları almam gerekiyor mu?

Çok kilo aldın. Bu kadar çok tatlı yememen gerekiyor.

مثال : يجب ان اذهب الى الطبيب .

لازم اذهب الى الطبيب.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Uzun yaşamak için beslenmemize dikkat et…… .
2. Yaşlıların sıcak havalarda sokağa çık…… .
3. Her insanın günde iki litre su iç…… .
4. Başkanın toplantı raporlarını imzala…… .
5. Sıranız henüz gelmedi, biraz daha bekle…… .

fiil +mAk zorunda / mecburiyetinde ol- / kal-
fiil +mAyA mecbur ol- / kal-

Bu yapı, yapılması zorunlu olan bir işi anlatmak için kullanılır.

هذا يستخدم لتوضيح عمل اجباري او ضروري.

Örnek:

Tüm öğrenciler okuma, dinleme, yazma, konuşma sınavlarına girmek zorunda. مثال : ضروري اجد عمل.

Ödevi salı günü öğleden sonraya kadar bitirmek mecburiyetindeyiz.

Bu haberleri ona anlatmaya mecburum.

Bir memur istifa etti, onun işlerini de biz yapmak zorunda kaldık.

Bu akşam mesaiye kalmak zorunda mıyız?

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Ofiste pek çok kişi izne çıktı, bu sıralar daha çok çalış…… .
2. Ben de istemiyorum ama o toplantıya katıl…… .
3. Şeker hastaları beslenmelerine çok dikkat et…… .
4. Çocuk çok ağlıyor ama iyileşmek için bu ilacı iç…… .
5. Hiçbir şeyi saklayamazsın! Polise her şeyi anlat…… .

6 Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Cumartesi piknik yapmak istedik,	a. konuları baştan sona tekrar etmeliyim.
2. Çocuklar bahçede oynamaya karar verdiler,	b. hasta oldum, evde dinlenmek zorunda kaldım.
3. İyileşmek için,	c. ama çok pahalıymış, vazgeçmek zorunda kaldım.
4. Sizinle gelmeyi ben de çok istiyorum,	ç. artık kalın giysiler giymek zorunda değiliz.
5. Yarın arkadaşımın doğum günü var,	d. ilaçlarımı düzenli kullanmam gerekiyor.
6. Sanırım yarınki sınav zor olacak,	e. ama birden yağmur bastırdı ve evde oturmak zorunda kaldılar.
7. Sana yardım edemem.	f. ama bir telefon geldi ve ofise gitmek zorunda kaldım.
8. Çok kilolu değilsin,	g. diyet yapmana gerek yok.
9. Yaz geldi,	ğ. önce kendi işlerimi bitirmem lazım.
10. Arkadaşımın düğünü için yeni bir elbise almak istedim,	h. ona bir hediye almam lazım.

fiil + mA + iyelik eki gerek + olumsuzluk eki + zaman eki

fiil + mA + iyelik eki gerek yok

fiil + mA + iyelik eki lazım değil

fiil + mAk zorunda değil + kişi eki

fiil + mAyA mecbur değil + kişi eki

Bu yapı bir işin yapılmasının gerekli olmadığını anlatmak için kullanılır.

يستخدم للتعبير عن شيء ليس ضروري ان تعمله.

Örnek:

Yarın kursa gitmem gerekmiyor. Çünkü bayram tatili başlıyor.

مثال : ليس ضروري ان استيقظ مبكراً يوم الاحد.

Bağırmana gerek yok seni duyabiliyorum.

Yürüyerek gidebiliriz. Arabaya binmemize gerek yok.

Artık tatil! Erken kalkmak zorunda değilim.

Neden ısrar ediyorsun? Seninle gelmeye mecbur değilim.

7 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Ne kadar çok soru soruyorsun? Sana her şeyi söyle..... .
2. Her tatilde Antalya'ya git..... . Başka yerlere de gidebiliriz.
3. Sinirlen..... . Bu önemsiz bir problem.
4. Benimle gel..... . Yanlız da gidebilirim.
5. Daha zamanımız var. Acele et..... .

8 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Ailemin geliri çok az. Çalışmaya ..... .

a. zorundayım b. mecburum c. lazım

2. Bu ilacı içmen ..... . Yoksa iyileşemezsin.

a. mecbursun b. zorundasın c. gerekiyor.

3. Bilet almana ..... . Bende fazla bilet var.

a. lazım değil b. gerekmiyor c. gerek yok

4. Bu projeyi sabaha kadar yetiştirmemiz ..... .

a. zorundayız b. mecburuz c. lazım

5. Randevuma geç kalmamak için taksiye binmek ..... .

a. zorundayım b. mecburum c. gerekiyor

6. Beni evime bırakmaya ..... . Yalnız da gidebilirim.

a. gerekmiyor b. zorunda değilsin c. mecbur değilsin

7. Başarılı olmam için çalışmam ..... .

a. mecburiyetindeyim b. zorundayım c. gerekiyor

8. Borcunu ödemek için arabanı satman ..... ?

a. zorunda mısın b. gerekiyor mu c. mecbur musun

DİNLEME

DÜNYANIN EN YAŞLI İNSANI

9 8 **Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.**

Jeanne Louise Calment

1. J. L. Calment şu anda dünyadaki en yaşlı kadın. ( )
2. J.L. Calment 1988'de "dünyanın en yaşlı kişisi" oldu. ( )
3. Calment telefonun mucidi Graham Bell'den önce doğdu. ( )
4. Van Gogh'tan resim dersleri aldı. ( )
5. Hayatı boyunca çok çalıştı. ( )
6. Eşi zengin bir tüccardı. ( )
7. Ölmeden 22 yıl önce bisiklete binmeyi bıraktı. ( )

10 Aşağıdakilerden hangisi veya hangileri Calment'in uzun yaşam sırlarından biri değildir?

a. sporla uğraşmak ( ) b. bol sarımsak yemek ( ) c. sigara içmemek ( )
ç. her yemekte zeytinyağı tüketmek ( ) d. çikolatadan uzak durmak ( )

YAZMA

11 Diyelim ki 122 yaşındayız. Bu yaştaki bir günümüzü anlatalım. Bir günlük sayfası yazalım.

KONUŞMA

12 Aşağıdaki rollerden yararlanarak bir diyalog oluşturalım.

I. Rol: Guinness Rekorlar Kitabı komitesinde çalışıyorsunuz. Dünyanın en yaşlı insanıyla görüşmeniz gerekiyor. Aşağıdaki konular hakkında sorular sorunuz.

- doğum tarihi
- ailesi
- mesleği
- favori yemekleri, hobileri vb.
- uzun yaşamın sırları

II. Rol: Dünyanın en yaşlı insanısınız. Sizinle görüşmek istiyorlar. Sorulara cevap verin, tavsiyelerde bulunun.

- Az yiyip çok uyumalısınız.
- Stresten uzak durmalısınız.

çıkmalıydım, söylemeliydin, anlatmamalılardı

-İşlerini son dakikaya bırakmamalıydın. Bak, şimdi sıkıştın.
-Kırmızıyı değil, mavi gömleği almalıydım. Pişman oldum.
-Dürüst olmalıydın, bana yalan söyledin.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Hangi değerli (elmas, yakut, zümrüt, safir…) ve / veya yarı değerli (firuze, akik, oniks…) taşları biliyorsunuz? Herhangi birini kullanıyor musunuz?

OKUMA

KRİSTAL TEDAVİLERİ

Sıkıntılarınız ve hastalıklarınız için yan etkisiz bir çare mi arıyorsunuz? Baş ağrısından ilaçsız kurtulmak mı istiyorsunuz? Stresli misiniz? Sinirli ya da endişeli misiniz? Bu soruların cevabını kristallerde bulabilirsiniz. Kristaller, minerallerden oluşur. Kristallerin şifalı etkilerini Eski Mısır'daki insanlar keşfetmiştir. Kristallerin etkileri renklerine, boyutlarına ve şekillerine göre değişmektedir. Örneğin; kırmızı taşlar hem enerji hem sakinlik verir. Mavi taşlar depresyondan kurtulmak için etkilidir. Sarı taşlar mide problemlerine, yeşil taşlar ise gözlere iyi gelir. Kristaller dünyasında yeniyseniz işte size küçük bir rehber:

Akik: Bedenimize sıcaklık hissi verir. Cilt hastalıklarına iyi gelir. Damarları kuvvetlendirir. Hamilelikte hem anne hem de bebeğin sağlığı için faydalıdır. Kemik ve dişleri korur. Sıkıntılı anlarda rahatlık verir. Cesaret verir, özgüveni artırır. Güç, keyif ve iyimserlik hissi verir.

Akuamarin: Bu taşı eskiden denizciler kullanıyordu. Bu taş yaratıcılığı arttırır. Böbrek ve karaciğeri güçlendirir, vücudu temizler. Bereket ve uğur taşıdır. İnsanlara cesaret ve güven verir. Sezgileri güçlendirir. Negatif enerjiden korur.

Ametist: Birçok kültürde kraliyet ailesi bu taşı kullanılmıştır. Kötü düşünceleri dağıtır, beyni güçlendirir. Ametist eskiden çok değerli bir taştı. Brezilya'da büyük bir ametist madeni bulunduktan sonra bu taş eski değerini kaybetmiştir.

Aytaşı: Özellikle kadınlar kullanır. Hormonları düzenler, doğurganlığı artırır. Lohusa kadınların sütünü artırır. Kramplara, bacak ve sırt ağrılarına iyi gelir. Oburluğu önler. Şefkat ve sempati duygularını artırır. Nazara karşı etkilidir. Rüyaların daha kolay hatırlanmasını sağlar.

Kuvars: Cep telefonu, telsiz ve bilgisayardaki radyasyonu toplar. Konsantrasyonu sağlar. Negatif enerjiyi yok eder, pozitif enerjiyi toplar ve yorgunluğa iyi gelir.

Yeşim: İyi şans getirir. Böbrek hastalıklarını iyileştirir. Diş çürüğüne ve diş ağrılarına iyi gelir. Korku ve endişeyi uzaklaştırır, huzur ve güven verir. Akıl, cesaret ve adalet duygusu kazandırır. Özellikle konuşmacılar ve öğretmenlerin kullanması gerekir.

2 Aşağıdaki sorunlar için hangi taş(lar)ı kullanmak gerekir? Eşleştirelim ve nedenini yazalım.

Sorun	Taş	Neden
1. Çocuğunuz üniversite sınavına hazırlanıyor.	.....	.....
2. İş yerinde iş arkadaşlarınızla sorunlar yaşıyorsunuz.	.....	.....
3. Çok yemek yiyorsunuz.	.....	.....
4. Vücudunuzda ağrılar var.	.....	.....
5. Çok şanssızsınız, işleriniz ters gidiyor.	.....	.....
6. Çocuğunuz saatlerce bilgisayar kullanıyor, oyun oynuyor.	.....	.....
7. Bazı raporlar yazmanız gerekiyor ama uzun süre odaklanamıyorsunuz.	.....	.....
8. Bir roman yazmak istiyorsunuz ama başlayamıyorsunuz? Farklı bir fikir arıyorsunuz.	.....	.....

3 Aşağıdaki cümleler metne göre doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Aytaşını yalnızca bebek doğduktan sonra kullanmalıyız. ( )
2. Yeşim, insanı rahatlatır. ( )
3. Akuamarin kullanarak daha özgün işler yapabilirsiniz. ( )
4. Akik kullanarak bir kalabalığın önünde daha rahat konuşabilirsiniz. ( )
5. Ametist günümüzde elmas kadar değerli bir taştır. ( )
6. Kuars taşı radyasyondan korur. ( )

YA SİZ?

Sizin kültürünüzde hangi taşların ne gibi anlamları vardır? Niçin kullanılır?

DİL BİLGİSİ

Gereklilik Kipinin Hikâyesi

Gerekli olduğu hâlde yapmadığımız ve artık sonuçlarını değiştiremeyeceğimiz işleri anlatmak için kullanılır. Yerine getirilmemiş görev ve pişmanlıkları anlatır.

لاحقة اللزوم في حالة الحكاية ويستخدم للتعبير عن اشياء واعمال يجب ان اقوم بها في الماضي ولم اقوم بها.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitmeliydim	gitmemeliydim	gitmeli miydim	gitmemeli miydim
Sen	gitmeliydin	gitmemeliydin	gitmeli miydin	gitmemeli miydin
O	gitmeliydi	gitmemeliydi	gitmeli miydi	gitmemeli miydi
Biz	gitmeliydik	gitmemeliydik	gitmeli miydik	gitmemeli miydik
Siz	gitmeliydiniz	gitmemeliydiniz	gitmeli miydiniz	gitmemeli miydiniz
Onlar	gitmeliydi(ler)	gitmemeliydi(ler)	gitmeli(ler) miydi	gitmemeli(ler) miydi

Örnek:

Biraz geç olmadı mı? Tüm bunları bana daha önce anlatmalıydın.

Dünkü partiye sen de gelmeliydin, çok eğlenceliydi. مثال : كان يجب ان ادرس في الامس. (وهذا يعني اني ما درست).

Çok şaşırdı. Yüzünü görmeliydin.

Dışarı çıkmadan önce izin almalı mıydım?

Annem bana çok kızdı. Sence geç saatte eve gelmemeli miydim?

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Sana söyledim, o kadar çok kola iç…… .
2. Artık çok geç. Bunu daha önce düşün…… .
3. Kendini çok yor…… . Şimdi yerinden kalkamıyorsun.
4. Fatura çok yüksek gelmiş, elektriği tasarruflu kullan…… .
5. İşimiz var, gidemeyiz. Daha erken haber ver…… .
6. Faturaları zamanında öde…… . Şimdi cezalı ödemek zorundasınız.
7. Amcamı daha önce ziyaret et……, çok kızdı.
8. Ahmet ile Ayşe boşandı. Onlar çok acele karar ver…… .
9. Bilgisayar karşısında çok çalış…… . Gözlerim çok ağrıyor.
10. Bu elbiseyi çok beğenerek aldım. Ama bana dar geliyor. Sence al……?

5 Aşağıdaki resimlere bakalım. Sizce onlar ne yapmalıydı? Ne yapmamalıydı? Her biri için bir olumlu bir olumsuz cümle yazalım.

…… .
…… .

…… .
…… .

…… .
…… .

…… .
…… .

…… .
…… .

…… .
…… .

DİNLEME

ŞİFALI BİTKİLER

6 9 **Hayatınızda hiç bitkilerle tedavi oldunuz mu?**

7 Metni dinleyelim. Hangi bilgi hangi bitki için verilmektedir? İşaretleyelim.

	Adaçayı	Ihlamur	Hibisküs
1. Biraz kaynatabilirsiniz.	( )	( )	( )
2. Çok sıcak ve çok soğuk yerlerde saklamayınız.	( )	( )	( )
3. Demleyerek tüketiniz.	( )	( )	( )
4. Güneş görmeden kurutmalısınız.	( )	( )	( )
5. Nemli yerlerde saklamalısınız.	( )	( )	( )
6. Rengi yeşil olmalıdır.	( )	( )	( )
7. Soğuk içilebilirsiniz.	( )	( )	( )
8. Şeker hastalığına faydalıdır.	( )	( )	( )
9. İçinde C vitamini vardır.	( )	( )	( )
10. Türkiye'de çok bulunmaktadır.	( )	( )	( )

YAZMA

8 Hayatınızda hiç pişman oldunuz mu? Birkaç örnek vererek yazalım.

- Okuldayken daha çok spor yapmalıydım.
- Kendimi o kadar çok yormamalıydım.

KONUŞMA

9 İki arkadaş konuşuyorlar. Biri hastalıklarından şikâyet ediyor, diğeri onu eleştiriyor. Biz de aşağıdaki örneklerdeki gibi diyaloglar oluşturalım.

Örnek:

A: Dün akşam çok geç yattım, başım çok ağrıyor.

B: O kadar geç saate kadar çalışmamalıydın.

A: Yemekten sonra karnım çok ağrıdı.

B: Dört hamburgerden sonra o kebabı yememeliydin.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

HAMAM MERAKI

İstanbul ilginç bir konferansa ev sahipliği yaptı: "Uluslararası Fürdo, Hamam, Sauna Konferansı". Konferansta uzmanlar Türk hamamı, Macar fürdosu ve Fin saunası hakkında konuştular; bu hamamların benzerlik ve farklarını ortaya çıkardılar. Konferansın en renkli isimlerinden biri Yrd. Doç. Dr. Nina Ergin'di. Nina Ergin altı yıl önce 427 yıllık Çemberlitaş Hamamı'yla ilgili tezi için İstanbul'a gelmiş ve bir Türkle evlenip bir daha da ülkesine dönmemiş. Nina Ergin ile Tarihî Mihrimah Sultan Hamamı'nda görüştük ve Türk, Macar, Fin hamamları hakkında bir kez daha konuştuk.

Osmanlı'da hamamlar, kadınlar ve erkekler için ayrı ayrıydı. Kadınlar için çok önemliydi. Çünkü hamama gitmek, Osmanlı'nın kapalı toplumunda dışarı çıkmak için bir bahaneydi. Kadınlar hamama grup hâlinde gidip genellikle tüm gün hamamda kalıyordu. Kadınlar oradayken bazen dedikodu yapıyor, bazen de oğulları için gelin arıyorlardı. Hamamlar, aynı zamanda o dönemlerin güzellik salonlarıydı. Kadınlar, hamama gelirken, büyük bohçalar içinde peştamallar, sürme, sabun, tarak, nalınlar getiriyorlardı.

Macarlarda kaplıca geleneği vardır. Macaristan'da Osmanlı'dan kalma bir hamam kültürü bulunuyor. Osmanlılar orada uzun süre kalmış. Ama aynı zamanda Macarlar'da daha eski bir banyo kültürü de var. Macarlar termal kaplıca geleneğine sahip. Bunun Macar kültüründe adı "fürdo". Ancak kaplıca ve hamam ayrı şeyler. Mesela hamamın dinî bir yanı da var, kaplıcanın ise dinî bir tarafı yok.

Finliler ise saunaya ailece gider. İnsanlar Fin hamamında yıkanmıyor, sadece terlemek için giriyor. Terledikten sonra ise genelde dışarıya çıkıp kar ile yıkanıyorlar. Fin saunasında erkek ve kadın bölümü ayrı değil. Çocuklar ve anne-babaları, kadın-erkek hep birlikte saunaya gidebiliyor. Saunadan çıktıktan sonra, küçük ağaç parçalarını vücutlarına vuruyorlar. Amaç, kan dolaşımını hızlandırmak. Fin saunası, çok basit ahşaptan bir kulübedir. Eskiden sauna içinde küçük bir soba vardı ve bu sobada odun yakıyorlardı. Şimdiki saunaları ise elektrikle ısıtıyorlar.

Aşağıdaki cümleler metne göre doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Nina Ergin Çemberlitaş Hamamı hakkında bir tez yazdı. ( )
2. N. E. bir Türkle evlendikten sonra İstanbul'a yerleşti. ( )
3. Osmanlı'da hamamlara sadece kadınlar gidiyordu. ( )
4. İnsanlar fin hamamına yıkanmak için gidiyor. ( )
5. Osmanlı'da hamamlar, yıkanmanın yanında sosyalleşme yeriydi. ( )
6. Macarlarda banyo geleneği sadece hamam değildi. ( )

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bir öğrenci: Bir gemi yolculuğuna çıktık. Okyanusun ortasında bir kaza oldu ve geminiz batıyor. Sadece bir kurtarma botu var ve bota sınıf mevcudunun %10'u kadar arkadaşımızı alabiliriz. Yakındaki ıssız adaya başka türlü ulaşamayız. Kararımızı verelim, gerekçelerimizi de açıklayalım.

Sınıfın geri kalanı: Bottaki arkadaşınızı, bizi bota alarak kurtarması için ikna edelim. Neden bizi almalı?

- Beni almalısın çünkü çok iyi yemek yaparım.
- Beni almak zorundasın çünkü ben marangozum, ıssız adada evleri ancak ben yapabilirim…

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Bence oturma odasının rengi mavi ol…… .
2. Bilgisayara virüs girdi ve bütün dosyalarımı kaybettim. Bilgileri yedekle…… .
3. Sinemaya git…… . Evde de film izleyebiliriz.
4. Bir konuda uzman olmak için o konudaki bütün kitapları oku…… .
5. Bir yabancı dili çabuk öğrenmek için bol bol pratik yap…… .
6. Geç saatlere kadar ayakta kal…… . Çok yoruldun.
7. Bu kilolardan kurtulmak için tatlı yemeyi bırak…… .
8. Bugün eşimin doğum günü, onu yemeğe götür…… .
9. Çok az zamanımız kaldı, çok daha hızlı çalış…… .
10. Düğünü bütün davetlilere telefonla haber ver…… . Çok az kişi gelmiş.
11. Dün arkadaşlarımla buluşmak istedim ama ofisten aradılar, acele ofise git…… .
12. Hastanızı yalnız bırak…… .
13. Kek biraz sert olmuş. Daha çok yağ koy…… .
14. Kırmızı gömlek yerine maviyi al…… . Şimdi kırmızı hiçbir şeyle uymuyor.

2. Ne yapmalıyım? Aşağıdaki sorunlara çözümler önerelim.

1. Fazla yürüyemiyorum, çok çabuk yoruluyorum.

   …… .

2. Derslerde başarılı olamıyorum.

   …… .

3. Sultanahmet'e gitmek istiyorum ama yolu bilmiyorum.

   …… .

4. Eve hırsız girmiş, televizyonu ve bilgisayarı çalmış.

   …… .

5. Kitaplarımı kaybettim.

   …… .

6. Cep telefonumu bulamıyorum.

   …… .

7. Arkadaşımı üç saattir arıyorum ama telefonunu açmıyor.

   …… .

8. Hava çok sıcak ama klimalar çalışmıyor.

   …… .

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Beslenme hakkında kısa konuşmalar yapabilirim.	1	2	3	4	5
2. Sağlıklı yaşam ile ilgili fikirlerimi savunabilirim.	1	2	3	4	5
3. Günlük hayatla ilgili konularda önerilerde bulunabilirim.	1	2	3	4	5
4. Görev ve sorumluluklarımdan bahsedebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER	الأسماء
adalet	عدالة
ahşap	خشبي
akılcı	عقلاني
akik	حجر العقيق
akuamarin	زبرجد
ametist	حجر كريم
antrenman	تدريب رياضي
arkeoloji	علم الآثار
aytaşı	سلك الالمنيوم
bahane	حجة - عذر كاذب
bereket	بركة
biçim	حصاد - شكل
biyokimya	كمياء حيوية
boyut	حجم
böbrek	كلية
çürük	متعفن
dal	فرع - غصن
dalak	طِحال
damar	وريد
davetli	مدعو
denizci	بحَّار
dinç	نشيط
doğurganlık	ولادة
dönem	فترة
düşkün	مغرم بـ
düzensizlik	عدم انتظام
empati	الشعور بالغير
federasyon	إتحاد فيدرالي
felç	شلل
gen	جين وراثي
genetik	علم الوراثة
gerekçe	مبرر
görüş	رأي
hamur	عجين
hormon	هرمون
hücre	خلية
ıssız	مكان مهجور
ilerleme	تقدُّم
iyimserlik	تفاؤل
kalite	جودة
kaplıca	منتجع مياة معدنية
karaciğer	كبد
karanfil	قرنفل
karbonhidrat	كاربوهيدرات
kas	عضلة
keyif	كيف - مزاج
kısım	قسم
kolesterol	كولسترول
komite	لجنة
konferans	مؤتمر
konsantrasyon	تركيز
kraliyet	ملكي
kramp	تشنج عضلي
kristal	بلورة
kuşkusuz	حاسم
kuvars	كوارتز
lohusa	فترة النفس للسيدات بـ
mantık	منطق
mecburiyet	إجبار
mineral	معدن
molekül	جزئ (كمياء)
nalın	قبقاب
nazar	حسد
obezite	بدانة
obur	شَرِه
odun	حطب
okyanus	مُحيط
oran	نسبة
ortalama	مُعدَّل
oyun	لعبة
öğün	وجبة (طعام)
öneri	إقتراح
özgün	إبداع
özgüven	الثقة بالنفس
peştamal	بشكير (حمام)
pişmanlık	الندم
protein	بروتين
radyasyon	إشعاع
rapor	تقرير
reçete	روشتة طبية
rehber	مُرشد
rekor	رقم قياسي
röportaj	تحقيق صحفي
sezgi	بديهة
sıkıntı	مشكلة
sıvı	سائل
süreç	سلسلة أحداث
sürme	استمرار
şaşırtıcı	مدهش
şefkat	عطف
şifa	شفاء
tansiyon	ضغط الدم
tarçın	قرفة
tasarruf	اقتصاد
tedavi	معالجة
tedbir	تدبير
tıp	طب
tutanak	محضر
tutsak	أسير
uğraş	حرفة
uğur	حظ
uzman	خبير
virüs	فيروس
yaratıcılık	إبتكار
yaşam	معيشة
yaşantı	مفعم بالحياة
yaygın	منتشر
yayınevi	دار نشر
yeşim	يشب (حجر كريم)
zencefil	زنجفيل

FİİLLER	الأفعال
artırmak	زاد
batmak	غطس - غرق
benimsemek	تقَّبل - تبنَّى
beslenmek	تغذى
gerçekleşmek	تحقق
görev almak	حصل على وظيفة
hedeflemek	قصد
ikna etmek	اقنع
izne çıkmak	استأذن
kabullenmek	رضي
kavuşmak	وصل
keşfetmek	استكشف
kutlamak	هنأ
netleşmek	تجلّى
not etmek	قيَّد ملحوظة
odaklanmak	تركز في
ovmak	دعك
saklanmak	اختبأ
tazelemek	جدَّد
uyarlamak	هيأ
yaramak	افاد - نفع
yedeklemek	اخذ نسخة احتياطية
yitirmek	أضاع
yüreklendirmek	شجَّعه

KALIP İFADELER	التعبيرات
açıklığa kavuşmak	الوصول الى الصراحة
ayakta kalmak	يقف على أرجله
dizini dövmek	ندم
katkı maddesi	مادة مضافة
şifayı kapmak	أصبح مريض
yaşam koçu	شخص ذات تجربة

ÜNİTE 4

BECERİLER

- Becerilerini belirleyip anlatabilme
- Eğitim hayatını anlatabilme
- Düşünce belirtip savunabilme

DİL BİLGİSİ

- Zarf-fiiller (-mAk için, -mAsI için, -mAk üzere)
- Zarf-fiiller (-mAktAnsA, -mAsInA rağmen)
- Zarf-fiiller (-A rağmen, -sA bile)

KELİMELER

- Eğitim
- Okul

EĞİTİM HAYATI

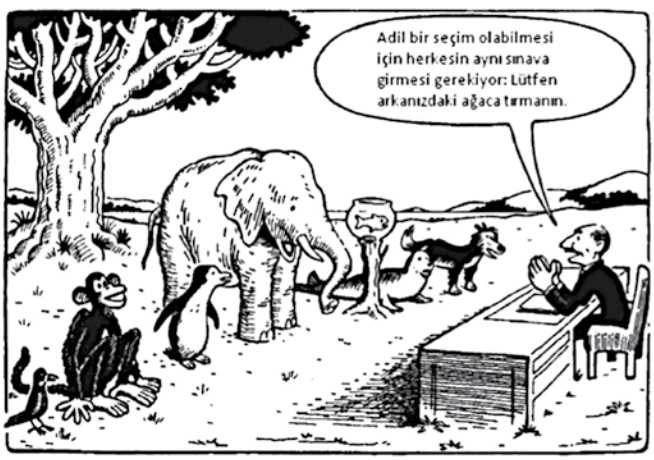

gitmek için, okuyabilmem için,	-Lezzetli yemekler yapmak için yağı bol koymak lazım.
bitirmek üzere, çıkmaktansa,	-Aslı'nın gelebilmesi için çok çalıştık ama uçak bileti bulamadık.
zorluklara rağmen, bilmesine	-Alışveriş yapmak üzere evden çıktı.
rağmen, çıksa bile	-Görüşmek üzere.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 İkili gruplar oluşturalım ve aşağıdaki karikatürü inceleyelim. Bu karikatürdeki problem nedir? Tartışalım.

OKUMA

HERKES AYNI ŞEKİLDE Mİ ÖĞRENİR?

Günümüzde IQ, başarılı olmak için çok önemli bir ölçüt değil. Dünyanın en üretken kişileri IQ sınavlarından düşük puanlar almışlar. Düşük IQ puanları sebebiyle bu insanlara zeki diyemiyoruz. O zaman **onları** kendi alanlarında ne bu kadar başarılı yapıyor? Bu başarılı insanların zekâsını, beceri alanlarına göre yeniden tanımlamak gerekir. Çünkü her insan farklı bir şekilde kendini ifade eder. Bir müzisyen beste yaparak, bir tiyatrocu rol yaparak, bir ressam resim yaparak kendini ifade eder.

O halde zekâ sadece tek çeşit değildir, farklı türleri vardır:

1. Sözel - Dilsel Zekâ

Dili ustalık ile kullanırlar. Çok sayıda kelime bilirler. Bu insanlar yabancı dilleri de kolaylıkla öğrenirler. İyi yazarlar. Uzun hikâyeler ve fıkralar anlatırlar. İsimler, yerler ve tarihleri hatırlayabilirler. Tekerlemeleri ve kelime oyunlarını severler; dinleyerek daha iyi öğrenirler.

2. Mantıksal - Matematiksel Zekâ

Mantık kurallarına, neden - sonuç ilişkilerine dikkat ederler. Yeni bilgileri sınıflara ayırarak ve genelleme yaparak öğrenirler. Olaylar hakkında çok soru sorarlar. Soyut düşünebilirler, bilgiler arasında bağlantılar kurarlar. Bulmaca çözmeyi; satranç, dama gibi strateji oyunları oynamayı severler.

3. Görsel – Mekânsal Zekâ

Renk, çizgi, şekil, uzay ve **bunlar** arasındaki ilişkilerle ilgilenir. Renklerle ve resimlerle çalışarak en iyi şekilde öğrenirler. Ha-

2 **Metinde geçen aşağıdaki kelimeleri yakın anlamlılarıyla eşleştirelim.**

1. ilişkin	a. biçim
2. akran	b. açık
3. kavram	c. nesnel
4. örneğin	ç. yaşıt
5. yanı sıra	d. konsept
6. nitelik	e. birlikte
7. objektif	f. fikir
8. belirgin	g. mesela
9. şekil	ğ. kalite
10. düşünce	h. ait

3 **Aşağıdaki mesleklerde başarılı olmak için hangi zekâ alanlarında güçlü olmak gerekir? Yazalım.**

Avukat: ..... .

Politikacı: ..... .

Şair: ..... .

Mühendis: ..... .

Doktor: ..... .

Pop yıldızı: ..... .

4 **Metinde koyu yazılmış zamirlerin hangi isimlere işaret ettiğini yazalım.**

onları: ..... .

bunlar: ..... .

onları: ..... .

onları: ..... .

ritaları, çizelgeleri, tabloları; yazılı metinlerden daha kolay okurlar. Yaşıtlarına göre daha çok hayal kurarlar. Resim yapabilirler. Film, slayt gibi görsel malzemeyi tercih ederler. Resimli yayınlardan hoşlanırlar. Daha önce gittikleri yerleri kolay hatırlarlar.

4. Bedensel - Kinestetik Zekâ

Koordinasyon, denge, güç, esneklik ve hız gibi bazı fiziksel özellikleri gelişmiştir. Yaparak, yaşayarak, dokunarak ve hareket ederek daha iyi öğrenirler. Duygularını vücut diliyle ifade ederler. El becerileri iyidir. İnsanlara, canlı ve cansız varlıklara dokunmaktan hoşlanırlar. Bir yerde uzun süre kaldıkları zaman hareket etmeye ihtiyaç duyarlar.

5. Müziksel - Ritmik Zekâ

Müziğe ve sese özel ilgi duyarlar. Ritim, melodi ve müzikle daha iyi öğrenirler. Şarkıların melodilerini çok iyi hatırlar, güzel şarkı söyleyebilirler. Sık sık elleri ve ayakları ile ritim tutarlar. Müzikli bir ortamda daha verimli çalışırlar.

6. Kişisel - İçsel Zekâ

Kendilerini objektif olarak değerlendirebilirler. Güçlü ve zayıf yönlerinin farkındadırlar. Olaylara gerçekçi yaklaşırlar. Amaçları ve davranışları birbiriyle uyumludur. Özgürlüğü severler. Bireysel çalışırken daha başarılıdır. Kendilerine her zaman güvenirler.

7. Kişilerarası - Sosyal Zekâ

İnsanların seslerine, jest ve mimiklerine dikkat ederler. İnsanların farklı özelliklerini görerek **onları** analiz edebilir, yorumlayabilirler. Problemli arkadaşlarına her zaman yardım ederler. İnsanlara selam verir, onların hatırını sorar, **onları** önemserler. Bir şeyi başkalarıyla işbirliği yaparak ve başkalarına öğreterek daha iyi öğrenirler.

5 Aşağıdaki özellikler yedi zekâ alanından hangisine dâhil olabilir? İkili gruplar hâlinde çalışalım ve boşluklara zekâ alanlarının numarasını yazalım.

1. Makinelerin çalışma biçimine dair sorular sorarım. ( )
2. Çevredeki sesler çok dikkatimi çeker. ( )
3. Arkadaşlarım fikirlerime değer verir. ( )
4. Yeni kelimeler öğrenmeyi ve kullanmayı severim. ( )
5. Genellikle kimsenin fikrini sormam. ( )
6. Rüyalarımı çok net ve ayrıntılarıyla hatırlarım. ( )
7. Bir nesneyi elime alarak incelemek isterim. ( )
8. Bilgisayar oyunlarından çok hoşlanırım. ( )
9. Resimli kitapları daha çok severim. ( )
10. Boş vakitlerimi dışarıda geçirmek isterim. ( )
11. Bir ilgi alanım, hobim vardır. ( )
12. Bir yerde hareketsiz kalmam. ( )
13. Yapboz gibi oyunlardan hoşlanırım. ( )
14. Önceden gittiğim bir yeri tekrar bulabilirim. ( )

YA SİZ?

1. Yabancı dil öğrenirken hangi zekâ alanlarını daha çok kullanabiliriz?

2. Metindeki yaklaşımı yabancı dil öğrenirken nasıl kullanabilirsiniz?

3. Siz kendi öğrenmenizi planlamak için bu bilgilerden yararlanabilir misiniz? Neler yapabilirsiniz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

Bu zarf-fiil, yüklemin gerçekleşme amacını gösteren yan cümleler oluşturur.

صيغة من اجل وتستخدم لبيان الهدف من عمل هذا الفعل.

fiil + mAk için
fiil + mA + iyelik eki için

Örnek:

Kadıköy'den Taksim'e gitmek için önce vapura sonra da fünikülere binmeniz lazım.

Yurt dışında sorun yaşamamanız için listedeki belgeleri hazırlamanız lazım. مثال : ذهب الى تكسيم من اجل التسوق.

Öğretmen konuyu iyi anlamamız için her gün ödevler veriyor.

Sana yardım etmek için ne yapabilirim?

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Sağlıklı ol..... düzenli egzersiz yapmalısın.
2. Erken kalk..... erken yatman lazımdı.
3. Sizinle gel..... önce işlerimi bitirmem lazım.
4. Herkesin toplan..... biraz daha bekleyelim.
5. Okulda ye..... sana bir sandviç hazırlayayım.
6. Hasta ol..... her gün meyve ve sebze yiyorum.
7. Senin üzül..... her şeyi yaparım.

fiil + mAk üzere

Bu zarf-fiil, "-mAk için" gibi yüklemin gerçekleşme amacını gösterir.

يستخدم لبيان الهدف من عمل الفعل ولكن نستبدل كلمة (için) بكلمة (üzere)

Örnek:
İşe gitmek üzere evden çıktı.
Sigarayı bir daha içmemek üzere bırakıyorum.

fiil + mAk üzere + (kişi eki)

Bu zarf-fiil yukarıdaki şekilde çekimlenerek isim cümlesi yapar. Eklendiği fiilin gerçekleşmesine çok az kaldığını belirtir.

تستخدم للدلالة على الوقت القليل الذي سيحدث فيه الفعل.

Örnek:
Çabuk ol, vapur kalkmak üzere! مثال : على وشك انهاء واجبي.
Kahvem bitmek üzere. Birazdan gidebiliriz.

7 Aşağıdaki boşlukları "-mAk için" ve "-mAk üzere" yapıları ile dolduralım.

1. Randevuma zamanında yetiş..... ..... erkenden yola çıkacağım.
2. Bir daha ayrıl..... ..... bir araya geldiler.
3. İki gün sonra tekrar görüş..... ..... ayrıldık.
4. Koş! Film başla..... ..... . Işıklar sönmüş bile.
5. Hoşça kal canım, yarın görüş..... ..... .
6. Müdür konuşma yap..... ..... kürsüye çıktı.
7. Seni bir daha görmek istemiyorum. Dön..... ..... buradan gidiyorum.
8. Acele etmezsek geç kalacağız. Ders başla..... ..... .
9. Rezervasyon yaptır..... ..... restoranı aradım ama kimse açmadı.
10. Ödeme yap..... ..... sıraya girmeniz gerekiyor.

DİNLEME

FİN EĞİTİM SİSTEMİ

8 10 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazalım.

1. Fin öğrenciler PISA sınavında başarılı oldular. ( )
2. PISA değerlendirmesi için her ülkede iki sınav yapıldı. ( )
3. Sınavın değerlendirmesi sadece bir ülkede yapıldı. ( )
4. PISA sonuçlarına göre ülkeler arasındaki farklar fazlaydı. ( )
5. Finlandiya'nın PISA sonuçları diğer ülkelerin ilgisini çekti. ( )
6. Fin öğrenciler yeteneklerine göre gruplara ayrılıyor. ( )
7. Fin çocuklar okula başladıktan sonra okuma öğreniyorlar. ( )

YAZMA

9 Güçlü yönleriniz neler? Hangi zekâ alanlarında daha başarılısınız? Nasıl anlıyorsunuz? Örnekler vererek yazalım.

KONUŞMA

10 Arkadaşımıza sorular sorarak onun hangi zekâ alanlarında daha güçlü olduğunu bulmaya çalışalım. Sonra da kararımızı sebepleriyle birlikte sınıfa açıklayalım.

bırakmaktansa,	-İşlerimi hafta sonuna bırakmaktansa şimdi yaparım, daha iyi.
sevmeme rağmen	-Aksiyon filmlerini sevmeme rağmen bu filmi beğenmedim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Arkadaşınız Türkçeyi hiç bilmiyor ve öğrenmek istiyor. Türkçe nasıl bir dil? Bunu merak ediyor. Örnekler vererek arkadaşımıza anlatalım.

OKUMA

TÜRKÇE FARKLI BİR DİL

Orta Doğu Teknik Üniversitesi diller üzerine bir araştırma yaptı. Bu araştırmaya göre, insan beyni Türkçe cümleleri anlamak için diğer dillerin aksine iki kez işlem yapıyor. İnsanlar, dillerini kullanırken beynin birçok bölümünde karmaşık işlemler gerçekleşiyor. Bilim adamları artık bazı teknikler sayesinde insanların beynindeki dil işlemlerini tanımlıyor. Günümüzde bilim adamları beyin dilbilim çalışmalarına önem veriyor. Geçen yıl ODTÜ beyin dilbilim çalışmaları için bir laboratuvar kurdu. Bu laboratuvarda bilim adamları insanların dili öğrenme ve kullanma süreçlerini açıklamaya çalışıyor.

Bu çalışmalara göre Türkçe konuşma ve dinleme sırasında insan beyni diğer dillerden farklı olarak daha fazla işlem yapıyor. Bu fazla işlemler İngilizce ve Almancada yok. Bunun sebebi Türkçenin gramer yapısı. Türkçede fiillerin cümlenin sonunda yer alması ve Türkçenin sondan eklemeli bir dil olması nedeniyle, kişi cümleyi anlamak için onu baştan sona kadar aklında tutuyor. Fiili okuduktan sonra cümleyi beyninde tekrar ediyor. İngilizcede bu durum yok. Bu durum Türkçe ve diğer Avrupa dilleri arasında bir fark yaratıyor.

2 Metindeki kelimeleri eş / yakın anlamlılarıyla eşleştirelim.

1. bazı	a. eylem
2. aksine	b. aktivite
3. işlem	c. dilbilgisi
4. gramer	ç. tersine
5. fiil	d. kimi

3 Metinde aşağıdaki bilgilerden hangileri var? İşaretleyelim.

1. Araştırmaların yeri ( )
2. Türkçenin diğer dillerden farkı ( )
3. Türkçeyi öğrenme hızı ( )
4. Araştırmanın aşamaları ( )
5. Araştırmanın sonuçları ( )
6. Araştırmanın süresi ( )
7. Araştırmanın önemi ( )

YA SİZ?

Türkçe öğrenirken zorluklarla karşılaştınız mı? En çok nerelerde, hangi konularda zorlandınız?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + mAktAnsA

Bu zarf-fiil, ana cümledeki işin yan cümledeki işe tercih edildiğini anlatır.

تستخدم هذه اللاحقة لتفضيل شيء على اخر وتعني (خير من ، افضل من).

Örnek:

Vapur iskelesine tramvayla gitmektense yürüyelim, mesafe kısa. مثال : اجلس في البيت افضل من الذهاب الى تكسيم.

E-posta göndermektense gidip konuşacağız. Böylesi çok daha iyi.

Kilo vermek için hiçbir şey yememektense spor yaparım.

Onunla çalışmaktansa ölürüm daha iyi.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bütün günümü evi temizleyerek geçir..... arkadaşlarımla dışarıda buluşurum.
2. Kahvaltıda çay iç..... kahve içmeyi tercih ederim.
3. Doğum gününü büyük bir partiyle dışarıda kutla..... evde kutla bence.
4. Her gün bütün gazeteleri al..... haberleri internetten takip etmeli.
5. Bu akşam konsere git..... güzel bir restoranda sakin bir yemek yiyelim mi?

fiil + mA + (iyelik)+ (y)A rağmen

Bu zarf fiil, yan cümle ile ana cümle arasında bir karşıtlığa işaret eder.

تستخدم هذه الصيغة في الجملة لتدل على الاشارة الى ان هناك تضاد بين جملتين مشتركتين وتستخدم مع الفعل.

Örnek:

Havanın kötü olmasına rağmen gezimiz iptal olmadı.

Spor yapmamasına rağmen oldukça sağlıklı görünüyor.

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bütün bildiklerimi anlat..... hâlâ bana inanmıyorlar.
2. Üç haftadır e-posta gönder..... hâlâ bir cevap alamadık.
3. Bütün evi ara..... kayıp anahtarı bulamadılar.
4. Herhangi bir istekte bulun..... bana bir kutu kitap göndermişler.
5. Defalarca hatırlat..... yine camı açık bırakmışsın!
6. Kadir çok çalış..... sınavı geçemedi.
7. Çok iyi ingilizce konuş..... her şeyi anlayabiliyorum.
8. Onu saatlerce bekle..... gelmedi.
9. Defalarca ilan ver..... işe kimse başvurmadı.
10. Gözlük tak..... iyi göremiyorum.

DİNLEME

EĞİTİM HABERLERİ

6 11 **Metni dinleyelim. Kısa haberlerdeki boşlukları dolduralım, haberlerle başlık önerilerini eşleştirelim.**

a. Ders Dinlemek Hiç Bu Kadar Yorucu Olmamıştı
b. Ne Zaman Başladı Ne Zaman Bitti?
c. Aramak ama nerede?
ç. Hatırlamanın Kolay Yolu
d. Başarı ve Para İlişkisi

1. .....

İngiltere'deki bir ortaokulda, ders sürelerini 8 dakikaya indirdiler. Okul yöneticileri, "Beynin bilgileri hafızaya ..... için kısa süreli ve aralıklarla eğitim vermek ..... . Öğrencilerimizin 40-50 dakika boyunca sınıfta ..... kısa ve sık dersler planladık. Okulda günde 30 ders yapıyoruz." dedi.

2. .....

İngiliz bilim insanlarına göre hafızayı güçlendirmek için gözler çok önemli. Günde yarım dakika gözleri sağa sola ..... beynin iki tarafını ..... ve hafızayı %10 güçlendiriyor. Dr. Andrew Parker, "Sınavda önemli bir bilgiyi ..... bu hareketi deneyebilirsiniz." dedi.

3. .....

ABD'de bir lise, öğrencilerinin ders .... ilginç bir yöntem uyguluyor: Dersten sonra kursa katılan öğrencilere saatte 8 dolar ödüyor. Okul yönetimi, "Öğren ve Kazan" adlı okul sonrası eğitim programındaki ..... öğrencilere ikramiye de veriyor. 15 haftalık programın amacı, öğrencilere para ödemenin öğrencilerin başarıları üzerindeki etkisini görmek. Okul müdürü "Öğrencilerimizin performansını artırmak için her yolu .... sonuç alamadık. Bu yöntemden umutluyuz." dedi.

4. .....

Google faydalı mı? Bilim insanları şüpheli. İngiliz Brighton Üniversitesi'nden Tara Brabazon, "Bilgiye Google arama motoruyla ..... tıpkı ayaküstü yemek yemek gibi." diyor. Medya uzmanı Brabazon'a göre, öğrenciler bilgiyi, kaynağını bilmeden ve üzerinde ..... kullanıyorlar. Bu da onların beyin faaliyetlerini ve düşünme kapasitelerini zayıflatıyor. Brabazon, kendi öğrencilerine okuldaki ilk yıllarında Google ve Wikipedia'yı ..... kitaplara, makalelere ulaşmalarını öneriyor.

5. .....

Almanya'nın Neumark şehrinde bir ilkokulun spor .... öğrenciler ayakta daha iyi öğreniyorlar. Öğretmenin bu araştırmasından sonra okulda ayakta eğitim yapılıyor. Sınıfta öğretmen de ayakta duruyor. Şu an sadece deneme aşamasında .... proje iyi sonuçlar veriyor. Bu projenin bütün eyaletlerde uygulanması planlanıyor.

YAZMA

7 "Çocuklar öğütten daha çok, iyi örneğe ihtiyaç duyarlar." Bu fikre katılıyor musunuz? Nedenleriyle yazalım.

KONUŞMA

8 Kendi dilimizle Türkçeyi karşılaştıralım. Bu iki dil hangi yönleriyle farklı, hangi yönleriyle benziyor?

- cümle yapısı
- konuşma / telaffuz
- iletişim biçimi

zorluklara rağmen, sevmesen bile	-Bütün zorluklara rağmen eğitimini tamamladı. -Sebzeleri sevmesen bile yemelisin.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Ülkenizde insanlar bu işleri genellikle kaç yaşlarında yaparlar?

- okula başlamak
- üniversiteye gitmek
- işe başlamak
- evlenmek
- çocuk sahibi olmak
- emekli olmak

2 Sizce bu işler kaç yaşlarında yapılmalı?

OKUMA

VAZGEÇMEK İÇİN ÇOK ERKEN

Bugün her şeye yeniden başlayın. Bugünkü planlarınız geleceğiniz için önemli. Geçmişteki hatalarınızı düzeltebilirsiniz. **Bunu** bilmek size güç kazandıracaktır.

Her kötü olayın içinde içinde mutlaka iyi bir mesaj vardır. Örneğin "Bugüne kadar hiçbir işte neden başarılı olamadım?" diye düşünüyorsanız kendinize şu soruları sorun: Ben bu iş yerlerinde neler öğrendim? Bundan sonra ne yapmam gerekir? Kendimi geliştirmek için neler yapmalıyım? Acaba bu işler benim için gerçekten de doğru işler miydi? Eğer kötü ilişkiler yaşadıysanız kendinize şu soruları sorun: Ben **bunlardan** işe yarar ne öğrendim? Her kötü anıdan ders alarak geleceğe daha güçlü bakabilirsiniz. Bugün başarılı ve mutlu insanların sırrı budur. **Onlar** yapabildiyse siz de yapabilirsiniz.

Başlamak için geç değil, vazgeçmek için çok erken. Bunu fark ederseniz her şey daha kolay yapacaksınız. 28 yaşında birisi üniversite okumak ya da yeni bir işe başlamak için çok geç diye düşünürken, bugün başka birisi 40 yaşında üniversiteye başlıyor. Bugün 40 yaşında birisi evlenmek için çok geç diye düşünürken, başka birisinin bugün 50 yaşında çocuğu oluyor. 30 yaşında birisi için zayıflamak imkânsızken, bugün 45 yaşında birisi 40 kilo veriyor. Bu örnekler bitmez. Bu insanların aralarındaki fark nedir? Tek fark hayata bakış açılarıdır. Bazı insanlar "Artık çok geç. Ben yapamam." diye düşünürken, bazıları "Başka neler yapabilirim?" diye hayal eder.

Siz de "Bugün neler yapabilirim?" diye güne başlayabilirsiniz. Şimdi aynaya bakın ve gülümseyin hayata, gülümseyin kendinize. Sevgi ve sağlıkla ilerleyin.

3 Metinde koyu yazılmış zamirler hangi isim ya da isimlere işaret ediyor? Yazalım.

bunlardan: .....

onlar: .....

bunu: .....

4 Aşağıdaki boşluklara uygun kelimeleri yerleştirelim.

dikiş tuttur-	bakış açısı	anı	işe yarar

1. Okul yıllarımdan çok güzel ..... var.
2. Burada ..... başka bir şehre yerleşti.
3. Aynı şekilde düşünmüyoruz. Seninle ..... çok farklı.
4. Ben de ..... bir şeyler yapmak istiyorum ama nereden başlamalıyım, bilmiyorum.

5 Aşağıdaki cümleleri metne göre tamamlayalım.

1. Her kötü olayın içinde .....
.....
2. Başarılı ve mutlu insanların sırrı .....
.....
3. İnsanlar arasındaki tek fark .....
.....

YA SİZ?

İleri bir yaşta eğitim almaya başlayan tanıdıklarınız var mı? Ne yaptılar? Nasıl tepkiler aldılar?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + sA + (kişi eki) bile / dA

Bu zarf-fiiller yan cümledeki fiilin gerçekleşmesinin, ana cümledeki yargının gerçekleşmesinin şartı olmadığını ifade etmeye yarar.

نستخدم هذه اللاحقة للدلالة على ان هذا العمل حتى لو حدث فهو لا يؤثر على ما هو مخطط له.

Örnek:

Sen gelmesen bile biz gideceğiz.

Annem kabul etmese de ben o konsere gideceğim.

Hemen hazırlanıp çıksak bile filme yetişemeyiz.

Artık istesekde gençlik günlerimize dönemeyiz.

مثال : حتى لو امطرت سنذهب الى الرحلة غداً.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bütün gece çalış..... bu işleri bitiremezsin.
2. Ödevlerin hepsini bitir..... en azından başlayalım.
3. Tiyatroya git..... salona giremeyiz çünkü oyun başlamak üzere.
4. Tadını beğen..... bu ilacı içmek zorundasın.
5. Diyet yap..... zayıflayamıyorlar.

isim + (y)A rağmen

Bu zarf-fiil, cümlede karşıtlık ilgisi kurar.

صيغة (على الرغم) وتستخدم هذه اللاحقة بعد الاسم لتبين لنا العلاقة العكسية.

Örnek:

Fırtınaya rağmen gemi yola çıktı.
Bütün hatalarına rağmen onu affedeceğim.
Trafiğe rağmen zamanında havaalanına ulaştık.
Kalabalığına rağmen İstanbul'u seviyorum.

مثال :رغم المطر ذهبنا الى الرحلة.

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Arkadaşlarının bütün ısrarları..... Sedat, Ahmet'i affetmedi.
2. Sıkıntı ve zorluklar..... vazgeçmemeliyiz.
3. Hastayı bütün çabalar..... kurtaramadık.
4. Engel olmaya çalıştın ama sen..... hedefimize ulaştık.
5. Her şey..... seni hâlâ seviyorum.
6. Yoksulluk..... çocuklarımızı yetiştirdik, okuttuk.

DİNLEME

OKUMANIN YAŞI YOK

8 12 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazalım.

1. Kadınlar çeşitli nedenlerle üniversite de okumuyor. ( )
2. Emine Hanım 32 yaşında. ( )
3. Emine Hanım 5 yıl içinde 3 çocuk doğurdu. ( )
4. Emine Hanım'ın eşinin ekonomik durumu iyiydi. ( )
5. Emine Hanım eşiyle mutlu değildi. ( )
6. Emine Hanım lise mezunu olmaktan memnun değildi. ( )
7. Emine Hanım'ın sınava girmesini oğlu istedi. ( )
8. Emine Hanım'ın sınavı kazanmasına çocukları sevindi. ( )
9. Üniversitedeki tüm öğrenciler Emine Hanım'ı destekledi. ( )
10. Artık ev işlerini Emine Hanım yapmıyor çünkü okula gidiyor. ( )

YAZMA

9 Dinleme metnindeki Emine Hanım'a bir mektup yazalım. Onun hikâyesi hakkında ne düşünüyorsunuz? Ona neler söylemek istersiniz?

KONUŞMA

10 İkili gruplar oluşturalım ve arkadaşımızla üzüntülerimiz hakkında konuşalım. Daha sonra rolleri değiştirelim.

I. Rol: Geçmişte bir şeyler yapmak istediniz ama yapamadınız. Şimdi arkadaşınıza anlatırken şöyle cümleler kullanın:

- Doktor olmayı çok istememe rağmen olamadım.
- Şimdiki işimi yapmaktansa hiç çalışmam daha iyi.
- Zorluklar yüzünden hayallerimi gerçekleştiremedim.
- Doktor olmak için artık çok geç.

II. Rol: Arkadaşınız üzüntülerini anlatıyor. Onu teselli ederken şöyle cümleler kullanın:

- Şimdiki işin de en az doktorluk kadar önemli ve güzel.
- İşsiz kalmaktansa yararlı bir şeylerle uğraşmak istemez misin?
- Tüm zorluklara rağmen hayallerini gerçekleştirmek için çalışmalısın.
- Hiçbir şey için geç değildir.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

TÜRKİYE'DEKİ YABANCI OKULLAR

Alman Lisesi: 1868'de İsviçre ve Alman okulu olarak kuruldu. Bu lise, fen ve matematik ağırlıklı eğitim veriyor. Öğrenciler Alman kültürü ve disipliniyle yetişip üç diploma birden alıyorlar. Biri dil, biri lise, biri de Almanya'da geçerli Abitur diploması.

Galatasaray Lisesi: Bu okulun eski adı Mekteb-i Sultani. Bu okul Fransız ekolü ile öğrenci yetiştiriyor. Galatasaray Lisesi'nin mezunları birbirlerine çok bağlı. Türkiye'de başka hiçbir okul siyasetten edebiyata, sanattan medyaya, eğlence dünyasına bu kadar çok ünlü yetiştirmedi. O kapıdan Fikret Mualla, Ahmet Haşim, Tevfik Fikret, Çetin Altan, Tahsin Yücel, Haldun Dormen, Mehmet Ali Birand, Barış Manço, Okan Bayülgen gibi pek çok ünlü geçti.

İstanbul Robert Lisesi: Bu okul Arnavutköy sahilinde bulunuyor. Puanının yüksekliği sebebiyle Türkiye'de girmesi en zor liselerden biri. Okul 1863'te Osmanlı topraklarında Amerikan tarzı eğitim vermek üzere kuruldu. Okul yaşamının her alanında özgürlük var. Öğrenciler daha üniversiteye gelmeden derslerini seçme şansına sahip oluyorlar.

Saint Benoit: Okul 1873 yılında kurulmuş. Birinci Dünya Savaşı sırasında bir süre kapalı kalmış. 1919'da 594 öğrenciyle eğitime yeniden başlamış. 1987'ye kadar kız ve erkek öğrenciler tamamen ayrı eğitim görmüşler ama şimdi hepsi aynı çatı altında. Artık kültür ve sanat merkezi olan Karaköy'e dünyanın dört bir yanından öğretmenler geliyor ve Fransızca, İngilizce eğitim veriyorlar.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Hangi okulda öğretmenler ve yönetim daha otoriter olabilir?
2. Hangi okul bir ara öğrenci kabul etmedi?
3. Hangi okulun mezunları birbirine çok düşkün?
4. Hangi okula herkes kolay kolay giremiyor?
5. Hangi okul iki dille eğitim veriyor?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki tekerlemeleri önce yavaş sonra hızlı söylemeye çalışalım.

1. Bu yoğurdu mayalamalı da mı saklamalı, mayalamamalı da mı saklamalı?
2. Şemsi Paşa Pasajında sesi büzüşesiceler!
3. O pikap, bu pikap, şu pikap.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Bir saat sonra devam et…… …….. toplantıya ara veriyoruz.
2. Taksi gel……. ……. . Hâlâ hazırlanmadın mı?
3. Kaliteli bir ürün satın al…… …….. ünlü mağazaları tercih ederim.
4. Seni duyabil……. ……. daha yüksek sesle konuşmalısın.
5. Depodaki malzemeler bit…… ……. . Yenileri için sipariş vermeliyiz.
6. Gelecek haftaki programımızda görüş…….. ……., hoşça kalın.
7. Türkçe roman okuyabil…… ……. orta Türkçeyi bitirmeniz lazım.

2. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. İş hayatında başarılı olmak için …….. .
2. Sabahları erken kalkabilmek için …….. .
3. Hedeflerine ulaşabilmen için …….. .
4. Lezzetli yemekler yapabilmek için …….. .
5. Doğru mesleği seçebilmek için …….. .
6. …….. kararlı olmak gerekir.
7. …….. hemen televizyonu aç!
8. …….. doktor kontrollerini ihmal etmemen gerek.
9. …….. önceden plan yapalım.
10. …….. bazı formlar doldurmalısınız.

3. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Seninle evlenmektense …….. .
2. Yemekle birlikte kola içmektense …….. .
3. Bu akşam evde film izlemektense …….. .
4. Gitar kursuna gitmektense …….. .
5. …….. bütün gece evde oturmayı tercih ederim.
6. …….. Aslı ve Emre'yi arayıp onlarla buluşalım mı?
7. …….. tavuklu bir salata yiyeyim ben.
8. …….. bir boğaz turu yapmak istemez misiniz?

4. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Akşam trafiği…….. konser salonuna zamanında ulaştım.
2. O çok inatçı. Günlerce ısrar et…….. sana olayı anlatmaz.
3. Bütün isteklerini yap…….. onu mutlu edemezsin.
4. Bu kadar dil dök…….. bizimle tatile gelmedi.
5. Tam saatinde gel…….. seni göremedim.
6. Yağmur yağ…….. pikniğe gideceğiz.
7. Yağmur yağ…….. pikniğe gidiyorlar.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Haber özeti gibi metinlere bakarak kimin, neyi, nerede yapmış olduğuna ilişkin bilgileri bulabilirim.	1	2	3	4	5
2. Başkalarının fikirlerini yorumlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. İlgi alanıma giren konulara ilişkin kısa tartışmalara katılabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER	الأسماء
anadili	اللغة الأم
analiz	تحليل
bağlılık	ارتباط
belirgin	واضح
çağ	عصر
çizelge	كشف
dağcılık	رياضة تسلق الجبال
denge	اتزان
gerçekçi	واقعي
harita	خريطة
işlem	عمل
işlev	مهمة
jest	ايماءة تعبيرية
kazanç	مكسب - ربح
koordinasyon	تنسيق العمل
mekanizma	آلية
mesafe	مسافة
mimik	حركات تعبيرية
monte	إعادة تجميع
ölçüt	معيار
platform	رصيف
siyaset	سياسة
somut	مجسم (مادي)
soyut	تجريدي (معنوي)
strateji	خطة استراتيجية
süngerli	اسفنجي
tablo	لوحة
tekerleme	لهجة غريبة غير مترابطة
telaffuz	تلفظ
ustalık	مهارة صنعة
uyumlu	متناسق
uzay	فضاء
üretken	كثير الإنتاج
varlık	ثروة
veri	مُعطى
verimli	مثمر
yaklaşım	وجهة نظر
yokuş	صعود
yorucu	شاق
zekâ	ذكاء
zihin	ذهن

FİİLER	الأفعال
algılamak	أدرك
kaynaklanmak	صدر عن
köreltmek	صدأ
saptamak	حدَّد (تاريخ)
sönmek	اطفأ
tespit etmek	حدَّد
yorumlamak	علّق

KALIP İFADELER	التعبيرات
ağırlık vermek	أن يعمل بجهد
hatır sormak	سأل عن طيب خاطر
istekte bulunmak	قدم طلباً لـ
mantık yürütmek	يسير بالمنطق

ÜNİTE 5

BECERİLER

- Hayalleri, deneyimleri anlatma
- Kişisel görüşleri belirtme

DİL BİLGİSİ

- Dilek-şart kipi
- Dilek kipinin hikâyesi
- Dilek-şart kipinin birleşik kullanımları

KELİMELER

- Hayaller
- Pişmanlıklar
- Şans
- Batıl inançlar

HAYALLERİMİZ

gitsem, yağmasa, aramasam mı, yapsak mı

-Keşke tatile gitsem.
-Keşke hiç yağmur yağmasa.
-Bugün Ali'yi aramasam mı?
-Bugün piknik yapsak mı?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki cümlelere bakalım. Cümlelere uygun öneriler bulalım.

- Bu hafta sonu dışarı çıkmak istiyorum.
- Bu akşam evde oturmak istemiyorum.
- Bir kitap yazmayı çok istiyorum.
- Çok çalışmaktan bıktım.
- Çok kilo aldım.
- Şu anda hiç param yok.
- Kendimi iyi hissetmiyorum.
- İyi bir yönetmen olmak istiyorum.
- Sınav puanlarımı yükseltmem lazım.
- Hiç zamanım yok.

OKUMA

"KEŞKE" OYNAYALIM MI?

Bu sabah yine yatıyorum ve hayal kuruyorum. Evet, ben bunu genellikle sabah saatlerinde yapıyorum. Çünkü beynim bu saatlerde çok iyi çalışıyor. Hep bu sabahları oluyor. Çok eğlenceli bir oyunla güne başlıyorum

Oyunun adı "Keşke"...

Keşke şimdi birileri kocaman bir bardak portakal suyu ile kahvaltımı getirse... Tepside bir gül olsa...

Ya da keşke; şu an evimin içerisinden güzel bir müzik sesi gelse ve ben de gülümseyerek gözlerimi açsam. Birileri bana bu sürprizi yapsa.

Ya da keşke; şimdi bir vapurda olsam. Gözlerimde tebessüm ile martılara simit atsam.

Keşke kapı çalsa, o gelse...
Keşke telefon çalsa, o arasa...
Keşke internete girse, ve bana e-posta yollasa...
Keşke ben daha genç olsam, on yedi yaşımda mesela...
Keşke daha da geçmişe gitsem, bir parkta, bir salıncakta çocuk olsam...
Keşke annem gelse ve bana süt ısıtsa.
Sihirli bir el evimi temizlese keşke...

Bu "keşke"ler herkeste türlü türlüdür. İnsanlar ilk önce hayallerden yola çıkarlar, sonunda kendilerini bambaşka yerlerde bulurlar. Bir kaç dakika veya daha fazla... Ama güzeldir "keşke" demek ve hayaller kurmak.

Keşke bir kuşun sırtına binsem, nereye gitmek istesem beni oraya götürse. Onlar bir bir benim başımda uçsalar.

Şimdi kalksam, gitsem ona, " Aç kollarını!" desem.

Hayır, hayır. Diyemem. Bu sadece bir hayal.

Bu yazımın altına, yorumlar kısmına herkes keşkesini yazsa...

Yazı büyüse, keşkeler çoğalsa, çocuklar gibi oynasak mesela...

Ne dersiniz sizinle "keşke" oynayalım mı?

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Yazar'ın sabah hayal kurmasının nedeni sabahları çok sevmesidir. ( )
2. Yazar birçok şeyi özlüyor. ( )
3. Yazar'a göre herkesin hayalleri farklıdır. ( )
4. Yazar kendi yaşından memnun. ( )

3 Aşağıdaki bilgilerin hangisi metinde bulunmaktadır? İşaretleyelim.

1. Yazarın oyunu ( )
2. Yazarın annesine olan özlemi ( )
3. Hayallerin güzelliği ( )
4. Yazarın yaşlılık hayalleri ( )

YA SİZ?

Siz şimdi ne yapmak istersiniz? Kendi "keşke"mizi yazalım.

DİL BİLGİSİ

Dilek Kipi (Wish Clause)

Bu kip, bir işin olması ya da yapılması dileğini aktarır. Yaygın olarak "keşke" kelimesi ile beraber kullanılır. Dilek kipi ile kurulan cümleler dileğin gerçekleşmesine bağlı olarak devamında gelen cümleler ile birlikte kullanıldığında şart kipi anlamı taşır. Bu formun soru şekli kişinin istediği veya istemediği bir şey hakkında karşısındakinin fikrini almak için kullanılır.

لاحقة التمني(ليت،لو) وتستخدم لاظهار التمني والرغبة وفي اللغة التركية نستخدم كلمة (keşke)

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitsem	gitmesem	gitsem mi	gitmesem mi
Sen	gitsen	gitmesen	gitsen mi	gitmesen mi
O	gitse	gitmese	gitse mi	gitmese mi
Biz	gitsek	gitmesek	gitsek mi	gitmesek mi
Siz	gitseniz	gitmeseniz	gitseniz mi	gitmeseniz mi
Onlar	gitse(ler)	gitmese(ler)	gitse(ler) mi	gitmese(ler) mi

مثال : ليت غداً عطلة.

ليت ابي ياتي الى اسطنبول.

Örnek:

Keşke şimdi evde yatıp dinlensem.
Yarın hava güzel olsa da pikniğe gitsek.
Kendimi çok hâlsiz hissediyorum. Yarın işe gitmesem mi?
Senin yerinde olsam, ona her şeyi söylerim.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Keşke iş yerim evime yakın ol…… .
2. Keşke patronumdan izin al…… da bir hafta tatil yap…… .
3. Keşke hep ye…… ama şişmanla…… .
4. Keşke çok zengin ol…… da dünya turuna çık…… .
5. Bu akşam annemleri ziyaret et……?
6. Bu etek çok güzel ama biraz pahalı. Sence al……, al……?
7. Keşke hiç büyü…… hep çocuk kal…… .
8. Çok kararsızım. Acaba o iş teklifini kabul et……?
9. Şimdi tatilde ol…… ve geç saatlere kadar uyu…… .
10. Keşke hayat daha kolay ol…… .

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

Keşke kısa zamanda emekli ol…… . Eşimle bir sahil kasabasına yerleş…… . Küçük bir tekne al…… . Her gün balığa çık…… . Emekliliğin tadını çıkar…… .

Keşke hemen büyü…… . Ehliyet al…… ve araba kullanabil…… . Babam bana son model bir araba al…… . Arkadaşlarımı alıp arabayla sokaklara çık…… ve dolaş…… .

Keşke çok param olsa da dünyayı gez…… . Ailemi de alıp tekneyle dünya turuna çık…… . Onlarla beraber farklı farklı ülkelere git…… . Yeni insanlarla tanış…… .

Keşke nişanlımla bir an önce evlen…… . Çok güzel bir düğünüm ol…… . Düğünümde bembeyaz bir gelinlik giy…… . Onunla ömür boyu beraber yaşa…… . Çok güzel ve sağlıklı çocuklarımız ol…… .

DİNLEME

KEŞKE

6 13 **Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.**

1. Keşke bir bulaşık makinemiz ..... .
2. Keşke o gün ..... .
3. Keşke ..... ama çok işim var.
4. Maaşlarımızı ..... da güzel bir ..... .
5. Orada göl kenarında ..... çok rahatlarsın.
6. Keşke sen de bizimle ..... .

7 Aşağıdaki dilekler hangi diyaloglarda geçiyor? Diyalog numaralarını yazalım.

1. Alışveriş yapmak istiyorlar. ( )
2. Arkadaşının maça gelmesini istiyor. ( )
3. Eve bulaşık makinesi almak istiyor. ( )
4. Yemeğe çıkmak istiyor ama çok işi var. ( )
5. Evde dinlenip uyumak istiyor. ( )

YAZMA

8 Hayatınızdan memnun musunuz? Ne tür hayalleriniz var? Aşağıdaki konulardan bahsederek bir kompozisyon yazalım.

- aile
- iş
- para
- evlilik

KONUŞMA

9 Aşağıdaki durumlar olsa hayatımız nasıl değişir? Neler yaparız? Konuşalım.

Örnek:

On kardeşiniz olsa ⟶ On kardeşim olsa arkadaşa ihtiyacım kalmaz.

- Geleceği görseniz
- Beş yabancı dil bilseniz
- Görünmez olsanız
- Hayvanlarla konuşabilseniz
- On çocuğunuz olsa
- Dört kollu olsanız
- Ünlü bir aktör / aktris olsan
- Ülkenin başkanı olsan
- Hafızanı tamamen kaybetsen

gelseydim, geç kalmasaydın, katılsa mıydık, kabul etmese miydim	-Keşke dün seninle okula gelseydim. -Keşke bugün işe geç kalmasaydın. Patron çok kızdı. -Biz de dünkü toplantıya katılsa mıydık? -Çok erken karar verdim. Onun teklifini kabul etmese miydim?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki cümlelerin hangilerine katılıyorsunuz, hangilerine katılmıyorsunuz? İşaretleyelim. Arkadaşlarımıza nedenlerini söyleyerek açıklayalım.

Keşke bazı kişileri hayatımdan tamamen çıkarsaydım.	( )	Keşke bu kadar stresli olmasam.	( )
Keşke daha çok zamanım olsa.	( )	Keşke başka bir işte çalışsaydım.	( )
Keşke başka bir yerde yaşasaydım.	( )	Keşke sigarayı bıraksam.	( )

OKUMA

PİŞMANLIKLARINIZDAN KURTULUN

Hepimiz çok stresliyiz. Bu yüzden hiç birimiz mutlu değiliz. Kafamızdaki düşünceler yüzünden, bırakın gülmeyi, gülümseyemiyoruz bile!

Bu hafta, olaylara farklı bir açıdan bakalım ve geçmişimiz hakkında düşünelim. Yani bu haftayı vicdan muhasebesi yapmaya ayıralım. Özetle; bu hafta bu köşede olağanüstü detoks (geçmişin zararlı toksinlerinden kurtulma günü) ilan ediyorum!

Bu hafta stresten kurtulmak için Hint felsefesinin dört altın kuralını deneyelim diyorum…

İşte o 4 altın kural:

1. Kural: "Hayatımızdaki kişiler, doğru kişilerdir. Bunun anlamı şudur, hayatımızda kimse ile tesadüfen karşılaşmıyoruz. Etrafımızdaki herkesin hayatımızda bulunma nedeni vardır; ya bizi bir yere götürürler ya da bize bir şey öğretirler.

Etrafımızdaki kişileri düşünelim… Neden hayatımızdalar?

Hepimiz hayatımızda, mutlaka bazı insanları tanıyıp pişman olmuşuzdur. Onlar bizi üzer, öfkelendirir, yine de bazen onları özleriz…

Her şeye rağmen şükretmeliyiz. Niye mi? Çünkü hayattan birçok şeyi onlar sayesinde öğreniriz. Bazen de sayelerinde hedeflerimizi ve planlarımızı değiştiririz... Hani bir söz vardır: Kötü komşu, insanı mal sahibi yapar.

2. Kural: Ne yaşadıysak o artık bitti. Bundan sonra onu değiştirmemize imkân yok. "Daha çok çalışsaydım başarırdım.", "Keşke oraya gitmeseydim." gibi bir cümleler anlamsızdır. Çünkü o artık bitti ve biz geçmişi geri getiremeyiz. Gereksiz yere pişmanlıklarla, "keşke"lerle ve "acaba"larla kendimizi üzmemeliyiz. Geçmişteki kötü olayların içimizi kemirmesine izin vermemeliyiz. Yani dünümüz için bugünümüzü feda etmemeliyiz.

3. Kural: Her şeyin başlama zamanı, doğru andır. Her şey doğru anda başlar, ne erken ne de geç. Hayatımızda yeni bir şeyler olmasına hazırsak, o da başlamaya hazırdır.

Anahtar kelimelerimiz: Sabır, doğru zaman ve inanmak…

4. Kural: Bir şey bittiyse bitmiştir. Bu kadar basittir. Hayatımızda bir şey sona ererse, bu bizim yeni bir şeye başlamamızı sağlar. Bu yüzden serbest bırakmak, gitmesine izin vermek ve geleceğe doğru bakmak daha iyidir.

Bu tam da bizdeki "Allah bir kapıyı kapatırsa, ötekini açar." durumudur.

Bazı durumları kabul etmek öyle kolay olmayabilir; ama yine de insan buna odaklanmalı, sürekli geçmişi düşünerek kendini üzmemelidir. Zor olsa da yapmalı bunu!

Her neyse, şimdi geçmişe "Hoşça kal!" yarınlara "Merhaba!" deme zamanı!

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Yazara göre insanlar stresten dolayı çok mutsuz. ( )
2. Yazara göre hayatımızdaki gereksiz kişileri hayatımızdan çıkarmalıyız. ( )
3. Yazara göre hayatımızda "keşke" sözünü kullanmamalıyız. ( )
4. Hayatımızdaki bitişler yeni şeylerin başlamasını sağlar. ( )
5. İnsanlar geçmişteki kötü olayları unutmamalıdır. ( )

3 Metinde geçen aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını eş anlamları ile eşleştirelim.

1. içini kemirmek	a. gözden çıkarmak
2. vicdan muhasebesi	b. konsantre olmak
3. feda etmek	c. huzursuz etmek
4. odaklanmak	ç. iç hesaplaşma

YA SİZ?

Sizce Hint felsefesinin hangi kuralını hayatınızda uygulamanız gerek? Neden?

DİL BİLGİSİ

Dilek Kipinin Hikâyesi لاحقة التمني بطريقة الحكاية.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitseydim	gitmeseydim	gitse miydim	gitmese miydim
Sen	gitseydin	gitmeseydin	gitse miydin	gitmese miydin
O	gitseydi	gitmeseydi	gitse miydi	gitmese miydi
Biz	gitseydik	gitmeseydik	gitse miydik	gitmese miydik
Siz	gitseydiniz	gitmeseydiniz	gitse miydiniz	gitmese miydiniz
Onlar	gitseydi(ler)	gitmeseydi(ler)	gitse miydi(ler)	gitmese miydi(ler)

Dilek kipinin hikâyesi, geçmişte kalan ve artık gerçekleşmesi mümkün olmayan bir durumun tam aksi yönde olan dileği veya bu durumdan dolayı olan pişmanlığı belirtmek için kullanılır.

وتستخدم هذه اللاحقة للتعبير عن تمني عمل او شيء في الماضي وتعبر عن الندم.

Örnek:

Keşke sınava daha çok çalışsaydım. Çok kötü bir puan aldım. (Çok çalışmadım ve pişmanım.)
Keşke o kadar çok yemek yemeseydim. Şimdi hastayım. (Fazla yemek yedim ve pişmanım.)
Keşke onu hiç tanımasaydım. (Onu tanıdım ve pişmanım.)
Keşke daha çok param olsaydı. (Çok param olmasını istiyorum ama çok param yok.)
Keşke yarın tatil olsaydı. (Yarın tatil olmasını istiyorum ama tatil değil.)

مثال : ليتني زرت أمي امس.

كنت ساتصل بك لو ما نفذ شحن هاتفي.

Dilek kipinin hikâyesindeki soru cümleleri, konuşanın yaptığı veya yapmadığı bir şeyin iyi olup olmadığını öğrenmek için karşısındakinin görüşünü almak amacıyla kullanılır.

طريقة السؤال في التمني بالحكاية وتستخدم للتاكد من عمل هذا الشخص لهذا العمل والتحقق من مدى انجازه.

مثال : هل ان شعري لم يقص ؟

Örnek:

Bugün Demet'in doğum günü. Onu arasa mıydım? (Onu henüz aramadım. Sence iyi mi, kötü mü yaptım?)
Sence saçlarımı kestirmese miydim? (Saçlarımı kestirdim. Sence iyi mi, kötü mü yaptım?)
Dün çok hastaydım. Hastaneye gitse miydim? (Hastaneye gitmedim. Sence iyi mi, kötü mü yaptım?)

Ayrıca dilek kipinin hikâyesi artık değişmesi mümkün olmayan durumları, sonuçları anlatan cümlelerle yan yana geldiğinde bir dileği değil, şartı anlatır. Bu kip, şart durumunu anlattığında diğer cümle genellikle geniş zamanın hikâyesi veya gelecek zamanın hikâyesi ile biter.

As "the third conditional" in English does, "dilek kipinin hikâyesi" also describes unreal situations in the past and addresses hypothetical conditions as well as their relevant outcomes in the past. However, as the moment to which the action mentioned in the main clause belongs is already past and gone, any statement in the subordinate clause regarding the outcomes of such an action has to be unreal and impossible to happen. (e. g. Dün hasta olmasaydım sizinle gelirdim. If I hadn't been ill yesterday, I would have joined you. Telefonumun şarjı bitmeseydi seni arayacaktım. → I was going to call you if my mobile battery hadn't gone dead).

Örnek:

Eğer erken kalksaydım, otobüsü kaçırmayacaktım. (Erken kalkmadım ve otobüsü kaçırdım.)
Eğer öğretmen olmasaydın, hangi işi yapardın? (Öğretmen olmaman koşulunda hangi işi yapardın?)
Eğer dikkatli olsaydın, vazoyu kırmazdın. (Dikkatli olmadın ve vazoyu kırdın.)

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Biz keşke daha iyi Türkçe konuş…… .
2. Şemsiyemi al…… ıslanmazdım.
3. Biraz daha bekle…… buluşabilirdik.
4. Senin yerinde ol…… onunla konuşurdum.
5. O eteği çok beğendim ama almadım. Sence al……?
6. Filmi hiç beğenmedim. Hiç git……?
7. Keşke bayramda ailemi görmeye git…… .
8. Dikkatli ol…… trafik kazası yapmayacaklardı.
9. Daha çok vaktim ol…… da seninle otur…… .
10. Acaba bugün ona uğra……?

5 Aşağıdaki boşlukları uygun fiilerle dolduralım.

1. Film İngilizceydi. …… izleyemezdik.
2. Eğer …… maçı kazanırdık.
3. Eğer …… otobüsü kaçırmazdım.
4. Yağmur yüzünden gezi iptal oldu. Keşke …… .
5. Bu arabayı çok düşük bir fiyata aldım ama her zaman bozuluyor. Keşke …… .
6. İşe gitmek için hergün iki saatim trafikte geçiyor. Keşke …… .
7. Hiç param kalmadı. ……?
8. Çok karasızım. İş teklifini ……?
9. …… Taksim'i gezerdim.
10. Trafik çok sıkışık. Keşke …… .

DİNLEME

ŞANS MI? ŞANSSIZLIK MI?

6 14 **Metni dinleyelim. Aşağıdakileri sıralayalım.**

1. O filmi izlemeseydim, sanırım hâlâ Türkiye'deydim. ( )
2. Lisedeki öğretmenim beni cesaretlendirmeseydi, matematik öğretmeni olamazdım. ( )
3. Keşke internetten bakarak araba almasaydım. ( )
4. Eğer trafik kazası yapmasaydım, eşimle tanışmayacaktım. ( )
5. Keşke derslerime daha çok çalışsaydım. ( )
6. Arkadaşımla konuşsaydım, o otele gitmezdim. ( )

YAZMA

7 Hayatınızda hiç herhangi bir şeyden dolayı pişman oldunuz mu? Aşağıdaki kişi ve durumları düşünelim. Yazalım.

- Kim ile ilgili?
  -bir arkadaş
  -iş arkadaşı
  -yabancı bir insan
  -öğretmen
- Olay neydi?
  -bir şey satın alma
  -eğitim
  -aile veya arkadaşlık ilişkileri
  -iş
- Ne yaptınız veya ne yapmadınız?
- Neden pişman oldunuz?
- Ne yapmanız lazımdı?

KONUŞMA

8 Bir zaman çizelgesi hazırlayalım ve hayatımızdaki önemli olayları ve kararları bu çizelgeye yazıp anlatalım.

2005 — şimdi

- Üniversiteye başladım.
- Bir sene yurt dışına gittim.
- Üniversiteden mezun oldum.
- İşe girdim.
- Eşimle tanıştım.
- Evlendim.

9 Arkadaşımızın çizelgesine bakalım ve sorular soralım.

Örnek:

Eğer üniversiteye gitmeseydin, ne yapardın?

gelirsen, gideceksek, okumuşsa, çalıştıysan, arıyorsa

-Ankara'ya gelirsen, beni ara.
-Yarın toplantıya gideceksek, hazırlık yapalım.
-O kitabı okumuşsa, bana anlatsın.
-Ders çalıştıysan, sınavı geçersin.
-Seni hergün arıyorsa, seni merak ediyor demektir.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Şanslı mısınız, şanssız mısınız? Sizce şans ve şanssızlık nedir? Aşağıdaki boşluklara üçer madde yazalım.

Şans	Şanssızlık
.....	.....
.....	.....
.....	.....

2 Aşağıdaki cümlelerden hangileri sizin için uygun? İşaretleyelim. Tartışalım.

1. Hangi kitabı okumak istesem, o kitabı bulamam.
2. Hangi kuyruğa girsem, o kuyruk yavaş ilerler.
3. Ne zaman bir yere geç kalsam, büyük bir fırsatı kaçırırım.
4. Ne zaman erken gitsem, sıkıntıdan patlarım.
5. Trafikte hangi şeritte gitsem, o şeritte trafik sıkışır.
6. Hangi yöne gidiyorsam, karşı yönde trafik boştur.
7. Ne zaman piknige gitsem yağmur yağar.
8. Filmin en heyecanlı yerinde elektrik kesilir.
9. Sağ elim doluyken kapının anahtarı sağ cebimde olur.
10. Telefonumu bir saat kapatsam, o bir saat içinde kesin önemli biri arar.
11. Bütün davetler hep aynı güne denk gelir.
12. Sinemada önümdeki koltuğa mutlaka iri yarı bir adam oturur.
13. Ne zaman bir yere gitsem, oradaki dostlar başka yerde olur.
14. Sabah erken işim varsa, o gece hiç uykum gelmez .
15. Ertesi gün tatilse, hemen uykum gelir.
16. Benzin bitmek üzereyken akaryakıt istasyonları bir türlü karşıma çıkmaz.

OKUMA

MURPHY KANUNLARI

Hepiniz hayatınızda mutlaka talihsiz olaylar yaşıyorsunuzdur; hatta bu olaylar ardı ardına geldiğinde sizi çıldırtmaya başlayabilir. Amerikalı mühendis Edward A. Murphy de kendi talihsizliklerinden yola çıkarak talihsizlik kanunlarını oluşturdu. Bir kaç ay içinde Murphy'nin kanunları insanlar arasında yayıldı ve bu kanunlar 1958'de de Webster'in sözlüğüne girdi. Zaman içinde pek çok kişi benzer terslikleri Murphy kanunu adı altında listeye ekledi, kurallar anonim oldu. Murphy kanunlarını karamsarlık üzerine kurmuştur ve gerçekten de yanlış bir cümlesi yoktur. Ben yanlışını bulmayı çok denedim ama yok sanırım.

İşte bunlardan bazıları:

Başarı daima yalnızken gelir, başarısızlık herkesin içinde.

Eğer bir şey yapmaya başlarsanız, mutlaka daha önce başka bir şey yapmanız gerekir.

Birşeylerin ters gitme ihtimali varsa, ters gidecektir.

Bir şeyle fazla oynarsanız, onu bozarsınız.

Her şey iyi gidiyorsa mutlaka bir aksilik vardır.

Düşen bir nesneyi tutmaya çalışmayın, Bırakın düşsün, daha az zarar görecektir.

İnsanların hayalleri hayallerde kalır.

Bir işi ne kadar önceden planlarsanız, ters gitme olasılığı o kadar artar.

Bozuk bir alet tamirciye götürdüğünüzde çalışmaya başlar.

Diş ağrısı gece ve tatil gününde başlar.

Sigara dumanı içmeyene doğru ilerler.

Yemeğe oturduğunuz zaman izlediğiniz TV programı reklama girer.

Çok hızlı yükseliyorsanız bir yerde bir şeyler yanlış demektir.

Kendi fikrinizi önemli birinin fikriymiş gibi sunarsanız kabul edilme şansı daha fazladır!

Ne zaman arabanı yıkasan yağmur yağar, yağmur yağacağı için arabanı yıkamadığında yağmur yağmaz.

Uyuyan bir bebek, anne babası uykuya dalınca uyanır.

Siz sınavlara istediğiniz kadar çalışın, sonunda her zaman çalışmadığınız bir yerden soru çıkacaktır!

3 Aşağıdaki konulara bakalım. Murphy'nin hangi kanunları aşağıdaki konularla ilgilidir? Eşleştirelim.

a. İş hayatı

b. Sağlık

c. Eğitim

ç. Ev hayatı

d. İnsan ilişkileri

YA SİZ?

Kendi hayatımızı düşünelim. Murphy'nin kanunlarına uygun bir yasa ekleyelim.

Şart Kipi (Conditionals)

Şart Kipi, işin yapılmasının bir koşula bağlı olduğunu anlatmak için kullanılır.

لاحقة الشرط (لو ، اذا) وتستخدم هذه اللاحقة لعمل شيء مشروط بشئ اخر وتاتي لتاكيد الشرط.

fiil + (mA) + zaman eki + (y)sA + kişi eki

ad / sıfat + sA + kişi eki
ad / sıfat + değil + se + kişi eki

Örnek:

Eğer işimiz erken biterse sinemaya gideriz. مثال : اذا ربحت نقود كثيرة ساشتري مرسيدس.

Biliyorsun Ahmet'le aram iyi değil. Eğer onunla buluşacaksan, ben gelmeyeyim.

Yemek pişirmediysen, bu akşam dışarıda yiyelim.

İşinde mutsuzsan, neden oradan ayrılmıyorsun?

Dışarıda yağmur yağıyorsa, şemsiyeni almayı unutma.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. İşlerinizi bitir..... yemeğe çıkabiliriz.
2. Sıkıl..... dışarı çıkıp biraz hava alabiliriz.
3. Dergiyi oku..... alabilir miyim?
4. Senin hemen çıkman lazım..... beni bekleme. Benim işim bitmedi.
5. Bakırköy'e git..... sizi arabayla bırakabilirim.
6. Babam sınıfı geç..... bana bisiklet alacak.
7. Hava soğuk..... kalın bir şeyler giyin.
8. Zeynep okula gel..... bana haber ver.
9. Spor yap..... kendini daha sağlıklı hissedersin.
10. Yemek fazla tuzlu..... içine biraz su ekle.

5 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Eğer Türkçeyi iyi konuşursam, ...
2. Eğer hastaysan, ...
3. Eğer sağlıklı beslenirseniz, ...
4. Eğer bu sınavdan iyi bir not alırsam, ...
5. Eğer zamanında gelmezse, ...
6. Eğer hâlâ işteyse, ...
7. Eğer yorgunsanız, ...
8. Eğer hava yağmurlu olmazsa, ...
9. Eğer mutlu değilsen, ...
10. Eğer yalan söylersen, ...

DİNLEME

BATIL İNANÇLAR

6 **Batıl inançlarınız var mı?**

7 **Aşağıda çeşitli ülkelere göre iyi veya kötü şans getiren bazı nesneler var. Sizin ülkenizde bunlar şans mı yoksa şanssızlık mı getirir? Tartışalım.**

kara kedi at nalı dört yapraklı yonca merdiven ayna fil dişi tahta

8 15 **Metni dinleyelim. Aşağıdaki batıl inançlardaki nesnelerin hangisi olumlu veya olumsuzdur? İşaretleyelim.**

	İyi	Kötü		İyi	Kötü
1. Kedi	( )	( )	6. Paranın "tura" gelmesi	( )	( )
2. Karga	( )	( )	7. Sağ gözün seğirmesi	( )	( )
3. 4 Sayısı	( )	( )	8. Elden ele bıçak vermek	( )	( )
4. Arı	( )	( )	9. Dört yapraklı yonca	( )	( )
5. Çekirge	( )	( )	10. Gece tırnak kesmek	( )	( )

YAZMA

9 **Hayalî bir ülke kuralım ve o ülkeye bir başkan seçelim. Aşağıdaki konu ve cümleleri kullanarak seçim konuşması yazalım ve arkadaşlarımıza okuyalım. Ardından seçim yapalım. Kim arkadaşlarını ikna edecek? Bulalım.**

- Parti adınız
- Sloganınız
- Vaatleriniz (eğitim, sağlık, ekonomi, iş, vergiler vb.)

Örnek:

Eğer beni seçerseniz, …
Başkan olursam, …
Seçimde başarılı olursam, …

KONUŞMA

10 **Aşağıdakileri ne zaman yaparsınız? Örnekteki gibi cevaplayıp tartışalım.**

- Hediye alırım.
- Tatile giderim.
- Polise giderim.
- Şikâyet ederim.
- Evlenirim.
- Çiçek alırım.
- Ders çalışırım.
- Alışverişe çıkarım.
- Geç kalkarım.
- Yemek yaparım.

Örnek:

Eğer arkadaşımı üzdüysem, ona çiçek alırım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

UĞURLU VE UĞURSUZ SAYILAR

"40" sayısı eski doğu ülkelerinde, Hindistan'da ve Türklerde büyük önem taşır. Bu sayı İslamiyet'te de önemlidir. 40 sayısı Kuran'da da geçer. İnsanın 40 yaşında olgunlaşması, Hz. Muhammed'in 40 yaşında peygamber olması, kadınlarda hamileliğin 40 hafta sürmesi de bu sayının kutsallığını arttırmıştır.

Hristiyanlıkta 13 sayısının uğursuzluğu ile ilgili birçok teori vardır. Bunlardan birine göre, İsa'nın son yemeği olarak bilinen ve Roma tarafından tutuklanmadan önce havarileri ile son kez bir araya geldiği yemekte masada 13 kişi vardır. (12 havari ve İsa) Masadaki 13. kişi olan Yahuda onu ele verir. Bu inanç, Hristiyan dünyasında öylesine güçlüdür ki bazı kimseler 12 kişiyle birlikte aynı masaya oturmaz birçok otelin 13 numaralı odası ve 13. katı yoktur.

Japonyada "shi" kelimesi hem 4 hem de ölüm demektir. Bu nedenle Japonlar 4 rakamını sevmez. Hastanelerinde veya otellerinde 4. kat yoktur. Ölü doğumla aynı seslerdeki 43 sayısı ise Japonya'da doğumhanelerdeki hiçbir odaya verilmez.

Sizin ülkenizde herhangi bir sayının uğuruna inanıyorlar mı? Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

DİLE BENDEN NE DİLERSEN

Temel gemiyle okyanusu geçiyormuş. Bir fırtına çıkmış, gemi batmış. Temel, bir İngiliz, bir de Fransız bir tahta parçasına tutunmuşlar, yüze yüze küçücük bir adaya çıkmışlar. Günler geçmiş. Ot yiyerek günlerini geçiriyorlarmış. Bir gün dalgalar kıyıya ağzı kapalı bir şişe getirmiş. Hemen şişeyi açmışlar. Şişeden bir cin çıkmış:

- Sahipler! Dileyin benden ne dilerseniz, demiş.

İngiliz:

- Beni hemen evime götür, demiş. Cin parmaklarını şıklatmış, İngiliz bir anda evine gitmiş. Fransız:
- Ben de evime gitmek istiyorum, demiş. Bir anda Fransız da evine gitmiş. Cin, Temel'e dönmüş:
- Sahip, dile benden ne dilersen, demiş. Temel etrafına bakmış:
- Ben burada yalnız kaldım. Yalnızlığı hiç sevmem. O İngiliz ve Fransız arkadaşımı geri istiyorum. Onları buraya getir, demiş.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları dilek-şart kipi (-sA) ve dilek-şart kipinin hikâyesi (-sAydI) ile cümleler kurarak dolduralım.

1. Eğer ……., evde otururuz.
2. Eğer ……., hemen al.
3. Eğer ……., daha kolay iş bulursun.
4. Eğer ……., üzülürüm
5. Eğer ……., balık yemeyeceğim, et yiyeceğim.
6. Keşke ……., kaybolmazdık.
7. ……., işini kaybetmezdi.
8. ……., seni havaalanına bırakırdık.
9. Bu soğuk havaları hiç sevmiyorum. Keşke …… .
10. Bütün zamanım trafikte geçiyor. Keşke …… .

2. Aşağıdaki boşlukları dilek-kipi (-sA) ve dilek kipinin hikâyesi (-sAydI) ile dolduralım.

1. Keşke şu ödevler ol…… .
2. Başım çok ağrıyor. Yanında ağrı kesici var…… bir tane verir misin?
3. Eğer geç kal…… bana haber ver.
4. Onu sev…… neden onunla görüşüyorsun?
5. Akşama misafirlerimiz gel…… hazırlık yapalım.
6. Keşke ailem de burada yaşa…… .
7. Adresi bil…… şu terziye soralım.
8. O evi al…… çabuk karar verin, ev sahibi sizden haber bekliyor.
9. Eğer sis var…… uçağımız gecikir.
10. Ali'yi gör…… akşamki partiye geç kalmamasını söyle.
11. Bu evde beraber yaşa…… faturaları beraber ödemeliyiz.
12. Keşke otobüs erken gel…… . Geç kaldık .
13. Müziğe bu kadar meraklı…… konservatuara gitsin.
14. Dil sınavını geç…… doktoraya başvuracağım.
15. İstanbul'a gelip de bende kal…… sana küserim.
16. Bir daha bana yalan söyle…… seninle konuşmam.
17. Keşke ben de senin gibi sakin ol…… .
18. Bu sınavı kazan……, diğer sınava girmene gerek yok.
19. Fiyatı uygun…… o evi alacağım.
20. Elinde fazla bilet var…… bana da bir tane verir misin?

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Düşüncelerimi, planlarımı veya olayları kısaca ifade edebilirim.	1	2	3	4	5
2. Hayallerimi, pişmanlıklarımı anlatabilirim.	1	2	3	4	5
3. İlgi alanıma giren konularda kişisel görüşümü içeren sade, basit metin yazabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER	الأسماء
anonim	مجهول المصدر
çekirge	جرادة
detoks	علاج طبيعي للجسم
inanç	اعتقاد - ايمان
karamsarlık	تشاؤم
kasaba	بلدة صغيرة
kutsal	مُقدَّس
martı	نورس البحر
piyango	يانصيب
slogan	شعار - هتاف
şerit	شريط
talihsiz	سيء الحظ
tebessüm	تبسم
tekne	قارب
teori	نظرية
tesadüf	صدفة
toksin	توكسين (مادة سامة)
tura	أعلى الشيء
yonca	برسيم

FİİLLER	الأفعال
arınmak	تطهَّر
çıldırtmak	جنَّنه
hâlsiz kalmak	بقى عديم الحيلة
hayal kurmak	تخيل
olgunlaşmak	نضج
öfkelenmek	استشاط غيظاً

KALIP İFADELER	التعبيرات
batıl inanç	اعتقاد كاذب
can atmak	تطلع الى
gözden çıkarmak	وقع من نظره
iç hesaplaşma	حاسب نفسه بنفسه
iç çekmek	تحسَّر
konsantre olmak	ركز

ÜNİTE 6

BECERİLER

- Bildiği konularda bilgi alışverişinde bulunabilme
- Çevreyi betimleyebilme

DİL BİLGİSİ

- İşteş çatılı fiiller
- Zarf-fiiller (-IncA, -Ir -mAz)
- Zarf-fiiller (-DIğIndan beri, -(y)AII, -DI -(y)AII)

KELİMELER

- Arkadaşlık
- Aile
- Komşuluk

İNSANLAR KONUŞA KONUŞA

ÜNİTE 6

İNSANLAR KONUŞA KONUŞA

A. ARKADAŞLIK

görüşmek, tanışmak, selamlaşmak, mektuplaşmak, kucaklaşmak, uçuşmak

-Kuşlar uçuşuyor.
-Arkadaşımla Ortaköy'de karşılaştık.
-Hollanda'daki arkadaşımla mektuplaşıyoruz.
-Biz komşularımızla her sabah selamlaşıyoruz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştirelim.

İyi gün dostu olmak ( ) Aralarından su sızmamak ( ) Araları limoni olmak ( )

Aralarına kara kedi girmek ( ) Arası açılmak (bozulmak) ( ) Aralarındaki buzları eritmek ( )

Can ciğer olmak ( ) Dostluk etmek ( ) Dostlar başına ( ) Kafa dengi ( )

1. İki kişinin birbiriyle çok yakın arkadaş olması.
2. İki arkadaşın birbirlerine karşı kırgınlığını, küslüğünü bitirmesi.
3. İki dostun birbirine kırılması, iki dostun arasının soğuk olması.
4. İki kişinin birbiriyle çok yakın arkadaş olması.
5. "Dostlar da benzer sevinci, olayı yaşasın." anlamındaki söz.
6. Sadece iyi günlerde arkadaşının yanında olması.
7. İki arkadaş arasında kırgınlığın olması.
8. İki kişinin arkadaşlıklarının bozulması, birbirine darılması.
9. İki kişinin birbiriyle dostluk kurması, dost gibi yakın davranması.
10. Davranışları, anlayışları, dünya görüşleri birbirine uygun kimselerden her biri.

2 Aşağıdaki cümleleri yukarıdaki deyimlerle tamamlayalım.

1. Mehmet ile Sinan birbirleriyle konuşmuyorlar, ...
2. Ayşe ile Nilgün birbirlerinin yanından ayrılmıyorlar, ...
3. Ali sınıfa yeni geldi ama kısa zamanda herkesle ..... .
4. Murat ile Mert geçen haftaki doğum günü partisinde nihayet ..... . Şimdi araları çok iyi.
5. Ayşe taşınırken bana çok yardım etti. Böyle arkadaş ..... .
6. Hasan ile Mehmet tam ..... . Çok iyi anlaşıyorlar.
7. Meral ile Aslı'nın ..... galiba. Birbirlerine selam vermiyorlar.
8. Ada vapurunda yanımdaki kadınla epeyce ..... . Zamanın nasıl geçtiğini anlamadım.
9. Murat ..... . Sıkıntılı zamanında yanına bile gelmez.
10. Soner ile Ayla'nın ..... galiba. Geçen akşamki yemeğe katılmadılar.

OKUMA

3 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını uygun boşluklara yerleştirelim.

sipariş	paylaşma	doyurucu	sınav dönemlerinde
ev arkadaşı	temel gıda maddeleri		

ÖĞRENCİ EVİ

Üniversiteyi kazandıktan sonra bazı öğrenciler yurtta, bazı öğrenciler kiralık evlerde kalırlar ve ailelerinden uzakta yaşarlar. Ben de o öğrencilerden biriyim.

Daha sonra evin kirası, telefon, elektrik, internet faturaları, apartman aidatı gibi masraflar ailelerimize fazla gelmeye başlar. Bundan sonra iş başa düşer ve biz ..... aramaya başlarız. Sonunda okul veya sınıf arkadaşlarından birilerini buluruz. Evimizi, sevgimizi onlarla paylaşırız. Arkadaşlar arasında ..... çok önemlidir. Her şeyi paylaşırız.

Evdeki işler sırayla olur, sıradaki kişi köle gibi bütün işleri yapar. Temizlik, yemek, bulaşık... Yemek esnasında onu en az on kere mutfağa gönderebiliriz. O günkü köle, yemek yaparken mutfakta bir şeyler eksikse hemen markete gidip eksikleri tamamlar, zamanla yarışarak yemeği pişirir, bizler de yemeğin pişmesini bekleriz. O gün elimizi sıcak sudan soğuk suya sokmayız.

Ayın ilk haftası para var, huzur var demektir; dönerler, kebaplar sipariş ederiz. İkinci haftası özel soslu makarnalar, üçüncü haftası evdeki peynirlerle tostlar yaparız. Son haftasında ise her tür yumurta yemeğini pişiririz. Zaten öğrenci evlerinin ..... yumurta ve patatestir. Bu ikisinin birleşiminden en az on çeşit yemek yapabiliriz. Bunlar öğrenci evlerinin temel yemekleridir. Yanında ekmekle tüketirsek daha ..... olur. Para bittikten sonra ise sadece yumurta yeriz ve anlarız ki, bursu ya da harçlığı çabuk bitirmememiz gerekir. Bu yemek, biz öğrencilerin en güzel akşam yemeğidir. Çünkü öğlen yemeklerini daima üniversitenin yemekhanesinde yeriz.

Her öğrenci evinde mutlaka bir sakar vardır. O kişi ya çayı devirip bardağı kırar ya da yemeği yakar. Mutlaka bir kişi de ev işlerinden kaçar. Özellikle ..... kesinlikle temiz tabak, çatal, kaşık kalmayıncaya kadar bulaşık yıkamayız.

Her sabah derse geç kalırız ve öğlen kalkıp okula yemek yemeye gideriz çünkü okulun yemeği daha ucuzdur.

Sınav dönemlerinde en önemli cümle “Bu gece yatmayacağım, ders çalışacağım. Beni rahatsız etmeyin.”dir. Gece yatmayız ama ders de çalışmayız.

Evin duvarları vize-final tarihleri, ilginç sözler, ev işleri listesi, harcama listesi gibi kağıtlarla süslüdür.

Öğrenci evinin, öğrenci misafirleri de çoktur. Gelmeden önce misafire “Bir kola al da içelim.”diye telefonla ..... veririz.

4 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Öğrenciler bir süre sonra niçin ev arkadaşı arıyorlar?

2. Onlar, arkadaşlarına niçin "köle" gibi davranıyor?

3. O günkü kölenin vazifeleri nelerdir?

4. Öğrenciler harçlıklarını idareli kullanmayı nasıl öğreniyorlar?

5 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının anlamlarını bulalım.

1. saçma sapan: ..... .
2. sakar: ..... .
3. iş başa düşmek: ..... .
4. elini sıcak sudan soğuk suya sokmamak: ....
5. ısmarlamak: ..... .

YA SİZ?

Siz de öğrenci evlerinde veya yurtlarda bu tür olaylarla karşılaşıyor musunuz?

DİL BİLGİSİ

İşteş Çatılı Fiiler

fiil + (I)ş + zaman eki + kişi eki **isim + lAş + zaman eki + kişi eki**

Fiil, karşılıklı olarak veya birlikte, birden çok özne tarafından yapılıyorsa işteş eylem kullanılır.

لاحقة المشاركة وتستخدم لعمل مشاركة بين شخصين او اكثر عملوا الفعل مع بعض.

Örnek: şaka → şakalaşmak dert → dertleşmek söz → sözleşmek pay → paylaşmak

Örnek:

Mehmet Bey ile Yusuf Bey selamlaştılar. مثال : تشارك مهمت ويوسف السلام. (ويعني انهما سلما على بعضهما البعض).

Ömer arkadaşıyla vedalaştı.

İki eski arkadaş kucaklaştı.

Yıllarca mektuplaştılar.

Çocuklar bahçede koşuşuyordu.

Kuşlar uçuşuyor.

Yolcular durakta bekleşiyorlar.

Yağmurda herkes bir tarafa kaçıştı.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bayramlarda herkes birbiriyle bayram....., toka..... .
2. İki arkadaş önce bağır....., sonra döv..... .
3. Sinan'ın komik hareketlerine herkes gül..... .
4. Bir hafta önce randevu....., doktorumla yarın gör..... .
5. Naci'yle söz..... . Yarın Galata Kulesi'nin önünde bul..... .

7 Aşağıdaki boşluklara uygun kelimeleri yerleştirelim.

kaçışırlar	uçuşur	uçuşur	tanışırlar	birbirlerine
dertleşirler	ötüşür	koşuşurlar	dövüşürler	buluşup

İlkbaharda hava ısınmaya başladıktan sonra ağaçlar çiçek açar. Her taraf yemyeşil olur. Ağaçların yemyeşil yaprakları arasında kuşlar cıvıl cıvıl ....., etrafta neşe içinde ..... .

Baharda çok yağmur yağar. Biz buna "bahar yağmurları" deriz. Baharda hava güneşliyken aniden yağmur yağar, insanların bazıları saklanmak için yer ararlar, saçak altlarına ....., bazıları ise ılık bahar yağmurunun tadını çıkararak yürümeye devam eder.

Herkes havanın ısınmasıyla birlikte sokaklara, parklara çıkar. Mahalleli sokakta ..... selam verir. Özellikle yaşlılar baharın gelmesiyle birlikte parklara daha sık çıkarlar. Yeni insanlarla ..... . Eski dostlarıyla oturup sohbet ederler, ... Hiç kimse evde oturmak istemez, gezip dolaşmak ister.

Bahar gelince çocukları eve sokmak zordur. Çocuklar okuldan geldikten sonra bir şeyler atıştırıp hemen sokağa çıkarlar. Sokaklarda saklambaç, futbol oynarlar. Oyun sırasında ..... ve birbirlerine küserler, sonra barışırlar ve oyunlarına devam ederler.

Çocuklar parklarda veya yemyeşil kırlarda oynarlar. Kırlarda renk renk çiçeklerin arasında rengârenk kelebekler ..... . Çocuklar da kelebekleri yakalayabilmek için arkalarından ..... .

Gençler de baharda kendilerini dışarı atarlar. Arkadaşlarıyla ..... parklara veya pikniğe giderler.

DİNLEME

TÜRKİYE'DEKİ ARKADAŞLARIM

8 16 Metni dinleyelim. Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

1. ..... Türkiye'ye gitmeye karar verdik.
a. ben ve annem b. ben ve ailem c. ağabeyim ve ben ç. arkadaşım ve ben
2. Antalya'da yurtta ..... yaşadım.
a. çok sıkıntı b. çok stres c. çok güzel günler ç. bazı problemler
3. Martta İstanbul'a ..... gittik.
a. kursa b. çalışmaya c. okumaya ç. seminere
4. Aslında ben daha önce Antalya'da ..... Türkçe kursuna katıldım.
a. Bir ay b. İki ay c. Bir yıl ç. İki hafta
5. İstanbul'da ..... hallederek kız öğrenci yurduna yerleştik.
a. vize sorunları b. bürokratik sorunları c. kişisel sorunları ç. ekonomik sorunları
6.Türkiye'de ..... biraz farklıydı hatta zordu.
a. eğitim sistemi b.öğretim sistemi c. çalışma sistemi ç. okuma sistemi
7. Bir de Türkiye'de bir dönem boyunca ..... sınav oluyor.
a. 3 b. 1 c. 2 ç. 4
8. Sınıf arkadaşlarımızla ..... piknik yapmaya gittik.
a. Belgrat Ormanları'na b. Ortaköy'e c. Anadolu Hisarı'na ç. Adalar'a
9. Odamda benimle beraber ..... kalıyordu.
a. yedi Türk arkadaşım b. dokuz Türk arkadaşım c. beş Türk arkadaşım ç. sekiz Türk arkadaşım
10. Bütün eğitim ..... .
a. Türkçeydi b. İngilizceydi c. Rusçaydı ç. Almancaydı

YAZMA

9 En yakın arkadaşımızı ve onunla ilişkimizi anlatalım.

KONUŞMA

10 Günümüzde hangi yollarla arkadaşlık kuruyoruz?

gelince, bitirince, görünce, duyunca	-Şirkete gelince lütfen beni arayın. -O kitabı bitirince bana verir misin? -Özlem'i aniden karşımda görünce çok şaşırdım. -Meral dün kaza geçirmiş, duyunca çok üzüldüm.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki akrabalık isimlerini erkek ve kadın oluşuna göre ayıralım.

dede	büyükbaba	dayı	amca	koca	elti
bacanak	enişte	kayınbaba	anne	nine	abla
hala	anneanne	büyükanne	teyze	kayınbirader	baldız
babaanne	kaynana	yenge	ağabey	baba	kayınvalide

2 Aşağıdaki durumları ne zaman yaşayabilirsiniz? Kendimize göre eşleştirelim.

a. Eğer ailenizle yaşıyorsanız b. Eğer ev arkadaşınız ile yaşıyorsanız c. Eğer yalnız yaşıyorsanız

1. Ne istiyorsanız yapabilirsiniz.	( )	8. Bu biraz masraflı olacaktır.	( )
2. Para biriktirebilirsiniz.	( )	9. Özel hayatınız yoktur.	( )
3. Kirayı paylaşabilirsiniz.	( )	10. Aileniz size emirler verir.	( )
4. Biraz gürültülü olabilir.	( )	11. Kendinizi yalnız hissedebilirsiniz.	( )
5. Kendinizi yalnız hissetmezsiniz.	( )	12. Anlaşamayabilirsiniz.	( )
6. Dağınık olabilirsiniz.	( )	13. Yemek ve temizlik işlerini paylaşmak zorundasınız.	( )
7. Gürültü yapabilirsiniz.	( )	14. Ev işlerini kendiniz yapmak zorundasınız.	( )

OKUMA

TÜRK AİLE YAPISI

Türk toplumunda aile, kutsal bir kurumdur ve toplumun gelenek, görenek, dil, din ve diğer özelliklerini yansıtır. Aile, toplumun en küçük temel birimidir. Anayasamızın 41. maddesinde "Aile toplumun temelidir." sözüyle de ailenin önemi vurgulanmıştır.

Aile deyince aklımıza anne ve baba ile onların çocukları gelir. Sosyal bilimciler aileyi "çekirdek aile" ve "geniş aile" olmak üzere iki bölüme ayırmaktadır. Çekirdek aile anne, baba ve çocuklardan oluşur. Ülkemizde yeni evli çiftler, genellikle baba evinden ayrılarak yeni bir evde yaşamaya başlarlar. Özellikle kentlerde geniş aileler, yerini giderek çekirdek ailelere bırakmıştır. Ülkemizde şu anda hem geniş aile hem de çekirdek aile tipini görmekteyiz. Geniş aileler kırsal kesimde, çekirdek aileler ise kentlerde yaygındır. Oysa bundan yüz yıl kadar önce ülkemizin köylerinde, kasabalarında, kentlerinde, kısacası her yerinde yeni evliler, damadın ya da

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. "Aile, toplumun temelidir." sözünden ne anlıyorsunuz? Açıklayalım.

2. Sosyal bilimcilere göre Türk toplumunda kaç çeşit aile vardır? Sizin ülkenizde aile yapısı nasıl?

3. Türk Medeni Kanunu'na göre kimler evlenemez?

4. Türkçede aile kelimesinin kaç çeşit anlamı vardır? Bu anlamları açıklayalım.

5. Sizin ülkenizde kırsal kesimdeki aile yapısı ile şehirdeki aile yapısı arasında fark var mı? Bunlar nelerdir?

4 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını açıklayalım.

aynı çatı altında yaşamak: ..... .

gelenek: ..... .

görenek: ..... .

medeni kanun: ..... .

soy: ..... .

YA SİZ?

Yalnız mı, ailenizle mi yoksa ev arkadaşınızla mı yaşıyorsunuz? Aşağıdaki kelimeleri kullanarak bu yaşam şekillerinin iyi ve kötü yönlerini anlatalım.

- yalnızlık
- hayvan beslemek
- özel hayat
- kira ve giderler
- ev arkadaşı

gelinin ailesinin yanında oturuyordu. Anne, baba, kızlar, damatlar, oğullar, gelinler ve torunlar aynı çatı altında yaşıyordu. Böyle ailelere "geniş aile" diyoruz. Geniş aile tipi, köylerde hâlâ devam etmektedir. Çünkü bu tip ailede, bütün bireyler birlikte çalışıp birlikte üretirler.

Ülkemizde evlilik kurumunu Türk Medeni Kanunu düzenler. Bu kanuna göre evlenmek için en az 18 yaşında olmak gerekir. Türk Medeni Kanununun bir diğer maddesine göre, yakın akrabalar ile akıl hastaları evlenemez.

Türkçede "aile" sözcüğünün değişik anlamları da vardır: Aile sözcüğünü, akrabaları ve bir soyu tanımlamak için kullanırız.

"Mehmet Bey iyi bir aile reisidir." sözü "Mehmet Bey ailesine bağlı, iyi bir baba ve eştir." demektir. "Benim ailem Edirne'den gelmiş." sözünden o kişinin annesiyle babasının, hatta dedelerinin Edirne'de doğduğunu, yaşadığını anlarız. "Bu bir aile toplantısıdır." cümlesi "O toplantıda yalnızca akrabalar var." demektir. Akrabalar amcalar, dayılar, teyzeler, halalar, yeğenler, yengeler ve eniştelerden oluşur. Türk toplumunda aile, her şey demektir.

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller (Time Gerunds)

Fiil + (mA) + (y) IncA

Temel cümlenin yüklemini zaman bakımından tamamlar. Kendisinden sonra gelen fiilin hemen yapıldığını / yapılacağını gösterir.

- الصيغة الانتهائية وتدل على الانتظار لبلوغ الغاية ويترتب على انتهاء الجملة الاولى حدوث الجملة الثانية وهي تعني في العربية (الى ان،حتى، لغاية،ريثما،عندما)

Örnek:

Uçaktan inince beni ara. مثال : ساذهب الى المانيا عندما اخذ جواز سفري.

Ödevlerim bitince yatacağım.

Geçen yıl yağmur yağmayınca şehirde su kesintileri oldu.

Kardeşim seni görmeyince çok üzüldü.

Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Havaya göre ince giyinmişim, dışarı çık..... çok üşüdüm.
2. Karşı komşumuz elektrik faturasını ödemeyi unut..... elektrikleri kesildi.
3. Tramvay yolundan karşıya geçerken ayağı takıl..... düştü ve dizini incitti.
4. Çocukluk arkadaşını gör..... çok sevindi.
5. Telefonundaki cevapsız çağrıları gör..... çok endişelendi ve hemen annesini aradı.

Aşağıdaki karışık kelimeleri ve "-(y)IncA" zarf-fiil ekini kullanarak kurallı cümleler yazalım.

1. bitmek / üniversite / dönmek / eğitim / Türkiye / ülke / ben

   ..... .
2. çok / okul / eski / arkadaş / birden / görmek / karşı / şaşırmak

   ..... .
3. ev / gelmek / kardeş / vaktinde / annem / meraklanmak / babam / aramak

   ..... .
4. trafik / İstanbul / yağmur / tıkanmak / yağmak

   ..... .
5. torun / görmek / şey / unutmak / ben / her

   ..... .

fiil + (I/A)r fiil + -mAz

Bu zarf-fiil cümleye "tezlik, çabukluk" anlamı verir. Temel cümledeki fiilin hemen gerçekleştiğini / gerçekleşeceğini anlatmak için kullanılır. İki fiil arasındaki süre çok kısadır.

- هذه الصيغة تفيد توالي حدوث فعل الجملة الثانية مباشرة بعد وقوع الفعل الاول وتعني في العربية (بمجرد ان ، يكد..... حتى)

Örnek:

Memleketine varır varmaz beni mutlaka ara!

Mektubunu alır almaz sana cevap yazıyorum.

Okuldan çıkar çıkmaz kütüphaneye gideceğim.

Eve gider gitmez yatıp uyumak istiyorum.

مثال : بمجرد ان انهي واجبي ، ساخرج الى الخارج.

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. O kadar yorulmuşum ki yat..... yat..... uyumuşum.
2. İ.Ü. Dil Merkezine gitmek için tramvaydan in..... in..... yolun karşısına geçip birkaç metre yürümeniz gerekiyor.
3. Ailemi çok özledim, okul bit..... bit..... hemen memlekete gideceğim.
4. Türkçe öğren..... öğren..... kendime güzel bir iş bulacağım.
5. Emekli ol..... ol..... Antalya'dan bir ev almak istiyor.

8 Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Çocuklar yağmur diner dinmez	a. bavullarımızı odamıza bırakıp sahile ineceğiz.
2. Sabahları bilgisayarı açar açmaz	b. kalktılar.
3. Eğer okumak istiyorsan	c. koşup geldim.
4. Birbirlerini görür görmez	ç. e-postalarımı kontrol ederim.
5. Sevinçli haberi alır almaz	d. bu kitabı bitirir bitirmez sana veririm.
6. Misafirler kahvelerini bitirir bitirmez	e. âşık oldular.
7. Otele varır varmaz	f. parka koştular.

DİNLEME

AİLE YEMEĞİ

9 17 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Anneannem ve dedem, torunlarını her zaman görüyorlardı. ( )
2. Anneannem ve dedemin, kızları ve damatları sürekli yanındaydılar. ( )
3. Kış tatillerinde de anneannem ve kızları mutfağa girip çok güzel yemekler yapıyor. ( )
4. Yazın ailesi için Değirmen Restoran'a rezervasyon yaptırıyorduk. ( )
5. 18 kişilik aile bir cumartesi akşamı toplandık, süslendik, akrabamızın düğününe gittik. ( )
6. Değirmen, Kuşadası ve çevresinde sakin bir lokanta. ( )
7. Değirmen bahçesinin ortasında bir havuz var. ( )
8. Değirmen'de havuzdaki kuşları seyrediyorsunuz. ( )
9. Ailenin en küçük torunu Ceren'dir. ( )
10. Aile buluşmasında anneannem ve demem çok mutluydu. ( )

YAZMA

10 Ailemize veya bir yakınımıza mektup yazalım. Mektupta aşağıdaki konulardan bahsedelim.

- Mektubu nereden yazıyorsunuz?
- Şu anki duygularınız.
- En son sizi ne mutlu etti / üzdü?
- Arkadaşlarınız çevreniz hakkında haberler.

KONUŞMA

11 Sizde aile toplantıları ne zaman olur? Bu toplantılara kimler katılır? En son aile toplantınızı anlatınız.

komşu olduk olalı, mezun olduğumuzdan beri, gideli	-Onlarla komşu olduk olalı birbirimizi kırmadık. -Amerika'ya gideli ondan hiç haber alamadık. -Mezun olduğumuzdan beri her ay toplanıyoruz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki atasözlerini anlamlarıyla eşleştirelim.

1. Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
2. Komşuda pişer, bize de düşer.
3. Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür.
4. Gülme komşuna, gelir başına.
5. Hayırlı komşu, hayırsız akrabadan daha iyidir.
6. Hayır dile komşuna, hayır gele başına.

a. Yakınlarımızın kazancından biz de yararlanabiliriz. ( )
b. İyi komşu ve dostlarımız, ilgisiz akrabalarımızdan bize daha yakındır. ( )
c. Başka bir kimsenin malı bize daha değerli görünür. ( )
ç. Birinin problemlerinin aynısını sen de yaşayabilirsin. ( )
d. Sen başkaları için iyi şeyler dile ve yap ki başkaları da senin için iyi şeyler dilesin, yapsın. ( )
e. Komşular en küçük şey için bile birbirlerine muhtaçtırlar. ( )

OKUMA

KOMŞULUK ÖLÜYOR

Ünlü sinema aktörü William Holden, başını mermer masanın köşesine çarpıp kan kaybından ölmüş de üç gün kimsenin haberi olmamış. Gazetedeki bir habere göre bir emekli tek başına evinde ölmüş ve tam üç yıl komşuları bunu fark etmemiş.

Arkadaşım Celal Sılay, Şişli'deki odasında tek başına yaşıyordu. Randevusuna gelmediği için merak edip kapısını polis ile açtırdık ve içeri girdiğimizde şairimizin ölüsüyle karşılaştık.

Dünyada artık insanlar tek başına. Dostluk, komşuluk, ilgi, vefa, yardım duygusu kalmadı. Kimsenin kimseyle ilgilenmek için vakti yok.

Yurt dışındaki işçilerimizin en büyük şikâyeti komşusuzluk. Oysaki onlar köylerinde, başı sıkışınca komşusuna başvurmaya, ona dert yanmaya, komşusunun ona ihtiyacı olduğunda bir sıcak çorba yapıp duasını almaya alışmış. Bir işçi şöyle yakınıyor: "Oturduğumuz apartmanda tam on iki daire var. Henüz komşularımızın hiç biriyle tanışmadık. Kapıda bazı gölgelerle karşılaşıyoruz, soğuk bir şekilde selamlaşıyoruz.

Dünyanın her yerinde dostluk, komşuluk gittikçe azalıyor. İnsanoğlu, teknolojiyle birlikte hem duygularını yitiriyor hem de insanlık değerlerini kirletiyor. Böylece komşuluk müessesesi de eski romantik bir duygu olarak geçmişte kalıyor.

Oysa geçmiş, komşuluk müessesesini övüyordu. Latin şair Horace "Komşunun evi yanarsa seninki de sağlam kalmaz." demiştir. Bir Türk atasözü ise "Ev alma, komşu al." der. Şimdilerde insanlar komşuluğu inkâr edip kendileri için yaşıyorlar. Yaşadıkları sürece para kazanmaktan başka bir şey düşünmüyorlar ama para kazandıktan sonra "Bunun hiçbir değeri yokmuş." diye düşünecekler. O gün çok da uzak değil.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Neden insanlar çevresindeki ölümlere karşı bu kadar ilgisiz?

2. İnsanlar hangi duygularını yitirdi?

3. Yurtdışındaki işçilerimiz niçin şikâyet ediyorlar? Neden?

4. On iki daireli bir apartmanda sizce neden komşuluk yok?

5. Geçmişte komşuluk müessesesi nasılmış? Açıklayalım.

6. Sizce insanların komşuluk ilişkilerini inkâr etmesinin sebebi ne?

7. Siz de bu metnin başlığını "Komşuluk Ölüyor" olarak koyar mısınız? Neden?

3 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını açıklayalım.

başı sıkışmak: ..... .

dert yanmak: ..... .

duasını almak: ..... .

insanlık değerleri: ..... .

YA SİZ?

Memleketinizde yakın komşularınız var mı? En çok hangisini seviyorsunuz? Neden?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + DIğIndAn beri **fiil + (y)AIl** **fiil + DI fiil + (y)AIl**

Bu zarf fiiller, temel cümledeki eylemin başlama zamanını ve eylemin hâlâ devam ettiğini gösterir.

- الصبغة الخاصة بالزمن وتعني (منذ ان) وتستخدم هذه اللاحقة لتبين لنا متى بدأ الفعل او العمل وان هذا الفعل او العمل مستمر.

Örnek:

Okul başladığından beri Arzu'yu görmedim. مثال: انا لست سعيد منذ ان غيرت عملي.

Aslı geldi geleli her gün beraberiz.

İstanbul'a geleli her gün çalışıyorum.

4 Aşağıdaki cümleleri "-(y)All", "-DI -(y)All", "-DIğIndAn beri" zarf-fiilleriyle yeniden yazalım.

1. Okul tatil olduğundan beri beni aramıyor.
   ..... .
2. Evlendiğinden beri onu görmedim.
   ..... .
3. Yola çıktığımızdan beri bir şey yemedik.
   ..... .
4. Ameliyat olduğundan beri çok kilo verdin.
   ..... .
5. Kaza haberini duyduğundan beri çok üzgün.
   ..... .
6. Ben buraya geldim. O zamandan bu yana Arapça konuşmadım.
   ..... .
7. Ülkesine döndü. Arkadaşımı bir daha görmedim.
   ..... .
8. Oğlum o filmi seyretti. O zamandan beri her şeyden korkuyor.
   ..... .
9. Masaya oturdu. O zamandan beri gevezelik ediyor.
   ..... .
10. Demir, evlendi. O zamandan beri evine erken geliyor.
    ..... .

DİNLEME

KOMŞULARIMIZ

5 18 **Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.**

1. Günlük hayatımızda üç türlü tanıdık var. ( )
2. Akrabalarımız dostlarımızdan daha önemlidir. ( )
3. İnsan dünyaya geldiği zaman akrabalarını hazır bulur. ( )
4. Dostlarınızla isteseniz de istemeseniz de yakınlık etmek zorundasınız. ( )
5. Komşunuzla küsersiniz ve onu bir daha görmezsiniz. ( )
6. Kavganızı, gürültünüzü akrabadan, dosttan saklayabilirsiniz. ( )
7. Hâlinizi kimse bilmez de komşunuz bilir. ( )
8. Komşunuzla birbirinizin sesini duymasanız bile, radyolarınızın sesini işitirsiniz. ( )
9. Kavganızı, gürültünüzü komşunuzdan saklayabilirsiniz. ( )
10. Komşunuz yakın bir insan olarak size hayatın sıkıntılarını unutturur. ( )

YAZMA

6 "Ülkeler arası komşuluk" sözünden ne anlıyorsunuz?

7 Devletinizin, komşu ülkelerle ilişkileri nasıl?

8 Siz komşu ülkelerinizi ziyaret ettiniz mi? Komşu ülkelerde arkadaşlarınız var mı?

KONUŞMA

9 Ülkenizdeki komşuluk ilişkileri nasıl? Anlatalım.

- Komşularınızla sık sık görüşüyor musunuz?
- Evinizde bir şey eksik olunca komşularınızdan isteyebiliyor musunuz?

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

MİSAFİR KÜLTÜRÜ

Türklerde misafir ağırlama geleneği çok eskilere dayanmaktadır ve önemini kaybetmeden günümüze kadar gelmiştir. Her evde bir misafir odası vardır. Misafir odası evin en büyük, en güzel odasıdır. Eğer misafir çaya gelecekse ve ev sahibi bunu önceden biliyorsa börek, kurabiye, kek gibi yiyecekler; yemeğe gelecekse çorba, zeytinyağlı, sıcak et yemekleri, salatalar hazırlar. Türkler misafirleri kapıda mutlaka güler yüzle karşılar. Misafir kapıdan içeri girdiğinde ayakkabılarını çıkarır, misafir terliklerini giyer. Misafir yeni bir eve gidiyorsa mutlaka bir ev hediyesi, çikolata, meyve, dondurma, şekerleme gibi hediyeler götürür. Sohbet sırasında evin çocuğu misafirlere kolonya, şeker ikram eder. Evin hanımı misafirlere yanında Türk lokumu yahut çikolatayla beraber Türk kahvesi ikram eder.

Bir Japon'un sizi evine davet etmesi çok büyük bir olaydır, genellikle Türklerdeki gibi misafir ağırlama yoktur, aileler dışarıda bir restoranda görüşür. Eğer bir Japon sizi evine davet ettiyse bu sizin için büyük bir onurdur ama sakın ayakkabılarınızla içeri girmeyin, bir çuval inciri berbat edersiniz. Japonya'da eve kimse ayakkabıyla girmez, zaten kapıdan girince Çin Seddi gibi bir terlik ordusu ile karşılaşırsınız. Evde ayakkabı çıkarma geleneği Türklerinkine çok benzer. Japonya'da ev sahibi size çay ikram ettiyse, bu artık gitme vakti demektir. Çayı içip hemen kalkmanız doğru olur.

İngiltere'de yemeğe davetliyseniz, eliniz boş gitmeniz doğru olmaz. Küçük bir hediye götürmelisiniz. Bu çiçek, çikolata olabilir. Çiçek seçimi konusunda biraz dikkatli olmalısınız. İngilizlere göre karanfiller kötü şans getirir. Krizantemler cenazeler, güller ise sevgililer içindir. Yapma çiçek buketlerini tercih edebilirsiniz. Eğer birkaç günlüğüne bir İngiliz'in evinde kalıyorsanız, ayrılırken teşekkür etmek için ona küçük bir hediye verebilirsiniz.

Arapların çoğunun yaşam biçimleri birbirine benzer. Evlerin başlıca eşyaları halılar, kilimler ve yastıklardır. Bir eve girmeden önce misafirler, halıları kirletmemek için ayakkabılarını çıkarır ve bir kenara oturur. Odanın ortasına oturmaları ya da sırtlarını birine dönmeleri uygun değildir. Evler genellikle "selamlık" ve "harem" olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Selamlıkta erkekler, haremde kadınlar misafir edilir. Yemekler haremde, çay ve kahve ise selamlıkta pişirilir.

Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Sizin ülkenizde misafirler nasıl ağırlanıyor?
2. Evinize misafir gelmeden önce ne gibi hazırlıklar yapılıyor?
3. Evinize gelen misafirler nelere dikkat ediyor?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

KAZAN

Nasrettin Hoca, komşusundan bir gün bir kazan ödünç ister. İade ederken de hem teşekkür eder, hem içine minik bir kazan koyar. Komşusu merakla bu minik kazanı sorunca da, "Komşu, bizdeyken kazanın doğurdu." der. Komşusu bu işe pek sevinir.

Aradan epey zaman geçer, Hoca yine komşusundan kazanını ödünç ister. Komşusu da sevinerek verir. Ama bu kez aradan günler, haftalar, hatta aylar geçer, kazandan ve Hoca'dan ses gelmez. Nihayet bir gün komşusu konuyu açmaya karar verir, ''Hoca bizim kazana ne oldu?" diye sorar. Hoca da üzgün bir ifadeyle, ''Komşu çok zaman geçti aradan, senin kazan öldü. Sana nasıl söyleyeceğim diye düşünüp duruyordum." deyince komşusu sinirlenir. "Hocam ne diyorsunuz? Hiç kazan ölür mü? Kazan canlı mı ki ölsün?" der. Hoca, komşusuna "Doğurunca kabul etmiştin, sesin çıkmamıştı, şimdi ölünce neden feryat ediyorsun?" der.

NELER ÖĞRENDİK

1. Aşağıdaki boşlukları"-IncA, -Ir -mAz" ve "-DI ...-(y)All" zarf-fiilleriyle dolduralım.

1. Hediyelerine bak..... onu hatırlıyorum.
2. İstanbul'a gel..... gel ..... çok çalışıyor.
3. Evden çık..... çık..... yağmur başladı ve hemen çamaşırları toplamak için eve döndüm.
4. Eve gel..... hemen yemek hazırlamaya başladı.
5. O kitabı oku..... oku..... etkisinden kurtulamıyorum.
6. Köpek kediyi gör..... gör..... havlamaya başladı.
7. Köşeyi dön..... dön..... onunla burun buruna geldik.
8. Müdür sinirlen..... yanına kimse yaklaşamaz.
9. Akşamları iyi uyu..... ertesi gün başım çok ağrıyor.
10. Odama birileri girip çık..... dikkatim dağılıyor.
11. Kaza yap..... yap..... araba kullanmaya korkuyorum.
12. Geçen haftaki yemeği Merve'ye haber ver..... Merve bize biraz kırılmış.
13. O yemeği ye..... ye..... midemde bir yanma başladı.
14. Onunla konuş..... tüm gerçekleri öğrendim.
15. Yaşlı kadın yanıma otur..... otur..... hep gelinini, torunlarını anlatıyor.

2 . Aşağıdaki cümleleri işteşlik ekini kullanarak tekrar yazalım.

1. Mert, Meltem'e bakıyor. Meltem, Mert'e bakıyor.
   ..... .
2. Funda, Hakan'a mektup yazıyor. Hakan, Funda'ya mektup yazıyor.
   ..... .
3. Zeynep, Levent'e telefon ediyor. Levent Zeynep'e telefon ediyor.
   ..... .
4. Işıl, İrem'i kucakladı. İrem, Işıl'ı kucakladı.
   ..... .
5. Kadir, Fırat'a hediye aldı. Fırat, Kadir'e hediye aldı.
   ..... .
6. Cem şaka yaptı. Bütün arkadaşları hep beraber güldü.
   ..... .
7. Derya ile Elif buluştular. Birbirlerine dertlerini anlattılar.
   ..... .

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Çevremdekilerle aile insan ilişkileri vb. konularda konuşabilirim.	1	2	3	4	5
2. Bir konuşma veya tartışmayı sürdürebilirim.	1	2	3	4	5
3. Arkadaşlarımla veya yakınlarımla mektup ya da e-posta yoluyla haberleşebilirim.	1	2	3	4	5
4. Bir mektupta üzüntü, mutluluk, ilgi ve sempati duygularımı ifade edebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER	الأسماء
ağırlama	ضيافة
anayasa	دستور
aşama	مرحلة
atılgan	مِقدام
bağımsız	مستقل
birim	وحدة
bürokratik	بيروقراطي
çarpıcı	لافت للنظر
çıkar	مصلحة
ekonomik	اقتصادي
felaket	كارثة
gelenek	تقليد - عادة
görenek	عُرف
harem	قسم خاص للنساء
huzur	طمأنينة
ibadet	عبادة
içtenlik	إخلاص
ifade	تعبير - إفادة
ikiyüzlü	منافق
ilgi	علاقة
işteş	صيغة المشاركة
karşılıklı	متبادل
kayıtsız	غير مقيد
kin	حِقد
kişisel	شخصي
kurum	مؤسسة
kül	رماد
madde	مادة
mangal	مشواة بالفحم
muhtaç	محتاج
nadir	نادر
nimet	نعمة
öğretim	تعليم - تدريس
ölçülü	موزون
önlem	إجراء
sakar	غُرة الحصان
samimiyet	إخلاص
saygı	إحترام
selamlık	قسم خاص للرجال
sırdaş	صديق (مؤتمن)
sistem	نظام
sohbet	مسامرة
soy	نسب
sülale	سُلالة
unsur	عنصر
üstünlük	تفوق
vefa	وفاء
vize	تأشيرة

FİİLER	الأفعال
çekinmek	تجنب
dinmek	هدأ
esirgemek	امتنع عن
incitmek	جرح مشاعره
inkâr etmek	أنكر
katlanmak	تحمَّل
kötüleşmek	ازداد سوء
küsmek	استاء من
rahatlamak	ارتاح من
sarsılmak	تزعزع
yoğunlaşmak	تكثف

KALIP İFADELER	التعبيرات
alçak gönüllü	متواضع
ayakta durmak	انتصب على قدميه
aynı çatı altında (yaşamak)	يعيش معه تحت سقف واحد
cıvıl cıvıl	مليئ بالنشطات
dert yanmak	يتشارك مشاكله مع أقاربه
eli boş gitmek	ذهب صفر اليدين
fazla gelmek	كان أكثر مما ينبغي
hoş karşılamak	قابله على الرحب والسعة
içini boşaltmak	اباح بما في داخله
kara günler	أيام سوداء
kârlı çıkmak	خرج رابحاً
kendini dışarı atmak	روَّح عن نفسه
kuşak çatışması	تضارب جيلي
peşinden koşmak	طارده
sıkı fıkı olmak	بينهم مودة
üstünlük kurmak	سيطر على
uygun görmek	استحسن
vaaz vermek	ألقى خطبة دينية
yakından tanımak	على علاقة قريبة منه
yol açmak	شق الطريق

DİNLEME METİNLERİ

1 - (s. 11)

Yeni bir eve taşınıyorsunuz ve evinizdeki gereksiz eşyaları yeni evinize götürmek istemiyor musunuz? Öyleyse şu tavsiyelerimizi dikkatle dinleyin ve evinizdeki bütün gereksiz eşyalardan kurtularak yeni evinizde huzur dolu, rahat bir ortam yaratın.

İşte tavsiyeler:

Her odayı boşaltmak için kendinize en az 2 saat ayırın.

Eşyalar için bir alan açın ve bütün dolaplardaki, çekmecelerdeki eşyalarınızı boşaltarak oraya yığın.

Bu eşyaların hangilerini altı aydır kullanmıyorsunuz? Bunları başka insanlara vermek, çöpe atmak ve evde tutmak üzere üçe ayırın. Birinci ve ikinci gruptaki eşyaları büyük torbalara koyun ve odadan çıkarın. Sonra diğer eşyalarınızı paketleyin ve yeni evinize rahatça taşının.

Evinizi yeniden gereksiz eşyalarla doldurmamak için ise şunları yapabilirsiniz:

Yeni bir eşya almadan önce kendinize şunları sorun: Evde buna benzer bir eşyanız var mı? Bu eşyaya ihtiyacınız var mı? Bu eşyayı nereye koyacaksınız?

Evinize yeni bir eşya aldıktan sonra eskisini atın. Mesela yeni bir palto alınca eski paltonuzu ya atın ya da başka insanlara verin.

Her ay dolaplarınıza ve çekmecelerinize bakın ve sizin için gereksiz eşyaları ayırın.

2 - (s. 15)

Demet: Hoş geldin Nadia. Nasılsın?

Nadia: İşten geliyorum. Biraz yoruldum ama çok iyiyim. Bu akşam, yeni evimizdeki ilk akşamımız. Ne yapmak istersin?

Demet: Bu akşam evdeyiz ve ev ile ilgili bir oyun oynayalım. Ne dersin?

Nadia: Olur tabii. Peki, nasıl bir oyun?

Demet: Hımm. Mesela evde acil bir durum oluyor. Bu durumda nereye telefon edeceğiz? Biliyor muyuz?

Nadia: Ne güzel. Bu, çok yararlı bir oyun. O zaman ben başlıyorum. Eve hırsız girdi ve biz bunu anladık. Nereyi arayacağız?

Demet: Bu çok kolay bir soru. Elbette polisi arayacağız.

Nadia: Polisin telefon numarasını biliyor musun?

Demet: Hımm, 156?

Nadia: Hayır 156, Jandarma'nın numarası. Polis İmdat'ın numarası 155.

Demet: Ah, evet doğru! Peki, banyoda ayağımız kaydı ve düştük. Başımız kanıyor. Nereyi arayacağız?

Nadia: Bunu biliyorum. Ambulans için 112 Acil Servis'i arayacağız. Peki, evde yangın çıktı. Nereyi arayacağız?

Demet: Bilmiyorum.

Nadia: İtfaiye için 110 Yangın Hattı'nı arayacağız. Peki, son soruyu soruyorum: Sigorta kısa devre yaptı ve kombi bozuldu. O zaman ne yapacağız?

Demet: Elektrik arızası için 186'yı ve gaz arızası için 187'yi arayacağız. Sanırım bu kadar oyun yeter. Biraz kitap okuyalım mı?

Nadia: Çok güzel olur. O zaman ben odama geçiyorum.

Demet: Tamam, ben de odamdayım.

3 - (s. 19)

Yabancılar Türkiye'ye giden arkadaşlarına ne tavsiye ediyor?

Türkiye'ye gitmeden önce futbol takımları hakkında bilgi sahibi olun. Türkler futbol konusunda çok fanatiklerdir. Futbolu çok severler.

Politik konular hakkında konuşurken dikkatli olun hatta konuşmayın.

Trafiğe hazırlıklı olun. Araba kullanırken saatlerce trafikte kalabilirsiniz.

Alışveriş merkezine, bankaya ve bazı şirketlere girerken güvenlik kontrolleri çok fazla. Bu durumdan sıkılabilirsiniz.

Mısır Çarşısı'nda veya Kapalıçarşı'da gezerken insanlarla konuşabilirsiniz, hiç çekinmeyin.

Kokoreç, hamsi veya döner gibi yerel tatları mutlaka deneyin.

Türkler işleri hakkında konuşmaktan çok hoşlanırlar. Bu nedenle onlarla işleri hakkında konuşun.

Türkler çok misafirperver insanlardır. Sizin dilinizi bilmeseler bile size yardımcı olmak isterler. Şaşırmayın.

Ve tabii ki Türkçedeki temel kelimeleri öğrenin.

Türkler yabancılara ne tavsiye ediyor:

Türkler sizi seve seve evine davet edecektir. Türkiye'de eve girmeden önce ayakkabılarınızı çıkarmanız gerekir.

Ülkenizde yoğurdu tatlı olarak tüketirsiniz ama Türkler yoğurdu içine sarımsak koyup yemeğe sos yaparlar. Alışmak kolay değildir ama sonradan çok seveceksiniz..

Size bir hediye verirlerse, paketi açın ve " Çok beğendim." deyin.

Türk erkekleri selamlaşırken birbirini öper. Fırsat olursa sizi de öper. Sakın şaşırmayın.

Türkler için özel hayat ile ilgili soru sormak normaldir. Tanışırken bile size "Evli misiniz, çocuğunuz var mı, hatta ne kadar maaş alıyorsunuz?" diye sorabilirler.

4 - (s. 27)

A: Gazetedeki haberi okudun mu? Gazeteye göre birçok şirket, çalışanlarını motive etmek için çeşitli yollara başvuruyormuş. Özellikle internet şirketleri. Mesela Yahoo şirketi çalışanlarına ücretsiz servis imkânı sunuyor. Ayrıca iş yerinde dişçi ve kuaför bulunuyor ve ayda bir birlikte film izliyorlar. Bunlar bence çalışanların motive olması için çok güzel imkânlar.

B: Google'ın da imkânları çok iyi. Öğle yemekleri ücretsiz ve restoranda 11 farklı mutfağa ait yemekler var. Ayrıca iş yerine köpeğini getirmek de serbest.

A: Evet, iş yerinde yemeklerin verilmesi çok iyi. Biliyorsun aç ayı oynamaz. Colgate ve Palmolive firmaları da işçiler emekli olmadan üç ay önce çalışma saatlerini azaltıyor. İnsanlar bu süreçte haftada sadece 3 gün çalışıyorlar.

B: Evet, güzel düşünce. Bu sistem insanları 3 ay öncesinden emekliliğe hazırlıyor. Alt kattaki ilaç şirketi de yılın en iyi elemanına tatil armağan ediyor. Geçen sene bir arkadaşım Kıbrıs'ta 5 yıldızlı bir otelde tatil yaptı.

A: Bizim şirkete de böyle şeyler lazım. Bence hep beraber iş çıkışı yemeğe çıkmamız ya da hafta sonu pikniğe gitmemiz, sohbet edip kaynaşmamız için iyi olur.

B: Bence de. Bu haberi müdürün masasına koyalım. Belki bir değişiklik görürüz.

A: Umarım.

5 - (s. 31)

Dünyada ve ülkemizde birçok ünlünün geçmişinde bir "Senden bir şey olmaz." hikâyesi var. "Senden bir şey olmaz." sözü, onların başarılı olmalarını sağlamış. Müzikten spora, tiyatrodan aktörlüğe, mankenlikten iş dünyasına kadar birçok ünlüye çevrelerindeki insanlar bu sözü söylemiş

Türk pop müziğinin 'minik serçe'si Sezen Aksu, bugün ülkemizin en meşhur şarkıcılarından birisi. Aksu, okulunu bırakıp İzmir'den İstanbul'a gelmiş, birçok ünlü sanatçı gibi Unkapanı'nda şirket şirket dolaşmış. Ancak bütün kapılar "Senden şarkıcı olmaz." diye Sezen Aksu'nun yüzüne kapanmış. Nihayet 1975 yılında bir albüm yapmış. Peki, "Haydi Şansım" adlı bu albümü kaç tane satmış? Biliyor musunuz? Sadece 50 tane! Zaten ailesi ve arkadaşlarından başka hiç kimse bu albümü almamış.

Dünyanın en ünlü çizgi film ustası Walt Disney bile bu sözü duymuş. Walt Disney, 'Miki Fare' kahramanını çizip üne kavuşmadan önce beş işten ret cevabı almış ve Amerika'da bir gazetenin editörü onu "Resim kabiliyetin yok!" diye eleştirmiş. Disneyland'ı kurmadan önce de birkaç defa iflas etmiş ve sonunda başarıya ulaşmış.

Otomotiv sektörünün kurucusu Henry Ford, 1903 yılında bankaya kredi için başvurmuş; ancak banka kredi vermemiş. Müdüre, "Nasıl böyle büyük bir projeyi kabul etmiyorsunuz?" diye sormuş. Banka müdürü, "Otomobil ancak geçici bir moda olabilir." cevabını vermiş. Ford ise bunun üzerine, "Bir gün yollarda at arabalarını değil, otomobilleri göreceksiniz." demiş. Ford hedefine ulaşmak için çok çalışmış ve bunu başarmış.

6 - (s. 35)

Aynur: Merhaba Özlem, nasılsın?

Özlem: Sorma, hiç iyi değilim. Sanırım işten ayrılacağım.

Aynur: Hayırdır, ne oldu?

Özlem: Ne olacak, patronumun davranışlarından çok şikâyetçiyim. Bana yeni bir işçi gibi davranmasından bıktım.

Aynur: Ne yapıyor?

Özlem: Ben üç senedir orada çalışıyorum ama her işimi kontrol ediyor. Bu da beni çok rahatsız ediyor.

Aynur: Ama biliyorsun kontrolcü patronlar her iş yerinde var. Ama sen işini çok seviyordun.

Özlem: Evet seviyordum ama artık gereksiz işler yapmaktan sıkıldım. Ben orada grafiker olarak çalışıyorum. Ama bana sekreteri gibi davranıyor. Bana bazen kendisine çay getirmemi, fotokopi çekmemi veya bankaya gidip faturaları yatırmamı söylüyor. Geçen gün de işleri bitirmemiz için bütün hafta gece 23.00'a kadar mesaiye kalmamızı söyledi.

Aynur: Ama mesai için ekstra ücret alıyorsunuz, değil mi?

Özlem: Maalesef, hayır. Zaten bu yüzden işten ayrılmaya karar verdim. Biliyorsun, evde çocuğum var. Bakıcıya o saate kadar kalmasını rica ettim. O da kabul etmedi.

Aynur: Peki bunu patronuna söyledin mi?

Özlem: Henüz söylemedim ama yarın konuşmaya karar verdim. Bu şartlarda çalışamam.

Aynur: Umarım anlaşırsınız da işten ayrılmazsın. Bu zamanda iş bulmak zor.

7 - (s. 42)

1. Ellerinizi omuz genişliğinde yere koyun. Sırtınız düz olarak şınav pozisyonu alın. Elleriniz ve ayak parmaklarınızın üstünde durmalısınız. Göğsünüzü yere yaklaştırın ve sonra tekrar yükseltin.

2. Bir basamağın ucunda, bir ayağınızın parmakları üstünde durun. Elinize bir ağırlık alın ve diğer elinizle duvara tutunun. Diğer ayağınızı havaya kaldırın. Dizinizi kırmadan ayak parmaklarınızın üstünde yükselin. Yukarı kalkarken nefes verin, aşağı inerken nefes alın. Aynı hareketi diğer ayağınızla da yapın.

3. Bir sandalyeye ya da sıraya oturun. İki elinize de birer ağırlık alın. Ağırlıkları iki yandan başınızın üstüne kaldırın. Avuç içleriniz birbirine bakmalıdır.

4. Yere ya da bir sıranın üstüne yan olarak uzanın. Üstteki elinizde bir ağırlık olsun. Dirseğinizi vücudunuzdan ayırmadan ağırlığı yukarı kaldırın ve sonra yere indirin.

5. Bir sandalyenin ya da sıranın yanında durun. Bir dizinizi sıranın üstüne koyun ve diğer taraftaki elinize bir ağırlık alın. Sırtınız yere paralel olsun. Ağırlığı yere doğru bırakın sonra göğsünüze doğru çekin.

6. Ayaklarınızı omuz genişliğinde açın. İki elinize birer ağırlık alın ve kollarınızı açın. Sırtınızı dik tutarak kollarınızı yukarı ve yanlara doğru açın.

7. Düz bir yere sırt üstü uzanın. Dizlerinizi kırarak ayaklarınızı yere koyun. Ellerinizi göğsünüzün üstüne koyun ve omuzlarınızı yerden 30 derece kaldırın, sonra tekrar indirin.

8 - (s. 47)

Jeanne Louise Calment 21 Şubat 1875'te Fransa'nın Arles şehrinde doğdu. 1988'de Guinness Rekorlar Kitabına girdi ve 17 Ekim 1995'te 120 yaşındayken 'dünyanın en yaşlı kişisi' oldu. Calment uzun yaşamın sırrını 'sarımsak, sigara, çikolata, kırmızı şarap ve zeytinyağı' olarak açıkladı. Calment, 85 yaşına kadar eskrim yaptı, 100 yaşına kadar bisiklet kullandı. 4 Ağustos 1997'de saat 10.45'te 122 yıl 64 gün yaşadıktan sonra vefat etti.

Calment, Graham Bell telefonu icat etmeden bir yıl önce doğmuş. Van Gogh'a renkli kalemler satmış ve Eiffel Kulesinin inşaatını görmüş.

Calment'in ailesi çok zengindi ve bu yüzden hiçbir zaman çalışması gerekmedi. Eşi bir tüccardı ve karısına rahat bir hayat yaşattı. Calment'in hayatı spor, piyano ve operayla ilgilenerek geçti.

9 - (s. 51)

Bitki çaylarını hepimiz içiyoruz. Bazen sağlık için, bazen de sadece sevdiğimiz için. Ihlamur, rezene, adaçayı, zencefil… Hepsi mis kokulu, dinlendirici, şifa verici. Ama bitki çaylarını tüketirken dikkat de etmeliyiz. Üsküdar'ın en eski aktarlarından Hüseyin Ermiş bize, bazı bitki çaylarını şöyle anlattı:

Adaçayı, yeşil renkte olmalıdır ve adaçayını normal siyah çay gibi demlemeliyiz. Yani bu çayı sıcak suya atacağız, 5-10 dakika bekleteceğiz, süzeceğiz ve içeceğiz. Adaçayını rutubetten uzak yerlerde tutmamız lazım. Buzdolabında ya da çok sıcak yerlerde bulundurmamamız gerekiyor.

Ihlamur, memleketimizde birçok yerde bulunmaktadır. Yalnız, ıhlamuru gölgede kurutmamız gerekiyor. Güneşte kurutursak ıhlamur kararır ve ıhlamuru mevsiminde çiçekleri varken toplamak lazım. Ihlamuru hazırlarken de kesinlikle uzun süre kaynatmamak lazım. Belki bir dakika kaynatabilirsiniz. Ihlamur taze olmalı, yeşilliğini kaybetmemelidir.

Bir diğer şifalı bitki de Hibisküs'tür. Bu bitkinin diğer adı Kerke'dir. Bu bitki oldukça faydalıdır. C vitamini deposudur, ödem atar, şeker hastalarına son derece faydalıdır. Kerke'yi yazın soğuk olarak da içebilirsiniz.

10 - (s. 59)

Dünyanın her yerinden eğitimciler Finlandiya'ya gidip Fin eğitim sisteminin olağanüstü başarısının sebeplerini öğrenmek istiyor. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü 2000 ve 2003 yıllarında 15 yaşındaki öğrenciler için iki ayrı uluslararası proje düzenledi. Bu projede Fin öğrenciler dünyanın en iyileri arasındaydı. Bu projenin adı, Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı yani PISA'ydı. Programın amacı dünyanın çeşitli ülkelerinden 15 yaşındaki çocukların eğitim düzeylerini karşılaştırmaktı. PISA'daki uzmanlar öğrencilerin derslerdeki başarılarını değil yaratıcı güçlerini ölçüyorlardı.

Uzmanlar iki saatlik yazılı sınav için sorular hazırladı, bu soruları birçok dile çevirdi ve dünyanın her yerinde aynı biçimde uyguladılar.

İlk PISA araştırmasının sonuçlarında ülkeden ülkeye büyük farklar vardı. Bazı gelişmiş ülkelerin sonuçları oldukça kötüydü. Finlandiya listenin en başında, birinci ülkeydi. Bu başarı öteki ülkele-

rin dikkatlerini çekti. Peki, Fin okulları neden bu kadar başarılıydı?

Bu başarının sırrı şu: Finlandiya'da belirli bir eğitim programı olmasına rağmen, okullar rahat hareket edebiliyorlar. Öğretmenler ders malzemeleriyle her türlü eğitim verebiliyorlar. Kendilerini bilginin kaynağı olarak görmüyorlar. Amaçları öğrencilerin kendi kendilerine düşünmelerini sağlamak. Bir sınıfta her seviyeden öğrenci bulunuyor. Öğretmenler hızlı öğrenen ve yavaş öğrenen öğrencileri bir arada eğitebiliyorlar. Birçok uzmana göre, Fin kültüründe herkesin okuma alışkanlığı var. Bu okuma alışkanlığı Finlandiya eğitim sistemini daha da başarılı yapıyor. Aslında çocukların çoğu okula başlamadan önce okuma-yazmayı öğreniyor.

11 - (s. 62)

İngiltere'deki bir ortaokulda, ders sürelerini 8 dakikaya indirdiler. Okul yöneticileri, "Beynin bilgileri hafızaya kaydetmesi için kısa süreli ve aralıklarla eğitim vermek gerekiyor. Öğrencilerimizin 40-50 dakika boyunca sınıfta kalmaması için kısa ve sık dersler planladık. Okulda günde 30 ders yapıyoruz." dedi.

İngiliz bilim insanlarına göre hafızayı güçlendirmek için gözler çok önemli. Günde yarım dakika gözleri sağa sola hareket ettirmek beynin iki tarafını çalıştırıyor ve hafızayı %10 güçlendiriyor. Dr. Andrew Parker, "Sınavda önemli bir bilgiyi hatırlamak için bu hareketi deneyebilirsiniz." dedi.

ABD'de bir lise, öğrencilerinin ders çalışmaları için ilginç bir yöntem uyguluyor: Dersten sonra kursa katılan öğrencilere saatte 8 dolar ödüyor. Okul yönetimi, "Öğren ve Kazan" adlı okul sonrası eğitim programındaki başarılı öğrencilere ikramiye de veriyor. 15 haftalık programın amacı, öğrencilere para ödemenin öğrencilerin başarıları üzerindeki etkisini görmek. Okul müdürü "Öğrencilerimizin performansını artırmak için her yolu denememize rağmen sonuç alamadık. Bu yöntemden umutluyuz." dedi.

Google faydalı mı? Bilim insanları şüpheli. İngiliz Brighton Üniversitesi'nden Tara Brabazon, "Bilgiye Google arama motoruyla ulaşmak tıpkı ayaküstü yemek yemek gibi." diyor. Medya uzmanı Brabazon'a göre, öğrenciler bilgiyi, kaynağını bilmeden ve üzerinde düşünmeden kullanıyorlar. Bu da onların beyin faaliyetlerini ve düşünme kapasitelerini zayıflatıyor. Brabazon, kendi öğrencilerine okuldaki ilk yıllarında Google ve Wikipedia'yı kullanmaktansa kitaplara, makalelere ulaşmalarını öneriyor.

Almanya'nın Neumark şehrinde bir ilkokulun spor öğretmenine göre öğrenciler ayakta daha iyi öğreniyorlar. Öğretmenin bu araştırmasından sonra okulda ayakta eğitim yapılıyor. Sınıfta öğretmen de ayakta duruyor. Şu an sadece deneme aşamasında olmasına rağmen proje iyi sonuçlar veriyor. Bu projenin bütün eyaletlerde uygulanması planlanıyor.

12 - (s. 65)

Sunucu: Bazıları âşık olup okulunu bıraktı, bazıları hiç okula başlamadı. 40 yaşına gelip zor günleri geride bırakınca yeniden hayallerini hatırladılar. Çocuklarının test kitaplarını çözdüler, dershaneye gittiler ve binlerce genci geçerek üniversiteye girdiler. "Abla", "teyze" sıfatlarından hiç hoşlanmayıp okulda sadece isimlerini kullandılar, yine de sınıf arkadaşlarına hem ablalık hem annelik yaptılar. Biz de bu üniversiteli kadınlarla konuştuk. İşte bunlardan biri...

Sunucu: Emine Milli 38 yaşında, Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi birinci sınıfta okuyor. 20, 15 ve 10 yaşlarında üç çocuğu var. Sizi dinliyoruz Emine Hanım.

Emine Hanım: Liseden sonra okumaya devam etmedim. Âşık olup 18 yaşında evlendim. Sonra beşer yıl arayla üç çocuk dünyaya getirdim. Her şeye sahiptim: İyi bir eş, ev üç çocuk. Para harcamaktan, gezmekten sıkıldım. Mutlu değildim. Lise mezunu olmaktan hoşlanmıyordum. Birçok şeyi geride bırakıp üniversiteye başladım. Kimseden izin almadım, "yapıyorum" dedim ve yaptım.

Sunucu: Üniversite sınavına nasıl hazırlandınız?

Emine Hn: Oğlumla aynı yıl sınava hazırlandık. O biraz tembeldi. Başlangıçta onu motive etmek için onunla beraber ders çalıştım. Sonra sınava hazırlanmaya karar verdim. Oğlumla aynı dershaneye gittim, aynı hocalardan ders aldım. 284 puanla ilk ve tek tercihime girdim. Haberi alınca 38 yaşımda ilk kez mutluluktan ağladım. Çok sevindim.

Sunucu: Çevrenizdeki insanların tepkisi nasıl oldu?

Emine Hn: Çocuklar destekledi ama eşim pek istemedi. Sınavı kazanınca çevremin bana bakışı değişti. İlk yıl kimi öğrenciler "Evde otur, yemeğini

yap, evini temizle." şeklinde tepki gösterdi, kimi "Aferin, örnek oluyorsun." dedi. Üniversite bana mutluluk veriyor, gençleştiğimi hissediyorum. Ruhen kendimi 19-20 yaşındaki öğrenciler gibi hissediyorum. Artık hayatım daha planlı. Üniversitede çok zorlanmadım. Eskisi gibi evimin işini, yemeğimi yapıp çocuklarımı okula gönderiyorum. Tek zorluk sınav hazırlığı.

Sunucu: Bundan sonra ne yapmak istiyorsunuz? Bir mesajınız var mı?

Emine Hn: Üniversitede kalmak, asistan olmak istiyorum. İnsan kendini geliştirmeli, değiştirmeli. Mutlu olmak, "ben varım" demek istiyorsa sürekli okumalı, sesini duyurmak için kendini eğitmeli.

13 - (s. 73)

1. Nazan: İnanmıyorum yine ne kadar bulaşık birikmiş. Keşke bir bulaşık makinemiz olsa.

Faruk: Biliyorsun canım. Şu anda bulaşık makinesi almak için yeterli paramız yok.

Nazan: Biliyorum. Ama makinemiz olsa bütün zamanımı bulaşık yıkayarak geçirmem.

Faruk: Belki 3 ay sonra alabiliriz.

Nazan. Keşke o gün hemen gelse.

2. Derya: İrem haydi, yemeğe çıkıyoruz gel!

İrem: Keşke gelsem ama çok işim var.

Derya: Sonra yapamaz mısın?

İrem: Maalesef saat üçe kadar bitmesi lazım.

Derya: Peki sonra görüşürüz.

İrem: Tamam

3. Zehra: Yaz geldi yeni kıyafetler almam lazım.

Deniz: Evet. Ama maaşlarımızı beklemem lazım.

Zehra: Maaşlarımızı alsak da güzel bir alışveriş yapsak.

Deniz: Evet çok iyi olur.

4. Mert: Hafta sonu dışarı çıkmasak nasıl olur? Kendimi iyi hissetmiyorum.

Canan: Yapma! Hasanlar bizi bekliyor. Beraber Sapanca'ya gideceğiz. Orada göl kenarında dinlensen çok rahatlarsın.

Mert: Bence evde biraz uyusam, dinlensem benim için daha iyi olur.

Canan: Peki, sen bilirsin.

5. Murat: İşlerin bitti mi? Çıkıyor musun?

Can: Evet, birkaç dakikaya çıkarım.

Murat: Peki size iyi eğlenceler!

Can: Keşke sen de bizimle maça gelsen. Beraber çok eğleniriz.

Murat: Ben bir saat daha buradayım. Biliyorsun, futbola çok ilgim yok.

Can: Peki, ben çıkıyorum görüşürüz.

14 - (s. 77)

Ahmet

Birkaç yıl önce bir arabaya çarpıp kaza yaptım. Arabadaki kadın yaralandı ve onu hastaneye götürdük. Daha sonra birkaç defa onu ziyaret ettim ve ilginç bir şekilde birbirimize âşık olduk. Bir yıl sonra da evlendik.

Jale

Üniversitedeyken arkadaşlarımla çok güzel zaman geçirdim. Ama derslerime çok çalışmadım ve iyi bir dereceyle mezun olamadım. Şimdi iş arıyorum ama bulmam çok zor.

Yavuz

Yaklaşık on sene önce bir Fransız filmi izledim ve orayı, oradaki hayatı gerçekten çok beğendim. Sonra Fransa'ya birkaç kez tatile gittim ve Fransızca öğrendim. Şimdi Paris'te yaşıyorum ve burayı gerçekten çok seviyorum.

Hülya

Lisedeyken okulda çok başarılı bir öğrenci değildim. Notlarım her zaman düşüktü. Öğretmenlerimle de aram çok iyi değildi. Ama matematik öğretmenim farklıydı. O her zaman beni cesaretlendirdi. Onun sayesinde derslerimde başarılı oldum ve şimdi onun gibi bir matematik öğretmeniyim.

Yılmaz

Hayatımdaki en kötü tatili yaşadım. Otel çok kötüydü ve yemekler berbattı. Bunu bir iş arkadaşıma anlattım. O otele geçen sene o da gitmiş. Otel geçen sene de çok kötüymüş.

Nesrin

İnternetten bakarak ikinci el bir araba aldım. Araba hakkında çok şey bilmiyordum ama rengini, görünümünü çok beğendim. Arabayı aldıktan sonra dört defa bozuldu onun için çok para harcamak zorunda kaldım. Şimdi ne yapacağım? Hiç bilmiyorum.

15- (s. 81)

Batıl inançlar yüzyıllardır hayatın her noktasında etkisini gösteriyor. Bilim adamlarına göre bu inançlar insanlar arasında kimi zaman korkudan, kimi zaman çaresizlikten, kimi zaman da rastlantılardan çıkıyor ve bunların çoğunun bilimsellikle, akılla, çağdaşlıkla bir ilgisi yok. Çoğu insan bunlara inanmasa bile her toplumun bir takım benzer ya da farklı batıl inançları var. Mesela uzak doğu ülkelerindeki insanlara göre doğadaki tüm canlılar iyi ya da

kötü şans getirir. Japonya'da insanlar "Manekineko" adındaki kedinin şansına inanır. "Manekineko" şanslı kedi anlamına gelir. Onlara göre eğer insanlar bu kedinin biblolarını evlerine, işyerlerine koyarlarsa bu onlara şans getirir. Ayrıca uzak doğuda hayvanların ruhani yönünden korkulur. Bir karganın gözlerinin içine bakarsanız büyük bir kötülük ile karşılaşırsınız. 4 sayısı Japonya'da ölüm demektir, bu nedenle otellerde, asansörde dört numara bulunmaz. Batı ülkelerinde de buna benzer batıl inançlar bulunuyor. Örneğin eve arı girerse misafir gelecek demektir. O arıyı öldürürseniz kötü şans veya tatsız bir ziyaret olacak demektir. Ayrıca evinize bir çekirge girerse iyi şans getirir. Yerdeki para yazıysa iyi şans, turaysa kötü şans getirir. Türkiye'de ise benzer batıl inançlar mevcut. Mesela sağ gözünüz seyrirse iyi bir haber, sol gözünüz seyrirse kötü bir haber alacaksınız. Birisine elden ele makas veya bıçak verirseniz, onunla kavga edersiniz. Eğer dört yapraklı yonca bulursanız, mutlu olursunuz. Gece tırnak keserseniz, hasta olursunuz.

16- (s. 89)

Herkese Merhaba!

Benim adım Marina, şu anda üçüncü sınıf öğrencisiyim. Tallinn Üniversitesinde Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde okuyorum.

Geçen Şubatta ben ve sınıf arkadaşım Erasmus programı ile Türkiye'ye gitmeye karar verdik. Başvuru belgelerini ve gerekli imzaları toplayıp İstanbul Üniversitesine gönderdik. 1 Mart'ta uçağa binip 4,5 ay için İstanbul'a okumaya gittik.

Aslında bir yıl önce burs kazanarak Antalya'da 2 ay Türkçe kursuna katıldım. Antalya'da yurtta 5 Estonyalı arkadaşımla kaldım ve bazı problemler yaşadım fakat genellikle her şey çok güzeldi, özellikle de hava!

İstanbul'da ilk hafta bütün bürokratik sorunları hallederek kız öğrenci yurduna yerleştik ve İstanbul Üniversitesinde okumaya başladık. İlk önceleri çok zorlandım. Yurtta Estonyalı arkadaşımla farklı odalarda kaldık. Ben odamda yedi Türk arkadaşımla beraber kalıyordum. Oda arkadaşlarımla Türkçe sohbet ederek hem Türkçeyi daha iyi öğrendim hem Türkleri daha iyi tanıdım hem de Türk kültürünü ve adetlerini daha iyi anladım.

Burada eğitim sistemi farklıydı, biraz da zordu çünkü bütün dersler Türkçeydi. Biz yeni eğitim sistemine alışıyorduk. Tam derslere alıştığımız zaman da sınavlar başladı. Türkiye'de bir dönem boyunca iki tane sınav oluyor: vize ve final. Bütün zorluklarına rağmen ben ve arkadaşım sınavları geçtik ve sınavlardan sonra tatil yaptık, bütün İstanbul'u gezdik ve sınıf arkadaşlarımızla Adalar'a pikniğe gittik. Orada çok güzel zaman geçirdik.

Ben Erasmus bursundan çok memnunum ve tüm öğrencilere bunu tavsiye ediyorum. Çünkü gerçekten çok faydalı oldu. Erasmus programı sayesinde hem Türkçeyi daha iyi öğrendim hem de kendimi daha özgür ve güçlü hissediyorum.

17 - (s. 93)

Anneannem ve dedem, torunlarını sadece bayramlarda ve tatillerde görebiliyorlardı. Kızları, damatları, torunları yanlarında olunca çok mutlu oluyorlardı. Bunun için de aile içerisinde "geleneksel aile yemeği" adında bir buluşma başlattılar. Kış tatillerinde anneannemin şefliğinde, tüm kızlar mutfağa giriyor, hep birlikte yemekler pişiriyorlardı. Yaz tatillerinde ise tembellik edip Değirmen Restoranı'nda rezervasyon yaptırıyorduk. Bu yaz da en küçük torun yazlığa gelir gelmez rezervasyon yaptırdık. Her seneki gibi 18 kişilik aile, bir cumartesi akşamı toplandık, süslendik, püslendik ve her seneki gibi Değirmen Restoranı'na gitmek üzere yola çıktık.

Değirmen, Kuşadası ve çevresinde, popüler bir lokanta. Geniş bahçesinin ortasında bir havuzu ve bu havuzun ortasında da bir köprüsü var. Köprüden havuzdaki ördekleri seyrediyorsunuz. Bahçede ise koyunlar, keçiler, papağanlar bulunuyor.

Biz, tam akşam yemeği saatinde Değirmen'e vardık. Geniş avludaki en uzun masayı bizim için ayırmışlardı. Anneannem ve dedem masanın birer başına oturdular. Sonra yaş sırasıyla kızlar ve damatlar son olarak da torunlar masaya oturdular. Tek evli torunun minik bebeği Ceren ise bebek arabasından bizi izledi. Keyifli sohbetler, şakalaşmalarla gece devam etti. Bu keyifli yemeğin üzerine Türk kahvelerimizi içerken anneannem ve dedem torunlarından ailemizin sayısını artırmalarını istedi.

Yemekte anneannem ve dedem tüm evlatlarıyla bir arada oldukları için çok mutluydular. Önümüzdeki yaz, yine bir ılık Ege akşamında "geleneksel aile yemeği"nde buluşmak ise tüm aile bireylerinin ortak isteğiydi...

18 - (s. 96)

Hayatımızda hepimizin akrabaları var. Arkadaşlarımız, dostlarımız var, bir de bunun dışında komşularımız var. Yani hayatımızdaki insanları akrabalarımız, arkadaşlarımız ve komşularımız olmak üzere üç grupta düşünebiliriz.

Bir yazara göre dostlarımız, akrabalarımızdan daha önemlidir. Çünkü insan dünyaya geldiği zaman akrabalarını hazır bulur. Onlarla ister istemez yakın olacaktır. Fakat insan dostlarını kendisi seçer.

Peki ya komşular? Onlar akraba mı yoksa dost grubundan mı oluyorlar? Doğrusu bu soruya cevap vermek biraz güçtür. Çünkü bir mahalleye yeni taşındıysanız tıpkı akrabalarınız gibi komşularınızı da etrafınızda hazır bulursunuz. Bu bakımdan komşular akrabayı hatırlatır. Fakat onları aynı zamanda seçebilirsiniz, bu nedenle kendilerini dost grubuna da sokabilirsiniz. Yalnız komşuların şu özelliği vardır ki onlarla isteseniz de istemeseniz de yakın olmak zorundasınız. Dostunuzla darılmanız mümkündür. Küsersiniz, aranız açılır, gözünüzden kaybolur gider, onu bir daha görmezsiniz ama komşu öyle değildir. Yine de evinizin yanındadır. Apartmanda iseniz ya karşınızda ya üst katınızda ya da alt katınızdadır. İsteseniz de istemeseniz de birbirinizi görürsünüz. Birbirinizin sesini duymasanız bile radyolarınızın sesini işitirsiniz.

Kavganızı, gürültünüzü akrabadan, dosttan saklayabilirsiniz ama komşunuzdan saklayamazsınız. Halinizi kimse bilmez de komşunuz bilir.

Komşunuz en yakınınızdan daha yakındır. Size hayatın sıkıntılarını unutturur; dertlerinizi beraberce paylaşırsınız. Akrabanızın, dostunuzun gelemediği zaman komşunuz yanınızdadır.

BU KİTABI NASIL KULLANMALIYIM?

"İstanbul Yabancılar İçin Türkçe" öğretim seti Avrupa Ortak Dil Kriterleri'nde belirlenmiş dil düzeylerine göre düzenlenmiş olup, iletişim ve öğrenen odaklı yaklaşım takip edilerek yapılandırılmıştır. Buna göre setimiz A1- A2 (Temel), B1-B2 (Orta) ve C1-C1+ (İleri) olarak üç bölüme ayrılmıştır.

"İstanbul Yabancılar İçin Türkçe" öğretim seti içerisinde yer alan bu kitap, çalışma kitabı ve dinleme metinlerinin ses kayıtlarının olduğu dinleme CD'sinden oluşan B1 düzeyi setinin ders kitabıdır. Bu set kullanıcılarını Avrupa Ortak Dil Kriterleri'nde belirlenmiş olan B1 beceri düzeyine ulaştırmayı hedeflemektedir.

Avrupa Ortak Dil Kriterleri'nde bulunan hedefler doğrultusunda belirlenmiş konular çerçevesinde 6 ayrı üniteden oluşan B1 düzeyi setinde her bir ünite 3 ayrı alt konuya ayrılmıştır. Ünite başlarında öğretilmesi hedeflenen beceri, dilbilgisi ve kelime grupları belirtilmektedir. Her ünitede yer alan alt konu içerisinde; Hazırlık Çalışmaları, Okuma, Ya Siz, Dilbilgisi, Dinleme, Konuşma ve Yazma ayrıca ünite sonlarında Kültürden Kültüre, Sınıf Dili, Eğlenelim Öğrenelim, Neler Öğrendik, Öz Değerlendirme, Kelime Listesi bölümleri bulunmaktadır.

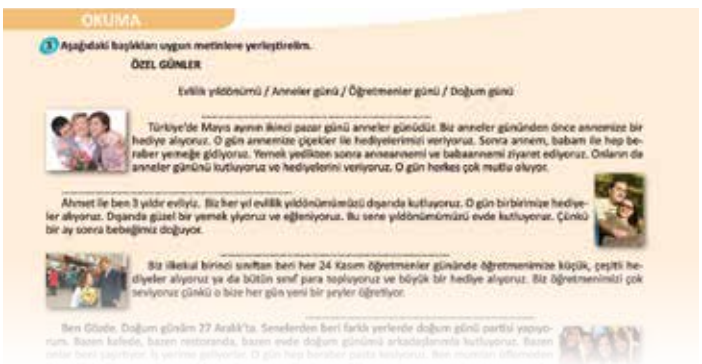

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki fotoğraflara bakalım. Kelime çiftleri ile fotoğrafları eşleştirelim.

Anne - Kız | Baba - Oğul | Karı - Koca | Dede - Torun

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI bölümünde ünitedeki konuya ilişkin öznel sorular, kelime çalışmaları gibi etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde amaç; konunun ve ünitede yer verilen okuma metninin anlaşılmasının kolaylaştırmak, öğrencinin konuya ve okuma metnine aşina olması sağlamaktır.

OKUMA BÖLÜMÜNDE öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilecek dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler okuma becerisini ölçecek etkinliklerle birlikte sunulmuştur. Burada öğrenciden beklenen; metne bağlı kalarak yazılı ve sözlü çalışmalar yapabilmesidir. Metinlerde kullanılan etkinlikler, öğrenciyi metne bağımlı bir dil kullanımından, metinden bağımsız bir dil kullanımına yönlendirecek şekilde düzenlenmiştir.

OKUMA

3 Aşağıdaki başlıkları uygun metinlere yerleştirelim.

ÖZEL GÜNLER

Evlilik yıldönümü / Anneler günü / Öğretmenler günü / Doğum günü

Türkiye'de Mayıs ayının ikinci pazar günü anneler günüdür. Biz anneler gününden önce annemize bir hediye alıyoruz. O gün annemize çiçekler ile hediyelerimizi veriyoruz. Sonra annem, babam ile hep beraber yemeğe gidiyoruz. Yemek yedikten sonra anneannemi ve babaannemi ziyaret ediyoruz. Onların da anneler gününü kutluyoruz ve hediyelerini veriyoruz. O gün herkes çok mutlu oluyor.

Ahmet ile ben 3 yıldır evliyiz. Biz her yıl evlilik yıldönümümüzü dışarıda kutluyoruz. O gün birbirimize hediyeler alıyoruz. Dışarıda güzel bir yemek yiyoruz ve eğleniyoruz. Bu sene yıldönümümüzü evde kutluyoruz. Çünkü bir ay sonra bebeğimiz doğuyor.

Biz ilkokul birinci sınıftan beri her 24 Kasım öğretmenler gününde öğretmenimize küçük, çeşitli hediyeler alıyoruz ya da bütün sınıf para topluyoruz ve büyük bir hediye alıyoruz. Biz öğretmenimizi çok seviyoruz çünkü o bize her gün yeni bir şeyler öğretiyor.

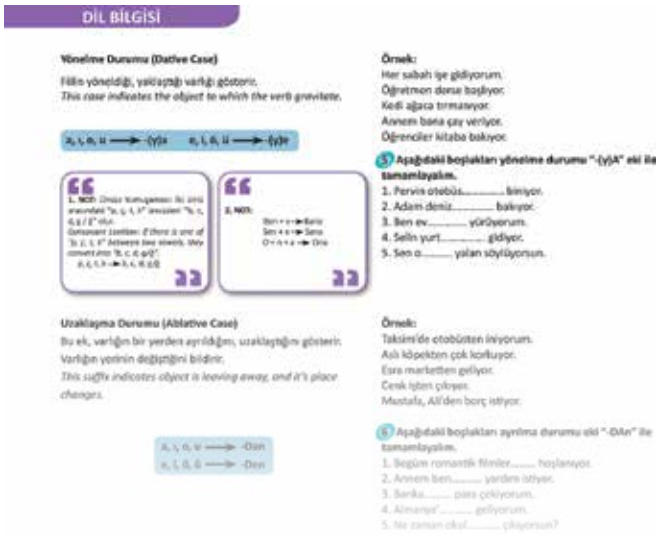
Ben Gözde. Doğum günüm 27 Aralık'ta. Senelerden beri farklı yerlerde doğum günü partisi yapıyorum. Bazen kafede, bazen restoranda, bazen evde doğum günümü arkadaşlarımla kutluyorum. Bazen

YA SİZ bölümünde; okuma metni ile aynı konuda olan öznel sorular bulunmaktadır. Konular okuma metninden uzaklaştırılıp günlük hayata taşınmıştır. Öğrenciler metne bağlı kalmaksızın, kendi hayat tecrübelerinden hareketle düşüncelerini açıklayabilmektedir. Bu kısımda; öğrencinin okuma metninden aldığı bilgileri kendi hayatı ile ilişkilendirerek anlatması amaçlanmaktadır.

YA SİZ?

1. Siz nerelisiniz ve hangi dili konuşuyorsunuz?
2. Sizin en yakın arkadaşlarınız kimler?
3. Sizin arkadaşlarınız nereli ve hangi dili konuşuyorlar?

DİLBİLGİSİ bölümü; ünitede öğretilecek dilbilgisi konularını, tablolarını ve açıklamalarını içermektedir. Ayrıca İngilizce bilen öğrencilerin, konuları daha kolay kavrayabilmesi için dilbilgisi konu ve açıklamalarının İngilizce çevirileri de eklenmiştir. Her dilbilgisi açıklamasının ardından verilen dilbilgisine ait örnek cümleler, dilbilgisi alıştırmaları ve öğrencileri önceki ünitelerde öğrendikleri dilbilgisi konusu ile yeni dilbilgisi konusunu bir arada sunan pekiştirici alıştırmalar yer almaktadır. Bu bölümde, öğrencinin hedeflenen dil düzeyinde kullanması gereken dil yapılarının öğretilmesi hedeflenmektedir.

DİL BİLGİSİ

Yönelme Durumu (Dative Case)

Fiilin yöneldiği, yaklaştığı varlığı gösterir.
This case indicates the object to which the verb gravitates.

a, ı, o, u ⟶ -(y)a e, i, ö, ü ⟶ -(y)e

Örnek:
Her sabah işe gidiyorum.
Öğretmen derse başlıyor.
Kedi ağaca tırmanıyor.
Annem bana çay veriyor.
Öğrenciler kitaba bakıyor.

5 Aşağıdaki boşlukları yönelme durumu "-(y)A" eki ile tamamlayalım.
1. Pervin otobüs..... biniyor.
2. Adam deniz..... bakıyor.
3. Ben ev..... yürüyorum.
4. Selin yurt..... gidiyor.
5. Sen o..... yalan söylüyorsun.

Uzaklaşma Durumu (Ablative Case)

Bu ek, varlığın bir yerden ayrıldığını, uzaklaştığını gösterir. Varlığın yerinin değiştiğini bildirir.
This suffix indicates object is leaving away, and it's place changes.

a, ı, o, u ⟶ -dan
e, i, ö, ü ⟶ -den

Örnek:
Taksim'de otobüsten iniyorum.
Aslı köpekten çok korkuyor.
Esra marketten geliyor.
Cenk işten çıkıyor.
Mustafa, Ali'den borç istiyor.

6 Aşağıdaki boşlukları ayrılma durumu eki "-DAn" ile tamamlayalım.
1. Bugün romantik filmler..... hoşlanıyor.
2. Annem ben..... yardım istiyor.
3. Banka..... para çekiyorum.
4. Almanya'..... geliyorum.
5. Ne zaman okul..... çıkıyorsun?

DİNLEME

7 Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

Ad:
Uyruk:

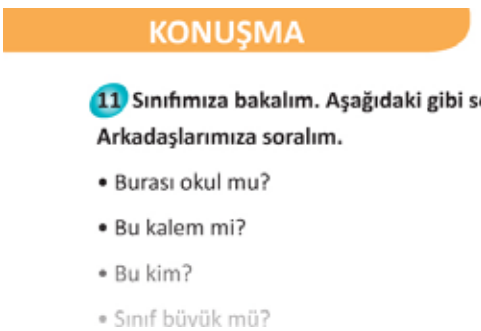
Ad:
Uyruk:

Ad:
Uyruk:

Ad:
Uyruk:

DİNLEME bölümünde; okuma bölümünde olduğu gibi öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilecek dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler için öğrencinin dinleme becerisini ölçecek etkinlikler düzenlenmiştir.

KONUŞMA bölümünde; ünitelerdeki konulara uygun, öğrencilerin konularda edindikleri bilgileri kullanabilecekleri etkinliklere yer verilmiştir. Bu kısımda, öğrencilerin edindikleri becerileri sözlü olarak pekiştirmeleri beklenmektedir.

KONUŞMA

11 Sınıfımıza bakalım. Aşağıdaki gibi sorular yazalım. Arkadaşlarımıza soralım.

- Burası okul mu?
- Bu kalem mi?
- Bu kim?
- Sınıf büyük mü?

YAZMA

7 Aşağıdaki formu kendinize göre dolduralım.

ÖZDEMİR OTEL, İSTANBUL			
Ad:		Soyad:	
Adres:			
Telefon no:		Geliş tarihi:	
Oda numarası:		Gün sayısı:	

YAZMA bölümünde; ünitenin konu alanıyla aynı doğrultuda olan çeşitli yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinlikler sunulmaktadır. Bu bölümde, öğrencilerin edindikleri becerileri yazılı olarak pekiştirmeleri hedeflenir.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE bölümü kültürlerarası farkındalığı arttırmak amacıyla, kültürden kültüre değişen çeşitli konular hakkında bilgi veren metinlerden oluşmaktadır. Dil kültürün bir parçası olduğundan, yabancı dil bilmek aynı zamanda o dil ile oluşturulan kültür hakkında bilgi sahibi olmak demektir. Bu düşünceyle hazırlanan Kültürden Kültüre bölümünde amaç; öncelikle Türk kültürü olmak üzere öğrenicinin çeşitli kültürler hakkında belirlenen konularda bilgi almasıdır. Metin sonrası etkinlikler aracılığı ile de kendi kültürünü ders ortamına aktararak Türk kültürü ile karşılaştırmasıdır.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

EVLİLİK GELENEKLERİ

Türkiye'de gelin, düğünden bir gün önce "kına gecesi" yapıyor. Bu gecede sadece kadınlar oluyor ve türkü eşliğinde ellerinde kınalarla gelinin etrafında dönüyorlar. Kınayı kaynana yakıyor. Düğünde de gelin, ayakkabısının altına bekârların isimlerini yazıyor. Düğün sırasında bir kişinin ismi ayakkabıdan çabuk silinirse insanlar "O kişi en erken evlenecek." diye düşünüyorlar.

İskoçya'da gelin, düğünden bir gece önce aile büyüklerinin ortasına oturuyor ve onlara ayaklarını yıkatıyor. Bu gelenek, çiftin mutluluğunu sembolize ediyor. Düğünde ise gelin iki ayakkabısına da bozuk para koyuyor.

Bulgaristan'da düğünden önceki perşembe günü hamur ve maya karıştırıyorlar. Özel bir ekmek yapıyorlar. Bu ekmek, yeni ailenin oluşumunu sembolize ediyor. Düğünde de gelin ile damada sonsuz ekmeği veriyorlar. Bunlardan biri bu ekmekten daha büyük parça koparırsa "Evde onun sözü geçecek." diye düşünüyorlar.

SINIF DİLİ bölümünde; öğrencinin sınıf bağlamı içerisinde kullanabileceği dil yapıları, buna ilişkin örnekler ve etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde; öğrencinin öğretmen ile sınıf içinde gerçekleştirebileceği diyalogları anlayabilmesi hedeflenmektedir.

SINIF DİLİ

Yönergeler ile resimleri eşleştirelim.

1. Düşünün. 2. Okuyun. 3. Kitabınızı açın. 4. Ödevinizi yapın. 5. Birlikte ç

EĞLENELİM ÖĞRENELİM bölümünde; öğretmen ve öğrencinin ders ortamından sıyrılarak vakit geçirebileceği oyun, bulmaca vb. etkinlikler bulunmaktadır.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki resimlere bakalım ve bulmacayı çözelim.

NELER ÖĞRENDİK bölümü; öğrencinin ünitede öğrendiği dilbilgisi, ünitenin konusuna ait kelime alıştırmaları vb. etkinlikleri içeren bir tekrar bölümüdür. Bu kısımda öğrenciden, öğrendiği bilgileri pekiştirmesi beklenmektedir.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim. Tamlama oluşturalım.

mercimek	kapısı
Didem'in	bahçesi
okulun	tuşları
telefonun	köpeği
bahçe	çorbası

ÖZ DEĞERLENDİRME bölümünde; her bir ünite sonunda öğrenciden beklenen beceriler yer almaktadır. Öğrencilerden her bir beceriyi bölümde verilen puanlama sistemine göre işaretlemeleri istenmektedir. Bu bölümde, öğrencinin her bir beceri için kendini ölçmesi, değerlendirmesi ve eksik gördüğü becerilerde o beceriye ait olan etkinliklere geri dönmesi ve tekrar çalışması beklenmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Ailemi, akrabalarımı ve çevremi tanıtabilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve yazıları anlayabilir, bunları basit kalıp ve cümleleri kullanarak anlatabilirim.	1	2	3	4	5
2. Yer - yön ifadelerini kullanarak yer, nesne ve kişilerin yerini ifade edebilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. Nesneler veya kişiler arasında karşılaştırma yapabilir, bunlarla ilgili basit ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER	FİİLLER
abla	almak
ağabey	dans etmek
ağız	çalmak
aile	hissetmek
amca	yazmak
anadil	göndermek
anahtar	oynamak
anaokulu	

KELİME LİSTESİ bölümünde; her bir ünitede yer alan kelimeler öğrencilerin kelime öğreniminde kolaylık sağlanması amacıyla isimler, fiiller ve kalıp ifadeler başlıkları altında sıralanmıştır. Konu seçimi, öğrencilerin dil düzeylerine uygun yapıldığından konularda yer alan bu kelimeleri öğrencinin öğrenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Aksoy, Ömer Asım (1984). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Ankara.
Banguoğlu, Tahsin (2004). Türkçenin Grameri, Ankara.
Can, Kaya (1983). Yabancılar İçin Türkçe Dersleri, Ankara.
Council of Europe. 2005. The European Language Portfolio: Introduction. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division. http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/introduction.html
Council of Europe. 2007. European Language Portfolio: Procedures for validation. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division.
Ergin, Muharrem (2001). Üniversiteler İçin Türk Dili, İstanbul.
Ergin, Muharrem (1972). Türk Dil Bilgisi, İstanbul.
Hepçilingirler, Feyza (2005). Öğretenlere ve Öğrenenlere Türkçe Dilbilgisi, İstanbul.
Korkmaz, Zeynep (2003). Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara.
Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Avrupa Dil Portfolyosu.
Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme – Öğretme – Değerlendirme
Türkçe Sözlük (2005). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
Yazım Kılavuzu (2008). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
http://adp.meb.gov.tr/kullanim.php
http://abdigm.meb.gov.tr/eski_site/uaorgutler/AK/cefr_Turkce.pdf
http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/validation.html

ALINTI METİNLER

Başlık	**Kaynak**
İçimdeki Türkiyem	Anjelika Akbar, "İçimdeki Türkiyem"
İş Hayatındaki Roller	http://www.kariyeratolyesi.com/is-hayatindaki-roller
Yoğurdun Steve Jobs'u	http://ekonomi.milliyet.com.tr/yogurdun-steve-jobs-u-/ekonomi/ekonomidetay/10.09.2011/1436767/default.htm
Senden Bir Şey Olmaz	http://www.kigem.com/content.asp?bodyID=3764
Meslek Seçimi	http://okulweb.meb.gov.tr/35/14/240196/mesleki.html
Sağlığın Anahtarı	Canan Efendigil Karatay, " Karatay Diyeti'' ve ''Karatay Mutfağı"
Sağlık İçin Egzersiz	Mehmet Öz,"Siz Kullanım Kılavuzunuz"
Yüz Yaşında Hâlâ Dinç	http://www.posta.com.tr/pazarpostasi/YazarHaberDetay/100-yasina-kadar-yasamanin-sirlari.htm?ArticleID=36389
Jeanne Louise Calment	http://enteresanolaylar.blogcu.com/yuzyil-yasayanlar/1526004
Kristal Tedavileri	Judy Hall, "Şifalı Taşlarla Hastalığa Göre Tedavi"
Hamam Merakı	http://pazarvatan.gazetevatan.com/yazardetay.asp?sid=&yaid=51&hkat=51&hid=13810&yaz=G%C3%83%C6%92%C3%82%C2%BCncel
Herkes Aynı Şekilde mi Öğrenir?	http://www.turkceciler.com/genel/coklu_zeka_nedir.html
Fin Eğitim Sistemi	Bütün Dünya Dergisi
Türkçe Algılamada Beyni Zorluyor	http://www.ntvmsnbc.com/id/25307222/
Vazgeçmek İçin Çok Erken	http://saglik.milliyet.com.tr/vazgecmek-icin-cok-erken--/arzu-biyiklioglu-nlp-uzmani-ve-yasam-kocu/saglik/yazardetay/23.04.2012/1531957/default.htm
Yabancı Liseler	Tempo Dergisi
Mesela Oynayalım mı?	http://www.haberdar.com.tr/mesela-oynayalim-mi-makale,1797.html
Pişmanlıklarınızdan Kurtulun	http://blog.milliyet.com.tr/hint-felsefesinin-4-altin-kurali/Blog/?BlogNo=347541
Dile Benden Ne Dilersen	http://www.komikim.com/fikraoku.asp?fldAuto=998
Dostluk	Çiçero, "Denemeler"
Değirmende Geleneksel Aile Yemeği	http://blog.milliyet.com.tr/Blog.aspx?BlogNo=3610
Komşuluk Ölüyor	Haldun Taner, "Berlin Mektupları"
Komşuluk	Şevket Rado, "Umut Dünyası"

NOT-1: Ders kitabında kullanılan alıntı metinler öğrencilerin dil seviyelerine uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir.

NOT-2: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde kullanılan fotoğraflar 'shutterstock.com'dan satın alınmıştır.